

O. G. TORSUNOV

APIE LAIMĘ BEI PAŽINIMĄ

Skaitytojams, norintiems plačiau susipažinti su nagrinėjama tema, siūlome kreiptis šiais adresais:

Kauno Vedų kultūros centras
Panerių 187
LT-48437
EL.paštas: info.kaunas@veducentras.lt
www.veducentras.lt

Vilniaus Vedų kultūros centras
Raugyklos 23 - 2
EL.paštas: info@vedic.lt
www.vedic.lt

Be autoriaus (ir leidėjo) sutikimo šį kūrinį draudžiama atgaminti bet kokia forma, išleisti kūrinį ar versti. Draudžiama be autoriaus leidimo platinti kūrinio originalą ar jo kopijas parduodant, nuomojant, skelbti viešai su materialinio pasipelnymo tikslu. Cituojant šį kūrinį turi būti nurodomas citatos šaltinis ir žemiau pateikta nuoroda apie autorių. Keisti kūrinio turinį GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA. Kūrinys skirtas išskirtinai tik asmeniniam nekomerciniam naudojimui, tuo tikslu jį galima viešai skelbti, įskaitant padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais.

(C) 2000-2004, doktor O.G.Torsunov,
www.torsunov.ru

Turinys

APIE LAIMĘ BEI PAŽINIMĄ	3
 VAIRŪS LAIMĖS MODELIAI	3
Materialios laimės principas “daug norėsi – mažai gausi” nereiškia, kad šis pasaulis neteisingas	3
Mylėk savo darbą, ir likimas tave taip pat pamils	5
Pasirinktas laimės modelis palaipsniui keičia gyvenimą	7
Keturi laimės modeliai	11
Pirma – nektaras, paskui – nuodai	15
Skanūs gėrimai ne visada naudingi	19
Košmariška laimė neišmanymo gunoje	23
ŽINIJIMAS – PATI GALINGIAUSIA JĖGA	27
Žinojimo, nešančio laimę, kriterijai	27
Apie nuodėmingą veiklą	32
Įžeidimai	37

APIE LAIMĘ BEI PAŽINIMĄ

[VAIRŪS LAIMĖS MODELIAI

Materialios laimės principas “daug norėsi – mažai gausi” nereiškia, kad šis pasaulis neteisingas

Vedos sako, kad visa, kas egzistuoja materialiam pasaulyje, skirta jo gyventojų norų tenkinimui. Kita vertus, gyvenimas šiame geriausiame iš pasaulių apribotas tam tikrais, gana griežtais dėsniais. Mes jau žinome, kad jie įtakoja net mūsų mintis, ir todėl savo materialios laimės riekelę mes gausime tik tada, kai paklusime dėsniams, kuriuos diktuoja *gunos*.

Skaitytojas: Kas tai yra – materialiai laimė?

Autorius: Tai tie laimės tipai, kuriuos kontroliuoja materialios gamtos *gunos*. Bet kokie materialūs turtais, sveikata, sėkmė, šlovė, pagarba, komfortas, seksas, valgis, miegas – visa tai priklauso materialiai laimei. Vedos ją apibūdina kaip pasigailėtiną dvasinės laimės atspindį. Mums, gyvoms būtybėms, turinčioms amžiną dvasinę prigimtį, pilnutinį pasitenkinimą gali suteikti tik dvasinė laimė. Ir jeigu žmogus su meile ir atsidavimu kartoja šventus Dievo vardus bei stengiasi tarnauti Jam ir gyventi kitų labui, dvasinė laimė greitai apsieiškia jo širdyje.

Skaitytojas: Tai, ką jūs vadinate dvasine laime, man yra nerealu ir nesuprantama. Visai kas kita materialiai laimė, kuri yra apčiuopiama ir suprantama. Kas gi apkeis pinigus, pagarbą, pripažinimą, sveikatą ir laimingą šeimyninį gyvenimą į tarnystę Dievui.

Autorius: Tokių dalykų ir nereikia atsižadėti, jie netrukdo tarnauti Dievui. Bet jeigu jūs sieksite tik materialios laimės ir laikysite ją savo gyvenimo tikslu, neišvengiamai pateksite į aistros *gunos* globą. Rezultatai bus visiškai priešingi tiems, kurių jūs laukėte. Pavyzdžiui, norėsite turtų, bet nuskursite, norėsite šlovės – patirsite negarbę.

Skaitytojas: Aš eilinį kartą matau, kaip neteisingai sutvarkytas pasaulis, bet jūs man vis tiek įrodinėjate, kaip viskas šaunu. Štai ir dabar jūs sakote, kad mūsų norai neišsipildo, o ką kalbėjote anksčiau? Kad *gunos* išpildo visus mūsų norus!

Autorius: Visada, kai esame aistros *gunos* įtakoje, mums atrodo, kad likimas žiaurus ir neteisingas, bet mąstant dorybės *gunos* kategorijomis, viskas atsistoja į savo vietas.

Kalbant apie turtų troškimą, nėra jokio neteisingumo. Kai žmogus nesavanaudiškai darbuojasi kitų labui, materialinę gerovę jis gauna automatiškai. Iš kitos pusės, jeigu jis prisirišęs prie galutinių darbo rezultatų (turtų), o jo poelgiai diktuojami gobšumo, tai tas širdyje esantis savanaudiškumas užteršia visus, su kuriais toks žmogus bendrauja.

Tokiu būdu, savanaudis, net ir dirbdamas eilinį darbą kokiame nors kolektyve, jau naudoja prievartą jį supančių žmonių atžvilgiu, nes savo egoizmu gadina jiems nuotaiką ir tokiu būdu nuvertina viską, ką jis padarė naudingo. Laikui bėgant, jam darosi vis sunkiau ir sunkiau gyventi.

Skaitytojas: Bet atlyginimą jis gauna kaip ir visi.

Autorius: Žinoma, jis, kaip ir visi, gauna tai, ko nori, šiuo atveju atlyginimą, bet žmogus aistros *gunoje* savo atlyginimą panaudoja tam, kad susikurtų dar tvirtesnį ekonominį pagrindą, dažnai tam tikslui eksploatuodamas svetimą darbą. Vedinas gobšumo, uždirbtus pinigus jis paleidžia į apyvartą, pavyzdžiui, superka kažkokias prekes ir paskui parduoda brangiau, nei derėtų. Sukaupęs reikiamą sumą, jis tampa kokios nors įmonės šeiminku ir išnaudoja ten dirbančius žmones.

Skaitytojas: Tačiau be pinigų apyvartos neįmanoma daryti finansinių operacijų.

Autorius: Žinau. Bet pažiūrėkim, kaip vystosi situacija. Pradžioje žmogus turi, atrodo, nekaltą norą praturtėti, bet paskui jis virsta vampyru, siurbiančiu visų kraują. Jeigu jis visai išnaudoja žmones, norėdamas pasiglemžti teisėtai jiems priklausančius pinigus, sekančiame gyvenime jis bus visiškai skurdžius. Ir tai bus labai teisingas likimas.

Skaitytojas: Bet įmonių vadovai ir prekijai taip pat reikalingi.

Autorius: Geri vadovai rūpinasi savo pavaldiniais, sudaro jiems normalias darbo sąlygas ir nuolatos galvoja ne apie savo, bet apie jų gerovę. Todėl jie savo įmonėje sukuria labai palankią, džiaugsmingą atmosferą, ir darbas ten tampa visų dirbančiųjų laimės šaltiniu.

Dorybingas vadovas irgi gauna pelną, bet kadangi jis sąžiningai elgiasi ir su darbininkais, ir su pirkėjais, tai jo pajamos yra pelnytos ir teisėtos. Sekančiame gyvenime jis vėl bus turtingas.

Skaitytojas: Argi turtų ir šlovės siekiantis žmogus negali savo pavaldiniams sukurti normalių darbo sąlygų?

Autorius: Ne, negali.

Skaitytojas: Tada peršasi išvada, kad nei vienas biznierių nebus laimingas ir kitų nepadarys laimingais.

Autorius: Jeigu žmogus biznierių savybes turi iš prigimties, tai savaime nėra jokia nuodėmė. Jam tereikia įveikti savyje norą mėgautis valdžia ir prisiversti rūpintis darbininkais. Tik šitaip jis taps laimingu. Jeigu jis neįveiks ir neprisivers, gobšumas, aistros *gunos* įrankis, neleis jam rūpintis pavaldiniais ir vers galvoti tik apie galutinį rezultatą, pelną ir šlovę. Toks biznierių nuolatos ieško vis naujų būdų, kaip priversti darbininkus dirbti daugiau ir intensyviau. Kartais, norėdamas pelnyti kolektyvo pagarbą, jis suvaidina rūpintojėlį, premijuodamas pavaldinius ar jiems meilikuodamas, bet asmeninė nauda jam visada pirmoje eilėje.

Skaitytojas: Bet tai sveiko proto požymis: kuo labiau rūpiniesi pavaldiniais, tuo geriau jie dirba. Kas gi jiems kliudo vadovautis sveiku protu?

Autorius: Rūpinimasis pavaldiniais reikalauja kapitalinių investicijų ir meilės. Aistros *gunos* įtakoje žmogaus širdis surambėja, o gobšumas neleidžia eikvoti lėšų pavaldinių labui. Netgi suprasdamas, kaip tai reikalinga, jis negali įveikti gobšumo ir visada randa pretekstą atidėti šitą klausimą geresniems laikams.

Skaitytojas: Kaip nustatyti, kad vadovas yra aistros, o ne dorybės *gunoje*?

Autorius: Jeigu visus įmonės darbininkus vienija baimė prarasti darbą, vadinasi, jos vadovas yra aistros *gunoje*. Jo santykiai su darbininkais ne draugiški, o formalūs. O jeigu darbas pavaldiniams teikia džiaugsmą ir būtent dėl to jie nenori kitur dirbti, jeigu jiems patinka kolektyvas ir santykiai su vadovybe, jeigu įmonėje tvyro laimės atmosfera, – visa tai rodo, kad jos vadovas yra dorybės *gunoje*. Tokioje įmonėje praktiškai nėra jokių paskalų, o jos darbuotojus jungia draugiški ir neformalūs santykiai.

Skaitytojas: Vadinasi, tas, kuris trokšta pinigų, tampa nuskurdėliu ir nelaimėliu, o tas, kuris nori padėti kitiems, tampa turtingu ir laimingu?

Autorius: Taip veikia *gunos*. Vienaip ar kitaip jos stengiasi išugdyti mummyse nesavanaudiškumą.

Skaitytojas: Jūs visada tvirtinate, kad mūsų norai išsipildo. Jeigu žmogus nori turtų, tai kodėl jis jų negauna? Kur tas jūsų išgirtasis teisingumas?

Autorius: Jūs vėl nesupratote. Įmonės vadovas gauna norimus turtus, bet kadangi dėl gobšumo naudojami jais neteisingai, tai jo turtai kitus nuskurdina. Savo norą praturtėti jis priešpastato kitų tokiems pat norams. Bet pagal karmos dėsnį turi būti išpildyti ir vieni, ir kitų norai. Susidūrus jų interesams, anksčiau ar vėliau ateina didi akimirka, kai įmonės vadovą *gunos* priverčia gražinti pasisavintus pinigus pavaldiniams, o jį patį – skursti. Tai vyksta įvairiais būdais, bet pavaldiniai visada kažkokiu būdu atgauna savo pinigus, ir nebūtinai iš pačio vadovo, o pastarasis, atėjus karmos skirtam laikui, praranda savuosius. Kadangi vadovas vienas, o pavaldinių daug, jis turės netekti labai daug pinigų ir gyventi skurde. Galbūt jam neužteks vieno gyvenimo atsiskaityti su visais. Kitaip sakant, tokio žmogaus gobšumas visada persveria dorybingumą.

Skaitytojas: Kodėl pavaldiniai savo pinigų negavo laiku? Kuo jie nusikalto, kad tas gobšuoelis melžė iš jų pinigų?

Autorius: Jie irgi neatsitiktinai atsidūrė tokioje situacijoje. Vadinasi, kažkada jie irgi kažką skriaudė. Aistros *guna* žmones dažnai sukeičia vietomis: skriaudiką su auka, turtingą su vargšu ir t. t.

Skaitytojas: Vadinasi, pinigų troškimas sužadina gobšumą, kuris, padedamas aistros *gunos*, nusviedžia žmogų į didžiausią skurdą, nežiūrint jo noro būti turtingu.

Autorius: Teisingai. Būtent gobšumas žmones priverčia visiškai priklausyti nuo aistros *gunos*. Jo dėka vyksta konkurencija ir kova dėl materialių gėrybių, kuri niekam negali atnešti laimės.

Skaitytojas: Kodėl jie ir toliau taip elgiasi, jeigu jaučiasi nelaimingi?

Autorius: Nes aistros *guna* verčia juos įsivaizduoti, kad dar labiau pasistengus, laimė jų tikrai neaplenks.

Skaitytojas: Nesuprantu, kokia čia problema, juk jie irgi gauna savo teisėtą uždarbį.

Autorius: Taip, bet gobšumas juos verčia tuoj pat prisipirkti visokių brangių ir nereikalingų daiktų, nes to reikalauja jų gyvenimo stilius – visada turėti tai, kas tuo metu madinga. Nespėję pasidžiaugti atlyginimu, jie staiga pamato, kad jo jau nebėra. Tokioje iliuzijoje ir praeina jų gyvenimas.

Skaitytojas: Ir kodėl *gunos* taip tyčiojasi iš žmonių?

Autorius: Kad žmonės, pasigodėję materialių gėrybių, geriau pajustų, jog jeigu jie ir toliau taip elgsis, tai niekada nepatirs tikrosios laimės.

Skaitytojas: Dabar matau, kaip sunku ką nors suprasti *gunų* veikloje. Bet šiandien pagaliau suvokiau, kad nesavanaudiškumas – labai naudingas dalykas.

Autorius: Naudingas, bet norint tokiu tapti, reikia dar daug ką suprasti. Taigi pokalbis apie laimingo gyvenimo dėsnius tęsiamas.

Išvada: *Šio pasaulio paskirtis – išmokyti mus elgtis nesavanaudiškai ir įgyti teisingą laimės supratimą. Kartais pažinimo procesą lydi dideli kentėjimai, kartais – laimingi atradimai. Kad būtų mažiau kančių ir daugiau laimės, reikia siekti ne turtų ir šlovės, o ieškoti laimės nesavanaudiškoje veikloje.*

Sutvirtėjęs būtent tokioje pozicijoje, žmogus palaipsniui išsivaduoja iš aistros gunos įtakos, jo gyvenimas pripildo džiaugsmo ir laimės. Bet tai dar ne viskas. Jam dar reikės suprasti, kad yra nepalyginamai aukštesnė, dvasinė laimė, ir būtent ji yra žmogaus gyvenimo tikslas.

[Turinys]

Mylėk savo darbą, ir likimas tave taip pat pamils

Žmogus, atmetęs visas abejones ir siekiantis doros, pradeda uoliai mokytis teisingai gyventi. Po kurio laiko jis įsitikina, kad turtai ir šlovė laimės neatneša. Tačiau, netgi pasidarius tokią išvadą, nereikia bandyti dirbtinai keisti savo gyvenimą. Žmogus toliau gyvena savo šeimoje, dirbatame pačiame darbe, bet jo gyvenimo vertybės jau pasikeičia. Po kurio laiko jis netikėtai pastebi, kad jo santykiai su aplinkiniais akivaizdžiai gerėja.

Taip žmogus, patekęs į dorybės *gunos* įtaką, savo patyrimu įsitikina, kad nėra jokios prasmės kovoti su likimu. Dorybės *guna* dovanoja žmogui laimę, ir palaipsniui jis pradeda vis labiau skirtis nuo aplinkinių, nes pirmenybę atiduoda ne materialiams reikalams, o dvasinei praktikai. Jo gyvenimas iš pagrindų keičiasi, nors išoriškai atrodo, kad niekas lyg ir nepasikeitė.

Skaitytojas: O supantys žmonės mato tas permainas?

Autorius: Jie jaučia, kad tas žmogus tapo geresnis, patrauklesnis, tik ne visada supranta, kad tai didelio vidinio darbo rezultatas.

Skaitytojas: Ar įmanomos tokios permainos sąmonėje, turint tik teorines žinias?

Autorius: Ne, jos atsiranda tik tada, kai žmogus praktiškai pakeičia savo požiūrį į laimę, kai sustiprėja jo dvasiniai interesai.

Skaitytojas: Ką daryti, jeigu yra supratimas, jog dvasinė laimė aukščiau materialios, tačiau gyvenime vis dėl to labiau traukia materialūs malonumai?

Autorius: Reikia toliau gilintis į laimingo gyvenimo dėsnius ir bendrauti su žmonėmis, kurie jums padės pajusti dvasinį skonį. Tik nereikia keisti darbovietės, o stengtis į darbą įdėti daugiau meilės. Jeigu įmanoma, būtų gerai darbo metu mąstyti apie įvairius dvasinius reikalus arba kartoti šventus Dievo vardus.

Skaitytojas: Bendravimui reikalingas laikas, kurio man taip trūksta. Be to, kyla abejonės – ar toks gyvenimo būdas nesuduos per šeimos biudžetą?

Autorius: Jeigu žmogus siekia dvasinės laimės, tai dorybės *guna* jam suteikia galimybę materialias gėrybes gauti lengvesniu būdu. Atsiranda netgi laisvo laiko, kai žmogus supranta, kokią svarbią vietą jo gyvenime užima bendravimas su dorybingais žmonėmis.

Skaitytojas: Vadinas, kuo mažiau galvoji apie materialius dalykus, tuo daugiau jų gauni. kažkas panašaus buvo dainuojama mano jaunystėje, atseit kuo mažiau mes mylime moteris, tuo labiau joms patinkame.

Autorius: Jūsų jaunystės dainuokos tema – kaip pasiekti materialią laimę. Jūs tik vaidindavote abejingus, bet kažkoks potraukis neabejotinai buvo. Su *gunomis* tokie dalykai neišdegs.

Jeigu žmogus užsiima dvasine praktika, neturėdamas jokio potraukio dvasinei laimei, jį ir toliau įtakos ta pati aistros *guna*, tik jos poveikis bus labiau užmaskuotas ir nepastebimas. Todėl visa jo dvasinė praktika pasibaigs eiliniu materialiu projektu po kokios nors dvasinės veiklos priedanga. Kas tokį žmogų tikrai domina, tai pinigai, ir dėl tos priežasties jis neišvengs nei finansinių, nei moralinių problemų, o dvasinei praktikai nebus nei noro, nei laiko.

Todėl, norint būti laimingu, reikia išjausti ir įsisaugoti, kad tai įmanoma tik dvasiniame lygmenyje. O su *gunomis* nepakoketuosi kaip su moterimis, jau greičiau jos su jumis pažais.

Skaitytojas: Jūs visą laiką tvirtinate, kad reikia pamilti savo darbą, bet kaip tai atrodo praktiškai?

Autorius: Pradžiai darbo metu kovokite su savo tinginiu ir pamėginkite pasijusti laimingu, nesavanaudiškai padėdamas bendradarbiams. Taip jūs išsiugdysite širdies gerumą, o po to ir kitus gerus charakterio bruožus.

Skaitytojas: O kaip prisiverčia dirbti žmonės dorybės *gunoje*?

Autorius: Jiems nereikia savęs prievartauti, jie laimingi, galėdami dirbti Dievui ir kitų labui.

Skaitytojas: Kaip galima kažkokioje gamykloje dirbti Dievui, kam Jam reikalingas kokio nors, sakykim, buhalterio darbas? Vėlgi, kaip aš galiu padėti bendradarbiams, kuriems, apart pinigų, nieko nereikia?

Autorius: Žmogus dorybės *gunoje* dalį savo darbo rezultatų skiria Dievui, pavyzdžiui, kiekvieną mėnesį jis aukoja šventyklai tam tikrą procentą nuo savo uždarbio. Galvodamas ne apie uždarbį, o apie tai, kad galėsite reguliariai aukoti to uždarbio dalį, jūs pateksite dorybės *gunos* įtakon, ir jūsų gyvenimas palaipsniui keisis. O bendradarbiais ir kitais žmonėmis jūs pasirūpinsite, siekdamas geresnės darbo kokybės ir visada būdamas geros nuotaikos.

Skaitytojas: Bet šventykloje mano pinigais bus išlaikomi žmonės, kurie ten tarnauja.

Autorius: Dievui labiausiai patinka, kai padeda Jo tarnams.

Skaitytojas: Tebūnie jums žinoma, kad jeigu aš aukosiu dalį savo algos, tai liksiu be kelnių. Aš gaunu lygiai tiek, kiek reikia sudurti galą su galu.

Autorius: Prašau, nesirūpinkite, aš gi jūsų neverčiu aukoti pinigų. Klausėte, kaip dirbdami įsikvepia žmonės dorybės *gunoje*, ir aš jums atsakiau.

Skaitytojas: Nejaugi jie nebijo likti be pinigų?

Autorius: Žinokit, nebijo. Dorybės *guna* duoda žmonėms tikėjimą, kad Dievas jais pasirūpins, todėl jie visiškai ramūs.

Skaitytojas: Kad ir aš taip mokėčiau įsikvėpti – ne nuo uždarbio, o nuo darbo.

Autorius: Tada stenkitės, kad jūsų gera nuotaika persiduotų bendradarbiams ir ugdykitės meilę tam darbu, kurį dirbate. Taip jūs atsikliūsite į dorybės *guną* ir palaipsniui, nesiekdami jokių permainų, tapsite daug laimingesnis.

Skaitytojas: Lengva pasakyti – visus džiuginti savo darbu. Jie džiaugsis tik tada, kai aš už juos arsiu ir akėsiu.

Autorius: Aistros *guna* jus priverčia vienašališkai vertinti bendradarbius, todėl jūs taip ir galvojate. O jums tereikia kultivuoti savyje dorybės *guną*, ir tada užteks jūsų pasirodymo darbe, kad visų nuotaika pasikeistų.

Skaitytojas: Argi vien savo buvimu galima pakeisti žmonių nuotaiką? Kaip tai atrodo praktiškai?

Autorius: Pavyzdžiui, jūs su bendradarbiais plepate kažkokius niekus. Staiga į kambarį įeina jauna, simpatiška ir gerai išauklėta mergina. Jūs visi nedelsiant pasitempsite ir stengsitės atrodyti solidėsniai, o pokalbis pasuks visai kita kryptimi. Taip ir dorybingo žmogaus darbovietės kolektyve labai keičiasi bendra atmosfera.

Skaitytojas: Jeigu mano bendradarbiai suuos, kad aš bandau dorybingai gyventi, tai jie nenulips nuo mano sprando.

Autorius: Nedarykite jokių meškos paslaugų žmonėms, kurie yra aistros ir neišmanymo *gunose*. Būkite su jais geranoriškas, linkėkite jiems laimės ir niekada neatsisakykite padėti jiems geru patarimu.

Bendraudami su dorybingu žmogumi, padėkite jam ir materialia, ir dvasine prasme. Jis niekada nesistengs jūsų išnaudoti ir bus jums patikimiausias draugas.

Skaitytojas: Kaip elgtis, jeigu bendradarbiai bando eksploatuoti tavo nesavanaudiškumą?

Autorius: Aistros *guna* visada verčia įtarinėti, kad mus kažkas nori išnaudoti, todėl pirmiausia įsitikinkite, ar kartais pas jus patį nesukilo savanaudiški norai.

Norėdami tinkamai elgtis tose situacijose, kai jūsų nesavanaudiškumą bando eksploatuoti, turite susižinoti, kaip daromi paaukojimai (dovanos) skirtingose *gunose*. Pati geriausia dovana žmonėms, esantiems aistros *gunoje*, – tai maloni šypsena ir nuoširdus palinkėjimas būti laimingais. Nors jie siekia tik materialios naudos, dorybingas žmogus neturi paisyti jų savanaudiškų norų. Vedos nerekomenduoja aukotis dėl kažkieno egoistinių interesų.

Skaitytojas: Kaip tada dorybingam žmogui išreikšti savo nesavanaudiškumą?

Autorius: Jis nėra naivus ir gerai supranta, kur ir kaip pritaikyti šią savybę. Kai žmonės kreipiasi į jį, prašydami padėti jiems patobulėti, padėti pakeisti savo gyvenimą, jis nedelsiant eina jiems į pagalbą.

Skaitytojas: Vadinasi, dorybingas žmogus nenori nieko dirbti, išskyrus darbą su savimi. Savęs pažinimas – geras dalykas, bet kas jį maitins?

Autorius: Taip, tikrai, didžiausias jo tikslas – atrasti dvasinę laimę. Bet jis neatsisako ir juodo darbo ir išlaiko ne tik save, bet ir tuos, kuriuos privalo išlaikyti. Atsakomybės jausmas skatina jį atlikti savo pareigas visų aplinkinių atžvilgiu, nežiūrint į tai, kokios *gunos* juos įtakoja. Tačiau jo poelgiai nesužadina žmonėse gobšumo ir noro eksploatuoti kitus.

Skaitytojas: Kaip tai įmanoma – nesavanaudiškai padėti žmogui, netenkinant visų jo įgeidžių?

Autorius: Užtenka gerai suprasti, kaip elgtis įvairiose situacijose ir niekada nepasiduoti kitų įtakai. Tikrai dorybingą žmogų visi gerbia. Tai jam netrukdo gyventi taip, kad aplinkiniams (taip pat ir jam) nekiltų jokių

savanaudiškų paskatų. Jis kruopščiai analizuoja, kokie turi būti jo santykiai su aplinkiniais, kaip, kokiose situacijose ir kokiems žmonėms galima padėti. Jis niekada nebus atpirkimo ožiu.

Skaitytojas: Pasirodo, ne taip paprasta kažką duoti, reikia ir žinoti, kaip tai teisingai padaryti. Vadinasi, nesavanaudiškas gyvenimas – tai ištasas mokslas. Bet žmonės aistros *gunoje* irgi vienas kitam padeda – be to nevyktų joks biznesis.

Autorius: Taip, bet ta jų pagalba yra labai egoistiška. Norėdami pelnyti pagarbą, tegu ir labai abejotina, ar paprasčiausiai pataikaudami, jie teikia vienas kitam taip vadinamas meškos paslaugas, už kurias anksčiau ar vėliau būtinai prašo atsilyginti. Arba visiems pasakoja apie savo nesavanaudiškumą.

Skaitytojas: Dabar aišku – norint, kad mūsų pagalba žmonėms būtų dorybės *gunoje*, reikia rimtai mokytis. O aš galvojau, kad užtenka būti nesavanaudišku, ir viskas.

Autorius: Ugdant savyje dorybingas savybes, reikia daug ką žinoti. Nesavanaudiškumą turi lydėti gailėstingumas. Gailėstingo žmogaus pagalba niekada nepakenks kitiems.

Skaitytojas: O kokia pagalba laikoma pati geriausia?

Autorius: Ta, kuri skiepija žmogui meilę Dievui. Bet tokią pagalbą gali suteikti tik tas žmogus, kuris pats myli Dievą. Už tai jis patiria beribę laimę.

Skaitytojas: Man tai nesuprantami dalykai, nes aš neperprantu, kas yra dvasinė laimė. Geriau paaiškinkite, kaip atrodo laimė skirtingose *gunose*, kuo jos skiriasi.

Autorius: Taip, meilė Dievui – pati didžiausia, nuostabiausia ir neprieinamiausia paslaptis. Gerai, kalbam toliau apie laimę.

Išvada: *nuoširdžiai pamilk savo darbą, ir likimas taip pat mylės tave. O jeigu labai panorėsi pamilti Dievą, meilės gausi neįsivaizduojamai daugiau.*

[Turinys]

Pasirinktas laimės modelis palaiptui keičia gyvenimą

Mintimis mes galime pasirašyti sutartį su Dievu ir atsiduoti Jo dieviškųjų galių globai. Tačiau daugumoje atvejų žmonės linkę rasti prieglobstį biznyje arba net nusikaltėlių pasaulyje.

Skaitytojas: Aš jokių sutarčių nepasirašinėjau.

Autorius: Pasirašyti sutartį – reiškia užimti tam tikrą gyvenimišką poziciją. Mūsų laimės supratimas – tai laimingo gyvenimo idealas. Tačiau dažnai, formuodami šį supratimą, mes neatsižvelgiame į tai, ar toks gyvenimas padarys laimingais ir kitus. Mūsų likimą, apart norų, įtakoja ir aplinkinių reakcija į mūsų poelgius. O visa tai kontroliuoja *gunos*.

Skaitytojas: Vadinasi, mūsų norai nėra jau tokie nepavojingi?

Autorius: Dažnai, verždamiesi į savo laimę, mes net nepagalvojame, kokią įtaką mūsų pastangos darys aplinkiniams. Primenu – *gunos* pildo visų norus. Todėl savo kokių nors, atrodytų, nekaltu poelgiu mes galim sukelti kažkam skausmą ar pyktį, ir tada vietoj išsvajotos laimės likimas mums atseikės antausių. Pavyzdžiui, kas čia tokio, jeigu aš garsiai juokiuosi, bet jeigu kažkas greta miega, jam mano plyšojimas sukelia diskomfortą. Tai bus atžymėta mano likimo knygoje, ir kada nors ateityje, kai aš norėsiu pailsėti, man būtinai trukdys koks nors geradėjas.

Skaitytojas: O jeigu aš kažkada blogai pasielgiau, tai ką man dabar daryti? Kaip savo poelgiuose atsižvelgti į visas smulkmenas? Tikriausiai tai neįmanoma, ir geriausia, ką aš galiu padaryti – tai nieko nedaryti.

Autorius: Kaip visada, jūs pasidarote vieną ir tą pačią išvadą. Bet mes juk negalime gyventi be jokios veiklos, o išėitis čia paprasta – reikia išsiaiškinti, koks laimės įvaizdis patrauks mus į dorybės *guną*. Tik ji suteikia žmogui galimybę galvoti ir elgtis taip, kad niekas nuo to nenukentėtų. Tam reikia, kad visi mūsų poelgiai būtų nesavanaudiški ir pagrįsti šventraščių nurodymais.

Skaitytojas: Bet jeigu mano noras aplamai nieko neliečia?

Autorius: Visi, net patys nekalčiausi norai kartais būna kažkieno vargų priežastimi. Jeigu žmogaus supratimas apie laimę neteisingas, tai dauguma jo norų ateityje išlįs jam per gerklę.

Skaitytojas: Kaip skambėtų teisingo laimės supratimo apibrėžimas?

Autorius: Visus norus galima apjungti viena fraze – manoji laimingo gyvenimo koncepcija. Ji formuojama priklausomai nuo mūsų supratimo, kas yra laimė. Vadinasi, reikia pasirinkti, koks laimės modelis mums priimtinesnis, ir tada laimingas gyvenimas garantuotas.

Yra keturios pagrindinės laimės koncepcijos. Mes galime pasirinkti tik vieną, arba, kaip dažniausiai būna, kažkokią jų kombinaciją. Iš šitų keturių koncepcijų trys verčia mus gyventi materialiam pasaulyje, ir tik viena išvaduoja iš *gunų* poveikio ir sugrąžina į dvasinį pasaulį. Štai tos koncepcijos:

Laimė, gražinanti mus į dvasinį pasaulį: "Aš noriu tik vieno – su meile ir atsidavimu nesavanaudiškai tarnauti Aukščiausiam Dievo Asmeniui. Kitokio laimės supratimo šiame pasaulyje man nereikia".

Laimė dorybės *gunoje*: "Aš noriu gyventi, laikydamasis Dievo nurodymų, kitų labui".

Laimė aistros *gunoje*: “Pirmiausia reikia pasirūpinti pačiu savimi ir savo šeima, kiti palauks. Laimės sieksiu, neprasižengdamas visuomenės normoms ir sąžiningai laikydamasis savo šalies įstatymų”.

Laimė neišmanymo *gunoje*: “Aš noriu būti laimingas ir būsiu. Gyvenimu džiaugsiuosi taip, kaip man patinka, nepaisydamas jokių rėmų ir įstatymų, nes netikiu jokiais moralinėmis nuorodomis. Tegu niekas nedrįsta atsistoti man skersai kelio”.

Tiems, kurie nori būti laimingesni ir išsivaduoti iš aistros ir neišmanymo *gunų*, rekomenduojama ugdyti savyje dorybingumą. Tai patvirtina ir *Šrimadbhagavatam*:

Ugdantis materialią dorą, galima įveikti aistros ir neišmanymo gunas, o praktikuojant transcendentinę dorą, galima pakilti net virš materialios dorybės gunos (ŠB 11.13.1).

Skaitytojas: Kaip vystyti savyje tas materialias dorybes? Kokius dėsnius reikia žinoti?

Autorius: Mes žinome daug dėsnių – fizikos, matematikos, valstybės valdymo, bet siekiant dorybės *gunos*, jų nepakanka. Čia jau reikia žinoti dieviškuosius dėsnius. Juos galite rasti šventraščiuose, patikrinti, kaip jie veikia praktikoje, o paskui pasakyti sau: “Aš noriu gyventi pagal šventraščių nurodymus”. Tai ir yra gyvenimas sutinkamai su savo sąžine.

Skaitytojas: Atvirai kalbant, aš taip ir nesupratau, kas tai yra sąžinė.

Autorius: Sąžinė – tai Dievo nurodymai. Jeigu žmogus nori gyventi pagal sąžinės, arba Dievo nurodymus, jis tuoj pat atsiduria dorybės *gunoje*, kuri skelbia: “Žmogus, pasirinkęs mane, kada nors atras savo laimę šiame gyvenime, o sekančiame jis pakils į aukštutines materialaus pasaulio planetas. Visa tai yra tik laiko klausimas”.

Skaitytojas: Jeigu tai įvyks tik sekančiame gyvenime, kai aš būsiu visai kitas žmogus, tai kam dabar gaišti laiką, aš pats juk nieko nepajusiu?

Autorius: Vedos sako, kad sekančiame gyvenime mes būsime ta pati asmenybė, mūsų “aš” išliks, tik jausimės, lyg būtume persirengę kitais drabužiais (nes bus kitas kūnas), ir gyvensime kitoje aplinkoje. Dar daugiau, noriu jus pradžiuginti – daugumoje atvejų kapitaliniai pakitimai mūsų sąmonėje atsiranda jau šiame gyvenime.

Skaitytojas: Bet jūs sakėte, kad kiekvienas turi savo likimą, o tai reiškia, kad šitame gyvenime jau viskas nulemta. O jeigu šitaip, tai ko galima tikėtis?

Autorius: Likimas panašus į kelią, o kelias visada turi pabaigą. Savo norais ir poelgiais mes kaip ir grindžiame tą kelią į mums malonius tolius. Juo eidami, mes atsakome už savo poelgius ir patenkiname visus savo norus. Norėdamas pakreipti gyvenimo kelią į laimę, žmogus turi pasirinkti dorybingos laimės koncepciją: “Aš noriu gyventi pagal dieviškuosius įstatymus, ir ne savo, o kitų žmonių labui”. Ir tada: 1) sukyla entuziazmas mokytis teisingai gyventi; 2) gavus žinias, atsiranda noras pakeisti savo gyvenimą; 3) naujai užgimusius dorybingus norus lydi ne mažiau dorybingi poelgiai; 4) visa tai pakreipia mūsų gyvenimo kelią, ir jis veda ne į aistros ir neišmanymo būklę, o į laimę.

Kai tik žmogus pajunta potraukį gyventi dorybingai, jo likimas tuoj pat pasikeičia.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad pakeitę savąjį laimės įvaizdį, mes tuoj pat pakeičiame savo gyvenimą? Tai reikštų, kad dabartiniai įvykiai rutuliosis jau kitaip. Bet prieš tai jūs sakėte, kad mes nepajėgūs iš karto pakeisti savo gyvenimą, kad turi praeiti kažkoks laiko tarpas.

Autorius: Greitai pasikeisti gali santykiai su bendradarbiais ir net su draugais, bet ne šeimyniniai. Šeimos karma keičiasi ilgus metus, todėl reikia apsišarvuoti kantrybe. Vaizdžiai kalbant, gyvenimo kelias į pabaigą veržliai kyla aukštyn ir baigiasi dorybės *gunoje*. Vienaip ar kitaip, kai tik pas mus sutvirtėja noras gyventi dorybingai, viskas pradeda palaipsniui, nors ir nepastebimai keistis.

Skaitytojas: Sakykim, aš turiu darbą, kurio pakeisti negaliu. Turiu žmoną, vaikus, butą, kurių pakeisti irgi negaliu. Mes juk silpnesni už *gunas* ir negalime jų įveikti. Vadinasi, aš kaip ir pasmerktas?

Autorius: Taip, *gunos* mums nepavaldžios, bet jeigu mes pakeičiame savo sąmonę, jos pačios pradeda keisti savo poveikį mums.

Skaitytojas: Bet mano žmonos jos nepakeis.

Autorius: Kodėl gi ne? Dorybės *guna* priglautos ne tik jus, palaipsniui ji pradės įtakoti ir jūsų artimuosius, ir darbą, ir sveikatą. Gerėja visi gyvenimo rodikliai. Ir visa tai iš jūsų nereikalauja jokių papildomų pastangų.

Skaitytojas: Kokios dar čia papildomos pastangos?

Autorius: Jeigu jūs turite galimybę normaliai maitintis, normaliai rengtis, palaikyti savo kūną geroje formoje, tai šito pilnai pakanka. Dorybingas žmogus neskubins tenkinti kitus norus. Jeigu atlikote savo pareigas normalių gyvenimo sąlygų palaikymui, tai visas likęs laikas turi būti skirtas savęs pažinimui ir tobulinimui, tai yra, papildomos pastangos reikalingos būtent šiam tikslui. Tada ir visa, kas mus supa, pradės nepastebimai keistis.

Skaitytojas: Aš jau dešimt metų dedu titaniškas pastangas pakeisti žmonos charakterį, o jūs sakote, kad viskas keičiasi be jokių pastangų. Gal jūs pasakorius?

Autorius: Visus dešimt metų jūs kovojate su žmona ir su *gunomis*, kurios ją verčia elgtis būtent taip, o ne kitaip. Argi aš jums neišaiškinau, kad tai beviltiška? Tokiu būdu jūs nieko nelaimėsite, turite pakeisti savo

laimės [vaizd]. Pavyzdžiui, žmogus, norintis mesti gerti, savo prisirišimą prie buteliuko turi bandyti pakeisti, bent jau iš pareigos jausmo, šiltesniais jausmais žmonai ir vaikams, tai yra, pakeisti laimės koncepciją. Po kurio laiko jo gyvenimo aplinkybės pradės keistis – nuo jo nususuks buvę sugėrovai, bet užtat žmona pasidarys daug meilesnė.

Skaitytojas: Na, o ką man daryti su savo netikėle?

Autorius: Nieko. Ji netikusi jūsų atžvilgiu todėl, kad praeituose gyvenimuose jūs su kažkuo elgėtės lygiai taip pat. Jeigu jūs nenorite pripažinti, kad tai yra likimo pamoka ir pykstate ant žmonos, bijau, kad visa tai gali tęstis dar labai ilgai. Turite muštis į krūtinę ir atleisti žmonai jos paklydimus. Nekreipdamas dėmesio į jos elgesį, apsieikite su ja nesavanaudiškai ir teisingai.

Skaitytojas: Bet tai neįmanoma, ji mane visą laiką įžeidinėja. Gerai jums kalbėti, bet gyvenimas ne toks paprastas.

Autorius: Jeigu sąmonę įtakoja aistros *guna*, pakeisti gyvenimą bus tikrai sudėtinga. Mums atrodo, kad artimas žmogus pats turi padaryti pirmą žingsnį, o tik po to ir aš atsišauksiu. Tačiau tai savanaudiškas supratimas, kuris tik dar labiau pablogins santykius. Veikiant aistros *gunai*, net ir didžiausios pastangos nepadeda išspręsti mažutės šeimyninės problemos, o ką jau kalbėti apie sutuoktinio charakterio pakeitimą ar tarpusavio santykių gerinimą.

Aistros *guna* nesuteikia jokios galimybės pagerinti situaciją. Todėl pirmiausia reikia išmokti būti nesavanaudišku. Tada bus nesunku padaryti ką nors gero kad ir žmonai, nelaukiant kokio nors dėkingumo. Jeigu jūs kada nors to išmoksitė, tai permainingas nevers savęs ilgai laukti.

Skaitytojas: Tokiu atveju žmona greitai pasikeis?

Autorius: Tokiu atveju pasikeis *gunų* įtaka jūsų santykiams, ir nors jos elgesys aplinkinių atžvilgiu nepasikeis, bet su jumis ji bus žymiai geresnė. Judviejų santykiuose ji bus dorybės *gunoje*.

Skaitytojas: Dabar man aišku, ką daryti. Jeigu aš elgsiuosi ir galvosiu teisingai, mano gyvenimas ryt pagerės?

Autorius: Mes norime kuo greitesnių rezultatų, bet šiuo atveju nieko neišdegs. Įsivaizduokime, kad jūs dabar sau pasakėtė, jog nuo šios dienos veržtė veršitės į dorybę. Galvojate, kad šis sprendimas jau galutinis ir laimės koncepcija pas jus pasikeitė? Nieko panašaus. Priimti sprendimą – reiškia pilnutinai jį suvokti. Dabar jūs tik pasukote reikalingą kryptimi, turėdamas tikslą ateityje galutinai priimti tokį sprendimą, bet iki jo dar toli. Todėl kol kas neverta laukti permainingų.

Skaitytojas: Kas tai yra – galutinis sprendimas?

Autorius: Sakykim, vaikinai ir mergina nutarė apsivesti. Jie dar tik nutarė, bet tai toli gražu ne galutinis sprendimas. Kai jie ateis į vedybų biurą, apsiformins visus dokumentus ir patvirtins tai savo parašais, štai tada ir bus priimtas galutinis sprendimas. Juk būna atvejų, kai jis ar ji pabėga iš tuoktuvų kontoros pačią paskutinę sekundę, staiga supratę, kad padarė klaidingą sprendimą.

Priimti sprendimai keičiami labai dažnai. Kaip anekdote: “Aš būtinai šiandien mesiu rūkyti. Žinau, kad tai visai nesunku, nes mečiau šimtus kartų”. Galutinių sprendimų atveju galutinai pakeičiama laimės koncepcija ir atsikoma veiklos aistros ir neišmanymo *gunose*, be to, jie turi būti pagrįsti teoriškai ir, svarbiausia, reikalingas praktiškas šio dalyko supratimas.

Skaitytojas: O jeigu žmogus vožia kumščiu per stalą ir pareiškia: “Toliau taip gyventi negaliu. Nenoriu. Įgriso”. Ar to užtenka, kad pasikeistų laimės koncepcija?

Autorius: Deja, nuo to niekas nesikeičia. Permainingoms reikalingos ypatingos aplinkybės. Laimės supratimas pasikeičia Dievo valia. Sprendimas gyventi kitaip atsiranda tik gerai išanalizavus šį klausimą, kas skatina greitus pokyčius mūsų gyvenimo aplinkybėse, bet galutinai jos pasikeičia tik likimo valia, o savarankiškai priimti galutinį sprendimą mes negalime. Kitaip tariant, likimas po kurio laiko mūsų sprendimui uždega žalią šviesą, ir tik po to mūsų gyvenime viskas keičiasi.

Skaitytojas: Nežinau, jūs taip painiai aiškinatė... Ar galite dviem žodžiais nusakyti, kada mano noras kardinaliai keisti gyvenimą taps kūnu, vaizdžiai kalbant?

Autorius: Kai jūs turėsite praktinį patyrimą, kad galite save įveikti, ir tvirtą tikėjimą pergalinga šio kelio baigtimi.

Skaitytojas: Kaip pasiekti tokį dalyko supratimą, kad tai pakreiptų likimą?

Autorius: Reikia kiekvieną dieną kartoti žinias, susijusias su mums rūpimu klausimu. Pasikartojom – ir bandykim pritaikyti jas praktikoje. Ilgainiui gautas žinias jūs pradėsite išjausti, jos taps jūsų vidinio pasaulio dalimi. Bet jūsų poelgiai dar neatitiks pasikeitusių norų, nes trukdys bloga karma. Tačiau noras būti kitokiu vis stiprės, kol pagaliau jūs imsitės pastangų keisti poelgius. Štai nuo šio momento ir prasidės permainingas jūsų likime, tai yra, jūs būsite pajėgus atsispirti blogai karmai.

Skaitytojas: Sakėtė, kad reikalingas likimo leidimas. Kiek jo reikės laukti?

Autorius: *Gunų* įtaka mums keičiasi greičiau, kai gyvenime prasideda palankesnis periodas, ir tai gali įvykti per keletą mėnesių.

Skaitytojas: Vėl susidaro įspūdis, kad mes gyvename kaip kalėjime, nes reikia laukti, kol paleis.

Autorius: Geriau suprasti taip, kad likimas kurį laiką mus tikrina. Juk mes žinom, kad stojant kur nors mokyti, mūsų laukia tam tikros kliūtys: mes būtinai turėsime laikyti egzaminus ir turime būti pasiruošę, kad dėstytojai mus "kratys".

Skaitytojas: O kada kliūtys išnyksta?

Autorius: Likimas, paklusdamas stipriam norui pakeisti gyvenimo sąlygas, pirmiausia mums atsiųs išbandymus. Paskui ateis supratimas, kad dabartinis mūsų gyvenimas – tai tik bereikalingas laiko švaistymas. Tuo pačiu sustiprės noras eiti į naują tikslą. Tai ir bus tas pagrindinis kriterijus, nurodantis, kad artinasi mūsų laimės koncepcijos permainos. O kai ji visiškai pasikeis, žmogus nekreips į pasitaikančias kliūtis dėmesio, ir jo jau niekas nesustabdys. Ar supratote?

Skaitytojas: Och, sunkiai.

Autorius: Niekas, viskas savo laiku. Dievo malonės dėka kiekvieną gerą iniciatyvą anksčiau ar vėliau apvainikuoja sėkmė. *Bhagavadgytoje* pasakyta, kad blogis niekada neišveiks žmogaus, siekiančio gėrio. Vadinasi, viskas bus gerai. Bet pradžioje turėsite susitaikyti su tuo, kad jūs negausite jokių lengvatų dorybingo gyvenimo pradžia. Be to, ir vidinis balsas dažnai mums išmetinėja, kam, girdi, reikia keisti gyvenimą, ir taip viskas gerai, o jeigu ir nelabai, tai ne mano jėgelėms ką nors pakeisti, viskas per daug apleista ir aplamai beviltiška. Aplinkybės, įtakojamos mūsų karmos, visai trukdys pakeisti laimės koncepciją.

Mes gimėme planetoje, kur dauguma žmonių gyvena aistros *gunoje*. Tai reiškia, kad mus nuo pat gimimo auklėja aistroje, mes gyvenam ir dirbam aistroje, ir todėl mūsų gyvenimas toks įtemptas. Dauguma žmonių įsitikinę, kad laimingas tas, kas turi didelius namus, daug pinigų ir jam visur sekasi.

Laimingais nori būti visi, tik mažai kas žino, kaip tai padaryti. Mažai žmonių dorybės *gunoje*. Jeigu kas nors sukilo prieš visuotinai priimtą laimės koncepciją, tai laikoma, kad jam ne visi namie.

Skaitytojas: Taip, man teko su tuo susidurti. Bet kaip pagreitinti *gunų* pasikeitimą? Ką daryti su savo sąmone?

Autorius: Pirmiausia reikia apvalyti ir sustiprinti savo intelektą, kuris tada galės kontroliuoti protą bei jusles ir padės mums pakeisti laimės koncepciją, orientuodamas į dorybės *guną*. Tam tikslui reikia bendrauti su žmonėmis, kurie jau turi tokį intelektą ir savo gyvenime vadovaujasi šventraščių nurodymais. Su jais bendraujant, palaipsniui keičiasi sąmonė, ir atsiranda noras praktikuoti jų gyvenimo būdą.

Skaitytojas: O ką daryti su savo aplinka ir visuomenės nuomone, kaip visiems paaiškinti manyje vykstančias permainas?

Autorius: Nepatyrę žmonės dažnai susigadina santykius su aplinkiniais, todėl vyrauja nuomonė, kad tie, kurie užsiima savęs pažinimu, yra labai konfliktiški. Bet tai liečia tuos, kurie bando užsimti dvasinę praktiką, būdami žemutinėse *gunose*. Labai greitai jie arba palieka šį kelią, arba jų elgesys keičiasi, kai juos ima globoti dorybės *guna*. Tie, kurie išmintingi, kurie žiūri į pasaulį šventraščių akimis ir lavina savyje teigiamus charakterio bruožus, sugebės kitiems paaiškinti, kodėl jo gyvenime vyksta tokios permainos.

Skaitytojas: Kas tai yra – išmintingas?

Autorius: Išmintingas žmogus sugeba kontroliuoti savo jusles. Jis turi tokį tvirtą charakterį, kad gali nepaisyti visuomenės nuomonės ir tuo pačiu su niekuo nekonfliktuoti. Jis norėtų, kad visi žmonės turėtų teisingą laimės supratimą, bet niekam jo nebruka prievarta, nes skaitosi su jų pasirinkimo laisve. Žmogus su tokia sąmone sugeba atitraukti savo jusles nuo nereikalingų objektų, kitaip sakant, keisti savo norus, įpročius ir santykius su aplinkiniais. Tai ir yra išminties požymis. Išmintingas tik tas, kuris iš visko, kas su juo vyksta, sugeba pasidaryti atitinkamas išvadas, savo nuomonę visada sutikrindamas su šventraščių teiginiais.

Skaitytojas: Ar kiekvienas žmogus gali tapti tokiau išminties aruodu?

Autorius: Praktiškai kiekvienas blaiviai mąstantis žmogus, jei tik jis tikrai to nori.

Skaitytojas: Norėčiau detaliau sužinoti, kokia eilės tvarka išdėstyti savo poelgius, norint pakeisti laimės koncepciją.

Autorius: Apie tai mes pakalbėsime kitą kartą, o dabar režiūmosime šį pokalbį.

Išvada: *žmogaus gyvenimo tikslas – siekti dvasinės laimės. Ją galima rasti meilėje Dievui. Pakanka truputį gilesnio supratimo, kas tai yra, ir mūsų gyvenimas palaipsniui pradės keistis į gerąją pusę. Bet suprasti, kas yra dvasinė laimė, ne taip paprasta, tai netgi labai sudėtinga. Tam reikia dirbti su savimi ir iš visų jėgų stengtis pajusti kuo didesnę potraukį tai laimei.*

*Geriausias būdas tai padaryti – kartoti šventus Dievo vardus. Jeigu žmogui rimtos dvasinės praktikos išdavoje pavyksta pajusti dvasinės laimės skonį, jo sąmonė nedelsiant išsivaduoja iš *gunų* poveikio, ir nuo to momento jis atsiduria Aukščiausio Dievo Asmens globoje. Taip elgiantis, galima vieno gyvenimo bėgyje sudeginti visas nuodėmes, susikaupusias per milijonus mūsų įsikūnijimų šiame materialiajame pasaulyje, ir mirties valandą grįžti į dvasinį pasaulį, kur visada viešpatauja laimė.*

[Turinys]

Keturi laimės modeliai

Visi materialūs malonumai, kokius tik galima įsivaizduoti, jau egzistuoja šiame pasaulyje ir tik laukia, kada galės mus pradžiuginti. Bet tai nereiškia, kad jie atneš visišką laimę. Tik dorybės *gunoje* žmogus gali būti daugiau ar mažiau laimingas, o aistros ir neišmanymo būklėje laimė panaši į tuščius saldainių popierėlius. Tai patvirtina ir *Bhagavadgita*:

Kas iš pradžių atrodo nuodai, o vėliau – tarytum nektaras, ir kas pažadina žmogų savęs pažinimui, yra dorybės gunos laimė (Bg. 18.37).

Laimė, kuri patiriama, kai susiliečia juslės su juslių objektais, ir kuri pradžioje yra tarsi nektaras, bet ilgainiui virsta nuodais, pasakyta, yra aistringos prigimties (Bg. 18.38).

Laimė, kuri yra akla savęs pažinimui, kuri nuo pradžios iki pabaigos yra apgaulė, kuri kyla iš mieguistumo, tingumo ir iliuzijos, yra neišmanymo prigimties (Bg. 18.39).

Pirmiausia reikia suprasti, kad tikrą laimę mes patiriame tik tada, kai pasiekiame dorybės *guną*. Visi mūsų norai ir poelgiai turi būti pagrįsti žinojimu, kaip elgtis teisingai. Tik tada žmogų vis labiau įtakos dorybės *guna*, teikdama jam vis didesnę laimę.

Antra – reikia suprasti, kad aukščiau visų *gunų* dar yra dvasinė laimė. Natūralu, kad žmogus, siekdamas šios laimės, irgi pakyla virš *gunų*, išsivadudamas iš jų globos. Dvasinė laimė pasiekama, su meile tarnaujant Dievui ir tokiu būdu apsisvalant nuo materialių norų. Apsivalęs intelektas spontaniškai siekia pažinti prigimtinę sielos padėtį.

Skaitytojas: Kas mums labiausiai trukdo patirti dvasinę laimę?

Autorius: Egoistiniai norai. Bet už jų kyšti nuodėmėmis susiteršusio intelekto ausys. Žmogus tik tada išsivaduos iš materialių norų, kai apvalys savo intelektą, kuris iš materialaus virs dvasiniu ir veršis tik į dvasinę laimę. Pradžioje visa tai sunku suprasti, bet mes apie tai dar ne kartą kalbėsime ir jūs galų gale viską išsiaiškinsite.

Kai intelektas visiškai apsisvalo, jį įtakoja jau ne *gunos*, o tyra dvasinė, arba transcendentinė dorybė. Ji ima savo globon kiekvieną, kuris su didžiule meile kartoja šventus Dievo vardus. Tokio žmogaus sąmonė visiškai priartėja prie aukščiausios tiesos. O transcendentinės dorybės realumą patvirtina *Šrimadbhagavatam*:

Ugdantis materialią dorą, galima įveikti aistros ir neišmanymo gunas, o praktikuojant transcendentinę dorą, galima pakilti net virš materialios dorybės gunos (ŠB 11.13.1).

Skaitytojas: Tai pirmyn – tapkime laimingais, išsivaduosime iš materialios energijos poveikio ir atkurkime intelekto ryšį su transcendentine dora.

Autorius: Žinoma, mes turime siekti būtent tokio tikslo, bet neužmirškite, kad norint išsivaduoti iš materialios dorybės, pirma reikia ją pasiekti. Todėl, apart aukščiausio tikslo, mes turime užsibrėžti dar vieną – išsivaduoti iš žemutinių *gunų*. Tai labai svarbus ir sunkus uždavinys tiems, kas nori būti laimingas, bet dar nepajuto dvasinio skonio. Bandydami dirbtinai pakeisti savo interesus, mes nieko nelaimėsime.

Neturėdami potraukio dvasinei laimei, mes neturėsime stabilios gyvenimo pozicijos, kuri padėtų mums kilti į dorybės *guną*. Pasirodo, visą gyvenimą vadovautis teisingais norais yra labai sunku, todėl ir dorybės *guną* pasiekti – oi, kaip nelengva. Reikia, kad intelektas būtų nuolatos nukreiptas tik į dvasinius dalykus.

Skaitytojas: Argi jau taip sunku? Kas man gali trukdyti pakeisti savo charakterį taip, kaip aš noriu?

Autorius: Mes patys sau trukdome. Mes jau daug kartų kalbėjome, kad praeities norai turi tam tikrą prioritetą prieš dabartinius norus. Jie eilės tvarka, kiekvienas savo laiku užvaldo mūsų protą bei intelektą, užgoždami dabartinius norus. Todėl, nežiūrint visų pastangų, mes kartas nuo karto patenkam į stiprią aistros ir neišmanymo *gunų* įtaką.

Skaitytojas: Ar tai neišvengiama, ar yra dar kokie nors variantai?

Autorius: *Gunų* poveikis mūsų sąmonei neprognozuojamas iki to laiko, kai mes pasieksim transcendentinį lygį. Tačiau mes visada turime pasirinkimo laisvę – paklusti netikusiems norams, ar ne. Reikia pažymėti, kad kuo negatyvesnis žmogaus gyvenimo būdas, tuo mažesnė jo pasirinkimo laisvė. Pavyzdžiui, kalinys – jis jau negali pasirinkti, kur jam būti, kalėjime ar Bahamų salose.

Visi žmonės, esantys aistros ir neišmanymo *gunose*, įkalinti savo norų kalėjime. Žmogų neišmanymo *gunoje* vis labiau kausto valstybės, kurioje jis gyvena, įstatymai, kol pagaliau jis atsiduria nusikaltėlių pasaulio įtakoje. Tolesnes kančias jam sukelia jo paties degradacija – narkotikai, alkoholizmas ir t. t. Žmonės aistros *gunoje* patys nusikala grandines – darbas ir buitį suėda visą jų laiką. Jie neturi kada užsiimti dvasine praktika – melstis, skaityti šventraščius.

Skaitytojas: Kokiomis aplinkybėmis pas žmogų atsiranda didesnė pasirinkimo laisvė ir kaip ji pasireiškia praktiškai?

Autorius: Kai tiktai mus imasi globoti dorybės *guna*, ir kai mes pradedame įsiklausyti į sąžinės balsą – tuoj pat atsiranda didesnė pasirinkimo laisvė ir galimybė formuoti teisingus norus, mintis ir poelgius.

Skaitytojas: O jeigu teisingai elgtis trukdo kokios nors aplinkybės?

Autorius: Absoliučiai visas aplinkybes sukuria *gunos*. Žmogus, kuris orientuojasi į dorybės *guna*, teisingai reaguoja į viską, kas su juo darosi. Dar daugiau, jam atsiranda laiko savęs pažinimui.

Skaitytojas: Vis dėl to, ką konkrečiai reikia daryti, kad atsirastų didesnė pasirinkimo laisvė ir daugiau laisvo laiko?

Autorius: Kas liečia pasirinkimo laisvę, reikia stiprinti savo intelektą, atliekant gerus darbus, klausantis šventų žmonių nurodymų ir gilinant žinias apie tikrąją laimę. Bet pradžia reikia turėti bent kiek ryžto ir atrasti truputį laiko bendravimui su iškilomis asmenybėmis.

Skaitytojas: Betgi aš visiškai, absoliučiai neturiu laiko!

Autorius: Neverkite, laisvo laiko visada galima rasti. Bet tai gali tik žmogus, kuris nori gyventi dorybėje ir kovoti su savo prakeiktu gobšumu. Būtent gobšumas verčia žmogų dirbti, nesiskaitant su laiku. Jeigu jis tingi dirbti, tai ištiesęs kojas spokso į televizorių ar į laikraštį, ir taip mėgina nuraminti gobšumą ir jo sukeltus rūpesčius.

Skaitytojas: Kokios telelaidos sužadina sąmonėje aistros *guna*?

Autorius: Tai laidos, rodančios azartinius žaidimus, sportą, detektyvus, įvairios pramoginės ir politinės programos. Žmogus aistros *gunoje*, negalėdamas suvaldyti savo žingeidumo, nepajėgia atsispirti įpročiui stebėti tas programas. Tokiam beverčiam užsiėmimui jis aukoja netgi šeimininius santykius, miegą ir valgį. Taip yra todėl, kad televizijos laidos patenkina žmogaus norą kažką gauti, ir jis nė už ką to neiškeis į bendravimą su dorybingais žmonėmis.

Skaitytojas: Panašu, kad jūs kalbate apie mane. Bet darbe aš taip nuvargstu, kad man jau visai nerūpi papildomas bendravimas. Jėgų užtenka tik televizoriui įsijungti.

Autorius: Aistros *guna* turi daug būdų, kaip iš žmogaus atimti laiką. Vienas iš pagrindinių – atimti iš žmogaus jėgas ir entuziazmą ką nors keisti savo gyvenime. Tada mums atrodo, kad laisvo laiko tikrai nėra. Iš tikrųjų laiko yra į valias, tik mes neturime jėgų jį pasinaudoti.

Bet žmogus, siekiantis dorybės *gunos*, žino, kur rasti jėgų. Žinodamas, kaip nepavargti darbo metu, jis sustiprina dorybės *gunos* poveikį savo sąmonei ir nedelsiant ne tik susigražina prarastą laiką, bet ir atranda jo daugiau. Jeigu jūs stengsitės dirbti ramia nuotaika ir po darbo laikysitės visų dienos režimo taisyklių, tai energijos turėsite daugiau negu prieš darbą. Dorybingam žmogui darbas tampa savotiška mankšta, stimuliuojančia tolesnę veiklą.

Jeigu darbo metu įprasite galvoti apie Dievą, jus tuoj pat ims globoti dorybės *guna* ir su laisvu laiku tikrai nebus jokių problemų.

Skaitytojas: Aš nesuprantu, kaip galima dirbti nenuvargstant, juk po įtempto darbo nuovargis neišvengiamas. Ir kokią reikšmę turi požiūris į darbą? Pateikite kokių nors gyvenimiškų pavyzdžių, kitaip aš nepajėgiu suvirškinti tokios informacijos.

Autorius: Užsiimdami fizikultūra, žmonės kartais išsisemia daugiau, negu darbe. Jie praranda daug fizinių jėgų, bet užtat psichinės energijos pas juos atsiranda daugiau, negu buvo prieš treniruotę. Mankštą galima pakeisti kitais aktyvaus poilsio būdais, bet čia svarbiausia, kad dvasinei praktikai reikalinga ne fizinė, o tikrai psichinė energija.

Skaitytojas: Vadinas, dirbama daugiau, o nuvargstama mažiau. Kokia šio paradokso paslaptis?

Autorius: Paslaptis slypi požiūryje į darbą. Aktyvus poilsis ir meilė savo darbui vienas nuo kito nesiskiria.

Skaitytojas: O kaip atsikratyti įpročio spoksojti į televizorių?

Autorius: Tai ne taip paprasta. Tik žinokite, kad žmogus, nustojęs veltui leisti laiką, nedelsiant pajunta vidinę ramybę.

Skaitytojas: Įdomu, kokia galybė gali mus priversti nežiūrėti tokias nuostabias laidas, propaguojančias seksą, prievartą ir norą bet kokia kaina praturtėti?

Autorius: Ta galybė – tai potraukis laimei dorybės *gunoje*. Norint išlavinti tokį potraukį, reikia kuo dažniau bendrauti su žmonėmis, turinčiais labiau išaukštintus, negu mūsų, interesus.

Skaitytojas: Dar kartą sakau, kad aš visai neturiu laiko tokiam broliavimuisi. O gal ir jėgų.

Autorius: Aš jums pasufleruosiu vieną gerą bendravimo būdą, kai niekur nereikia eiti. Įsijunkite audioįrašą, kur būtų giedamos maldos ar šventi Dievo vardai. Atlikėjas turi būti šventa asmenybė. Tokių įrašų klausymas prilygsta bendravimui su dvasingais ir išmintingais žmonėmis. Tinka ir audio- bei videoįrašai su šių žmonių skaitomomis paskaitomis, dokumentiniai filmai apie juos.

Skaitytojas: O kur jų gauti?

Autorius: Tiesiog nuostabu, kaip *gunos* įtakoja žmogaus sąmonę. Jeigu norėtumėte nusipirkti kokių nors gerų cigarečių, tikriausiai jums nebūtų sunku susirasti, kur jos parduodamos, ar ne? Bet, mielasis, lygiai taip pat nesunku gauti ir dvasinės literatūros – tereikia išsirinkti.

Skaitytojas: O kokią jūs man parekomendotumėte?

Autorius: Jeigu aš jums parinkčiau sužadėtinę pagal savo skonį, jūs ją vestumėte be jokių kalbų, ar pirma gerai pagalvotumėte?

Skaitytojas: Ne, čia jau reikia įsiklausyti į savo vidinį balsą, todėl tokį reikalą žmogus turi spręsti pats. Bet neblogai ir kitų nuomonės atsklausti.

Autorius: Jūs teisus, bet aš bandau jums įpiršti kitą mintį. Gerai, užduosiu klausimą kitaip. Jeigu esate padorus jaunikis ir klausinėjate mane apie mano dukrą, kaip galvojate, ar aš pliuropsiu apie ją visokias nesąmones?

Skaitytojas: Aš jus supratau, tik nematau ryšio su dvasinėmis temomis.

Autorius: Bet koks bendravimas, nukreiptas į dvasinius dalykus, sustiprina tam tikrą tikėjimą į Dievą ir leidžia pajusti santykių su Juo skonį. Vėdos sako, kad bendravimas su Dievu yra daug intymesnis, negu su žmona.

Skaitytojas: Palaukit, palaukit. Ką jūs tuo norite pasakyti?

Autorius: Tik tiek, kad santykiai su žmona pasibaigs, kai nutrūks vieno iš jūsų gyvenimo siūlas. O žmogaus santykiai su Dievu – amžini. Todėl dvasines žinias studijuokite kokias tik norite, bet išsirinkti turėsite pats.

Skaitytojas: O jeigu kas nors mums bando primesti savo tikėjimą – kaip į tai reaguoti?

Autorius: Normaliai, juk kiekvienas tėvas myli savo dukrą. Bet šventas žmogus niekada ir niekam nesistengs piršti savo tikėjimo, nes jis supranta, kad kiekvienas turi savo individualų kelią į Dievą. Iš kitos pusės, su kiekvienu smalsaujančiu jis pasidalins bent mažyte savo dvasinių išgyvenimų dalele, kad žmogus, esantis aistros ir neišmanymo *gunose*, pajustų nors menką šešėlį tų santykių su Dievu, kuriuos jis seniai seniai užmiršo. Todėl bendravimas su šventais žmonėmis niekad ir niekam nepakenkė.

Įdomu tai, kad šventas žmogus visiems padeda ugdyti tikėjimą dorybės *gunoje*, todėl jis jokia būdu nebando keisti jų pasirinkto dvasinio kelio.

Skaitytojas: O jeigu tikėjimas peršamas kaip nors nepastebimai, patyliukais?

Autorius: Protingas žmogus nesiduos suvedžiojamas ir savarankiškai spręs, kokie santykiai su Dievu jam reikalingi.

Skaitytojas: O ar įmanoma tikėti Dievu aistros ir neišmanymo *gunose*?

Autorius: Daugiausia taip ir būna, neužmirškite, kad mes gyvename planetoje, kur vyrauja žemutinės *gunos*. Apie tai smulkiau pakalbėsime kitą kartą, o dabar grįžkime prie mūsų pokalbio apie intelekto sugebėjimą įveikti netikusius įpročius ir apie įvairius laimės modelius.

Kadangi intelektas kontroliuoja visus mūsų organizme vykstančius procesus, tai tik jis ir gali sutrukdyti nepageidaujamų norų formavimuisi. Tik protingas žmogus sugeba lavinti savyje potraukį dvasinei laimei.

Protingas žmogus atskiria, kuriuos norus reikia palaikyti, kuriuos – slopinti. Šventai saugodamas širdyje tikėjimą šventraščiais ir savo mokytojais, jis ryžtingai atsiriboja nuo norų ir potraukių, kurie jam trukdo progresuoti. Kitiems kelią į tikrąją laimę užstoja jų norai aistros ir neišmanymo *gunose*, iš kurių jie susikuria išstis filosofines sistemas, pateisinančias jų gyvenimo būdą.

Pavyzdžiui, protingas žmogus, susidomėjęs labai gražia, protinga, išauklėta mergina, pajus jai stiprų potraukį, tačiau, būdamas vedęs ir žinodamas, kuo tai gali baigtis, jis visaip stengsis atsikratyti šio nereikalingo jausmo. Neprotingas, ignoruodamas blaivų protą ir sąžinę, atsiduos atsiradusiam potraukiui ir pasistengs kuo labiau suartėti su mergina, kas vėliau jam pagal karmos dėsnį skaudžiai atsirūgs.

Skaitytojas: Bet sutikite, kad jausmų suvaldymą dažnai lydi stiprūs psichiniai sukrėtimai.

Autorius: Taip, teisingai elgtis – ne barščius srėbti, bet protingas žmogus supranta, kad nuolatinis savęs kontroliavimas artina jį prie dvasinės laimės, ir todėl jis pasiruošęs kęsti bet kokius sukrėtimus.

Neišmanėlis nenori dėl kažkokių principų taikytis su fiziniu ar psichiniu skausmu. Jis patenkintas savo norais ir visaip juos puoselėja, įsitikinęs, kad jie atneš jam laimę. „Ši mergina man patinka, ir jeigu aš su ja suartėsiu, tai, be abejo, būsiu labai laimingas“. Jis visai negalvoja, kokios bus tokio suartėjimo pasekmės.

Žmonės aistros ir neišmanymo *gunose* nejaučia tikros ir nuoširdžios meilės savo artimui. Į artimuosius jie žvelgia kaip į savo nuosavybę ir pasitenkinimo šaltinį, tačiau patys jaučiasi visiškai nepriklausomi ir turintys teisę apgauti.

Skaitytojas: Dabar kai kurie psichologai vedusiems žmonėms rekomenduoja būtinai įsitaisyti meilužes. Atseit, tai šeimyninės laimės garantas.

Autorius: Jeigu jūs pažįstamas su tokiu „psichologu“ ir norite patikrinti, kiek jis suvokia tai, ką kalba žmonėms, pasiūlykite jam pirmai pradžiai įtaisyti meilužį savo žmonai. Kai jūs po to pamatysite, koks jis pasidarė „laimingesnis“, pagalvosite, ar reikia klausyti tokių „protingų“ patarimų.

Teiginys „Mano troškimai bus tokie, kokių aš norėsiu“ teisingas tik tuo atveju, kai mes turime pakankamai stiprų intelektą, galintį atmesti visus buvusius nuodėmingus norus, kurie netikėtai atsiranda dabar. Tačiau daugumoje atvejų šis teiginys reiškia, kad žmonės nori pildyti visus savo norus. Toks pasiryžimas gal ir būtų vertas pagarbos, jeigu jis nerodytų silpną intelektą. Tokiems žmonėms paprastai pritrūksta valios įsiklausyti į sąžinės balsą ir atmesti netikusius įpročius. Todėl jie visaip stengiasi patenkinti savo nepasotinamas jusles,

tam skirdami visą laiką. Darbui su savimi nelieka nei minutės. Paskendę nuodėmėse, jie net nepagalvoja apie būtinybę siekti dvasinės laimės.

Skaitytojas: Atrodo, šitą klausimą išsiaiškinome. Dabar paaiškinkite, prašau, ką reiškia šie mįslingi žodžiai: „Siekdamas laimės dorybės *gunoje*, žmogus pirmiausia geria nuodus, o jau paskui – nektarą“. Ar tai suprasti reikia tiesiogine ar perkeltine prasme?

Autorius: Alkoholikai tai patiria tiesiogine prasme – pradėjus vartoti svaigalus, pradžioje būna labai bjauru, bet paskui negali atsitraukti. Kas liečia laimę dorybės *gunoje*, tai norint ją pasiekti, pradžioje reikia įveikti norus aistros *gunoje*. Šią kovą Vedos palygina su nuodų gėrimu.

Pasirodo, sunkiausia atsisakyti laimės modelio, prie kurio mes jau pripratome. Atvirai kalbant, tai būtų tiesiog neįmanoma, jeigu mainais mes negautume kažką geresnio. Pavyzdžiui, žmonės, kurie bando mesti rūkyti, tik tuščiai gaišta laiką, jeigu jie tebeturi potraukį šiai ydai. Jie nesąmoningai galvoja apie uždraustąjį vaisių, ir kai tokios mintys pasiekia kulminaciją, noras nepaisyti sau duoto pažado nerūkyti įveikia žmogaus valią. Štai taip mus pavergia blogi įpročiai.

O laimės potraukis slypi intelektualėje, kuris kontroliuoja protą.

Skaitytojas: Nejaugi žmogus, darydamas kvailystes, viso to nesupranta?

Autorius: Atrodo, kiekvienas žmogus turėtų suprasti, koks jis silpnas ir bejėgis prieš savo žalingus įpročius. Bet kur tau! Aistros *guna* atima savikritikos jausmą ir objektyvų požiūrį į sąžinę. Todėl toks žmogus po kiekvieno nevykusio bandymo kovoti su savo trūkumais randa, kaip nuraminti save. Jo minčių eiga maždaug tokia: „Aš pamačiau, kad nėra jokios prasmės mesti rūkymą, nes tiek žmonių rūko ir nieko blogo tame nemato. Ir visai neaišku, ar tai pakenks mano sveikatai, ar ne. Girdėjau, yra tokios gydomosios procedūros – dūminės inhaliacijos, vadinasi, dūmai kažkam gali būti ir naudingi. Iš tikrųjų aš jaučiu, kaip maloniai mane nuteikia cigaretė, todėl organizmas reikalauja kartas nuo karto užsirūkyti. Tikriausiai aš esu išimtis, kai kalbama apie rūkymo žalą. Tiesa, pradėjau kosėti, na, ir kas? Po truputį aš kosčiojau ir prieš pradėdamas rūkyti. Jau kai pajusiu, kad rūkymas man tikrai kenksmingas, tada ir mesiu. Aš tai galiu padaryti bet kuriuo metu. Dvi savaites iškenčiau nerūkęs, vadinasi, valios turiu užtenkamai, bet dabar supratau, kad jeigu aš šiuo metu mesiu rūkyti, tai labai neigiamai atsilies mano organizmui“.

Skaitytojas: Būtent taip aš ir galvojau, kai bandžiau mesti rūkyti.

Autorius: O kaip dabar – rūkote ar ne?

Skaitytojas: Mečiau, bet kažkaip įdomiai. Tiesiog pradėjau laikytis dienos režimo ir pradžioje lyg tai kažko trūko, o paskui net užmiršau, kad rūkiu. Visiems pasakojau, kaip lengvai mečiau rūkyti, bet niekas netiki.

Autorius: Atsikratyti blogų įpročių tikrai nėra lengva. Jūs norėjote pakeisti savąjį laimės supratimą ir įdėjote daug pastangų, stengdamasis laikytis dienos režimo, todėl intelektas ir atsisakė nuo to, kas pasirodė ne taip jau ir patrauklu. Žmonės, kurie nežino, kaip atsikratyti blogų įpročių, bevelija kentėti ir pasikliauti savo protu. Bet protas toli gražu neprilygsta intelektui, kuris mus stengiasi nuvairuoti į laimę. Todėl pastangos įveikti save, vadovaujantis proto išmąstymais, yra bergždžios.

Skaitytojas: Nepatikėčiau jums, jeigu to nebūtų atsitikę su manimi. Nuostabu, bet jeigu galvoji apie išaukštintus dalykus, teikiančius dvasinę laimę, ir tavo veikla nukreipta ta pačia kryptimi, tai žalingi įpročiai dingsta kažkaip savaime.

Autorius: Jūs ne išimtis. Tačiau daugelis palūžo kovoje su netikusiais įpročiais, ir tik todėl, kad vadovavosi protu, o ne intelektu. Tai buvo neteisingas kelias. Dauguma nesupranta, kad reikia stengtis daryti kuo daugiau dorybingų veiksmų, pavyzdžiui, laikytis dienos režimo ir linkėti visiems laimės. Tai labai sustiprina intelektą, o blogi įpročiai silpnėja ir galiausiai visai dingsta.

Taigi kuo daugiau mes galvojame apie tai, kaip mesti rūkyti, tuo mažiau šansų, kad mums tai pasiseks padaryti. Bet jeigu mes nuolatos galvosime apie dorybinius poelgius, tai potraukis rūkymui savaime dings.

Skaitytojas: Nesuprantu, kur čia tie nuodai, juk pagal jūsų scenarijų viskas taip paprasta ir gera.

Autorius: Jeigu žmogui patiko elgtis dorybingai, tai visa, kas jį jungė su žemutinėmis *gunomis*, nueina į antrą planą, ir gyvenimas prisipildo laimės. Tačiau, norint pamėgti taip elgtis, reikia, vaizdžiai kalbant, išgerti nuodus. Kitaip sakant, reikia gerai pakovoti su aistros ir neišmanymo *gunomis*, siekiant išvaduoti iš jų gniaužtų savo intelektą.

Jūs prisiminkite, kaip iš pradžių buvo sunku keltis ankstyvą rytą. Juk jeigu yra potraukis pasilepinti lovoje, o melstis ar kartoti šventus vardus nesinori, tai rytinis kėlimasis atrodo kaip šventvagystė ar pasityčiojimas iš tavo geriausių jausmų.

Skaitytojas: Atvirai kalbant, man pačiam sunku patikėti, kad aš jau galiu atsikelti pusę šešių ryto. Bet turiu pasakyti, kad kiekvieną kartą, kai man tai pavyksta, diena būna žymiai geresnė, todėl aš ir noriu toliau laikytis tokio režimo.

Autorius: Tai ir yra potraukis dorybingai laimei, ir jis jus atpratino nuo įpročio kirsti lovoje.

Skaitytojas: Jeigu aš norėsiu dar giliau pasinerti į dorybės *guną*, tai man vėl prisireiks gerti nuodus?

Autorius: Kiekvieną kartą, kai norime sustiprinti dorybės *gunos* poveikį mūsų intelektui, mes tuoj pat susiduriame su įvairiais sunkumais. Bet kai žmogus pajunta potraukį dorybingai laimei, tai visas kliūtis savo kelyje jis priima kaip tos laimės atributus.

Skaitytojas: Pas jį atsiranda koks nors priešnuodis?

Autorius: Kaip nuodingos gyvatės įkandimas mangustai suteikia jai dar daugiau ryžto kautis, taip ir askezes dorybingas žmogus sutinka su džiaugsmu. O aistros *gunoje*, norint tapti dorybingu, kurį laiką tenka gerti nuodus, atsisveikinant su savo įprastiniais, šiai *gunai* būdingais požymiais.

Skaitytojas: O kaip suprasti kitą šventraščių teiginį, kad laimė aistros *gunoje* iš pradžių atrodo kaip nektaras, o paskui virsta nuodais?

Autorius: Apie tai – sekančiame pokalbyje.

Išvada: *Šiame pasaulyje yra keturi pagrindiniai laimės modeliai: trys – dorybės, aistros ir neišmanymo gunose bei dvasinė laimė. Absoliuti dauguma žmonių trokšta laimės aistros ir neišmanymo gunose, kuri yra, vaizdžiai kalbant, tik tuščia saldumyno pakuotė. Dorybingos laimės savybė – ji sustiprina mūsų potraukį dvasiniams dalykams. Ir tik dvasinė laimė mus pilnutinai patenkina. Todėl kiekvienas protingas žmogus turėtų siekti dvasinės laimės, stengdamasis suvokti, ką konkrečiai jo atveju reikia daryti.*

[Turinys]

Pirma – nektaras, paskui – nuodai

Taigi Žemės gyventojus labiausiai įtakoja aistros *guna*, todėl dauguma jų turi stereotipinį laimės supratimą, būtent, kad laimė – tai pinigai, puikus butas, prestižinė darbovietė, gera reputacija, ryšiai, prabangi mašina, ideali šeima ir t. t. Tai ir yra tas nektaras, kuris vėliau virsta tikrų tikriausiais nuodais.

Visi, kurie pateko ant šios meškerės, gyvenimo saulėleidyje patiria nusivylimą. Vedos teigia, kad žmonės aistros *gunoje* prieš mirtį gailauja savo beprasmiškai praleisto gyvenimo ir nerimsta dėl užgyvento turto. Jaunystėje jie mėgavosi nektaru, subrendę be perstojo rūpinosi, kaip prasigyventi materialių vertybių, ir štai dabar, senatvėje, juos kamuoja nusivylimas, kančios ir ligos.

Skaitytojas: Jūs, kaip visada, kalbate nemalonius, prieštarigus ir nesuprantamus dalykus. Kodėl aš turėčiau pergyventi dėl savo užgyvento gero, jeigu jis pateks mano mieliems vaikams? Ir kodėl jūs taip negatyviai vertinate tai, kad aš noriu aprūpinti savo vaikus?

Autorius: Žmonės aistros *gunoje* nuoširdžiai galvoja, kad jie gyvena tik dėl vaikų. Kaip paskui paaiškėja, tie jų norai nebuvo jau tokie nuoširdūs, todėl vaikai užauga be jokio supratimo apie dėkingumą.

Skaitytojas: Kaip tai nėra nuoširdaus noro? Kas čia blogo, jeigu svarbiausias mano gyvenimo tikslas – vaikų gerovė ir laimė? Sakyčiau, kad tai pats kilniausias žmogaus gyvenimo tikslas. Kodėl gi vaikai turėtų užaugti nedėkingi?

Autorius: Jūs teisus, tai pakankamai rimtas tikslas. Tačiau, esant aistros *gunoje*, ne taip lengva suprasti, kokie turi būti vaikų ir tėvų santykiai. Dažnai mums atrodo, kad esami santykiai visiškai nesavanaudiški, bet realybė būna visai kita.

Siūlau šią temą panagrinėti giliau. Sakykite, ką žmogus pirmiausia turėtų duoti savo vaikams, jeigu jau jis tvirtai nusprendė padaryti juos laimingais?

Skaitytojas: Pirmiausia reikia pasirūpinti, kad jie gautų kuo geresnį išsilavinimą. Tai garantuos jų tolesnį sėkmingą gyvenimą.

Autorius: Sutinku, svarbiausia išsilavinimas. O kas tai yra – geras išsilavinimas?

Skaitytojas: Žinau, kad mudviejų nuomonės šiuo klausimu skiriasi. Tačiau aš, kaip ir dauguma solidžių žmonių, galvoju, kad gerą išsilavinimą galima gauti tiksliai prestižinėje mokykloje, kurioje yra profesionalūs dėstytojai ir naudojamos pažangiausios mokymo metodikos.

Autorius: Mūsų nuomonės kol kas nesiskiria. O kaip jūs įsivaizduojate, kas tai yra – pažangios mokymo metodikos?

Skaitytojas: Pirmiausia tai geras mokinių paruošimas naujausių mokslo pasiekimų srityje, kalbų mokymas ir, žinoma, solidžios mokslo įstaigos diplomas. Jeigu aš padėsiu vaikui įgyti gerą specialybę ir gauti gerai apmokamą darbą, tai jausiuos išpildęs savo tėvišką pareigą.

Autorius: Matau, kad jūsiškis laimės supratimas yra visiškoje aistros *gunoje*, ir jeigu jūs pasieksite nusibrėžtą tikslą, tai pirmiausia paragausite nektaro, o paskui teks gerti nuodus.

Skaitytojas: O kaip jūs suprantate pažangias mokymo metodikas?

Autorius: Tai – gerų charakterio bruožų lavinimas, kas vėliau padės vaikui pasirinkti aukščiausią gyvenimo tikslą – išmokti mylėti Dievą ir dirbuotis kitų labui. Mokslinės disciplinos šiame procese užima toli gražu ne pačią svarbiausią vietą. Todėl pats geriausias išsilavinimas būna tada, kai vaikams perteikiami doroviniai principai, ugdomos geros savybės ir sąmoningas požiūris į Dievą, pasaulį, žmones ir patį save.

Vaikui būtina reikia įskiepyti principus, kurių dėka jis galėtų tobulėti. Todėl jam reikalingi ne bet kokie mokytojai, reikia, kad jį mokytų šventi žmonės, kurie jam būtų ne tik mokytojai, bet ir auklėtojai. Vaiką reikia mokyti ne žodžiais, o gyvu pavyzdžiu, ir lavinti ne tiek jo protą, kiek intelektą.

Žmogų neabejotinai lydės sėkmė ir dvasiniame, ir pasaulietiniame gyvenime, jeigu jis gaus dvasinį bei dorovinį išsilavinimą ir turės tinkamą laimės supratimą. Vienok to negalima pasakyti apie žmogų, kuris tegu ir turi geriausią išsilavinimą visuotinai priimta šio žodžio prasme, bet neturi gerų savybių.

Skaitytojas: Juokas, ir tiek. Kur jūs rasite mokyklą, kurioje dėstytų šventikai ir išminčiai?

Autorius: Tokios mokyklos ne tik yra, bet ir aktyviai veikia bet kurioje religinėje konfesijoje. Vedinėje kultūroje jos vadinamos *gurukulomis*. *Guru* – tai žmogus, kuris yra ne tik mokytojas, bet ir auklėtojas bei globėjas, *kula* – mokykla. Vadinasi, *gurukula* – tai mokykla, kur vaikus mokina *guru*, o ne eiliniai mokytojai.

Jeigu taip norite, kad jūsų vaikai gautų patį geriausią išsilavinimą, kodėl negalite suieškoti jiems tokią mokyklą? Pasaulyje jų yra tikrai daug. Tačiau toli tėvai gali leisti į jas vaikus.

Skaitytojas: Brangu ar dideli konkursai?

Autorius: Ne, tiesiog ten pirmiausia pasidomi, kokie pretendento tėvai. Jeigu jų nedomina dvasinė praktika ir savęs pažinimas jiems tik abstraktus terminas, tai jų vaikams kelias į tokią mokyklą bus uždarytas. Obuolys nuo obels netoli tesirita, ir jeigu tėvams nerūpi minėti dalykai, tai ir jų vaikeliai nerodys didelio susidomėjimo dvasiniais mokslais.

Skaitytojas: Na, gerai, sakykim, aš rimtai susidomėjau savęs pažinimu, ko tik nepadarysi dėl vaikų. Manykim, kad mano sūnų priėmė į tą mokyklą, ir jis ją pergalingai baigė. O kas toliau? Kur dabar įsidarbinsi be solidžios mokymo įstaigos diplomo, nebent sargu ar kiemsargiu. Jam beliks viena išeitis – tapti vienuoliu ir visą gyvenimą atgailauti už savo dar nepadarytas nuodėmes.

Autorius: Jeigu jūsų sūnus taps vienuoliu ir visą gyvenimą užsiims dvasine praktika, tai reikš, kad jūs tobulai atlikote savo tėviškas pareigas. Taip sako Vedos. Tačiau nebūkite šiuo atžvilgiu naivus – žinokite, kad tikrumoje iš tų, kurie baigia dvasines mokyklas, devyniasdešimt procentų gyvena paprastą šeimyninį gyvenimą.

Jūsų įvaizdis apie jų būsimą veiklą irgi šiek tiek neatitinka realybės. Kaip jūs galite galvoti, kad žmogus, turintis idealias charakterio savybes, nesugebės rasti gero darbo? Kiekvienas viršininkas tik ir svajoja apie tokius pavaldinius, nes jie ne tik patys būna laimingi, bet ir sugeba ta laime dalintis su bendradarbiais, artimaisiais ir aplinkiniais žmonėmis.

Tačiau nepuoselėkite iliuzijų, kad taip bus ir tuo atveju, kai jūs duosite vaikui prestižinį išsilavinimą pagal savo dabartinį supratimą. Didelė tikimybė, kad senatvėje jūs gersite anaipol ne nektarą.

Skaitytojas: Mūsų pokalbis vėl darosi nelabai malonus. Nejaugi jūs tikrai galvojate, kad jeigu aš savo vaikams duosiu tokį išsilavinimą, kokį aš įsivaizduoju, tai senatvėje būsiu nelaimingas?

Autorius: Aš tik persakau tai, kas parašyta Vedose. Jeigu kažkokių problemų sprendimą įtakoja aistros *guna*, tai pirmieji rezultatai bus kaip nektaras, o vėliau teks gerti nuodus.

Skaitytojas: Tai labai rimtas pareiškimas, todėl aš reikalauju kuo nuodugniau paaiškinti, kaip, sutinkamai su jūsų nuomone ir vediniais nurodymais, vystysis mano santykiai su vaikais, jeigu aš nepakeisiu savo nuomonės apie jų būsimą laimę?

Autorius: Jeigu jūsų vaikai gaus tą taip vadinamą prestižinį išsilavinimą ir turės visas galimybes padaryti gerą karjerą, jūs būsite ganėtinai laimingas – gersite savąjį nektarą. Jeigu vaikai ras gerai apmokamą darbą su gerais viršininkais ir bendradarbiais, turėsite galimybę dar kartą pasimėgauti nektaru. Vėliau jie sukurs šeimą ir, tikriausiai, tai bus jūsų paskutinis nektaro gurkšnis. Toliau, tegu ir po truputį, bet teks siurbčioti nuodus.

Skaitytojas: Nekalbėkite mįslėmis, paaiškinkite, kaip tai atrodys mano atveju.

Autorius: Tam tikslui reikės labiau pasigilinti į jūsų santykius su vaikais.

Ir taip, žmonės aistros *gunoje* šventai įsitikinę, kad visą savo gyvenimą jie pašventė vaikams. Iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, kad jų motyvacija yra visiškai nesavanaudiška, todėl jie, matydami klestinčius vaikus, turėtų pelyni laimingą senatvę. Bet atminkite, kad aistros *guna* ir nesavanaudiškumas – nesuderinami dalykai. Bet kokie poelgiai šioje *gunoje* pagrįsti tik asmeniniais interesais. Varomoji jėga, verčianti savanaudiškus tėvus rūpintis savo vaikais, yra materialiai laimė, tik jau sukurta ne jų pačių, o jų vaikų rankomis. Tam tikslui jie pasiruošę investuoti bet kokius pinigus vaikų mokslams, tikėdamiesi savo laiku gauti gerus dividendus materialios gerovės pavidalu.

Viskas būtų labai gražu, jeigu nepasireikštų šalutinis efektas – tėvai tokiu būdu pripratina vaikus daugiausia dėmesio skirti sau, o ne kitiems žmonėms. Taip jie užauga išbaigtais egoistais, o jų tėvai priversti gerti nusivylimo nuodus.

Skaitytojas: Bet kodėl jūs tvirtinate, kad noras padėti vaikams yra savanaudiškas?

Autorius: Jūs taip kalbate todėl, kad mudu dar rimtai neaptarėme, kas yra egoizmas. Jeigu tėvai būtų tokie nesavanaudžiai, kaip jūs įsivaizduojate, jie vienodai rūpintųsi tiek savais, tiek svetimais vaikais. Bet gyvenime taip nėra, jūs gi matote.

Skaitytojas: Na, ir teisingai, kiti vaikai irgi turi tėvus, kurie jais rūpinasi. Jeigu jie neturėtų tėvų, tada būtų galima ir jais pasirūpinti.

Autorius: Visi tėvai turi rūpintis savo vaikais, bet ne kaip savo nuosavybe, o kaip individualybe, kurios atžvilgiu jie turi tam tikras pareigas. Kai jie augina vaikus ne savanaudiškai, o vedini pareigos jausmo, jų širdyje visada atsiranda vietos ir kitiems vaikams. Tokių tėvų sąmonę įtakoja dorybės *guna*.

Skaitytojas: Bet kurie tėvai, kuriuos jūs įvardijate kaip egoistus, gali pagalvoti ir apie kitus vaikus, kas čia sudėtinga?

Autorius: Žinoma, pagalvoti nesunku, pinigine nuo to nesuplonės. Bet žmonės vertinami pagal poelgius. Taigi pradėkite realiai rūpintis visais pažįstamais vaikais, skirdamas jiems tiek pat jėgų ir šilumos, kaip ir saviesiems. Kodėl gi ne? Tada ir jūsų vaikai užaugs gailėstingi ir nesavanaudiški, o jūs galėsite lengva širdimi laukti senatvės, nes jie jums rūpinsis labiau negu savimi.

Siūlau jums tapti vienos idėjos iniciatoriumi. Jeigu tėvai tokie nesavanaudiški, kaip jūs tvirtinate, tai nėra jokios prasmės tiek dėmesio ir lėšų skirti būtent savo vaikui. Sudarykite tarpusavyje pažįstamų tėvų grupę, surinkite iš jų pinigų ir padalinkite į tiek dalių, kiek yra vaikų. Pinigai bus skirti jų mokslams. Kadangi tėviški šių žmonių jausmai skirti visiems vaikams, tai kiekvienas duos lygiai tiek, kiek reikia. Gera mintis, ar ne?

Skaitytojas: Bijau, kad jūs teisingai, ir daugumos žmonių meilė savo vaikams vis dėl to yra savanaudiška. Jeigu aš imsiuosi tokios iniciatyvos, tai greičiausiai kepurėje bus tik mano pinigai.

Autorius: Gal būtų ir ne visai taip, tačiau nėra jokios abejonės, kad kiti tėvai pinigų duotų mažai.

Skaitytojas: Bet juos galima pateisinti – kas dabar turi daug pinigų?

Autorius: Taip, bet dėl savo vaiko jie pasiruošę net badauti, tačiau į bendrą katilą atiduotų daug mažiau, negu reikia individualiam jų vaiko mokymui. Taigi nėra jokios abejonės, kad tėvų noras padaryti savo vaikus laimingais yra savanaudiškas.

Skaitytojas: Gerai, aš sutinku, kad visiško nesavanaudiškumo šiuo atveju nėra. O argi žmogus, esantis dorybės *gunoje*, kitais vaikais rūpinasi taip pat kaip ir savais?

Autorius: Kiekvienam žmogui savi vaikai sužadina egoistinius jausmus, kurie skatina jais rūpintis labiau negu kitais. To neišvengia ir dorybingas žmogus, tik jis supranta, kad vaikams nereikia skirti per daug dėmesio, nes tada jie užaugs egoistais. Todėl jis kiek įmanoma stengiasi kitais vaikais rūpintis taip pat, kaip ir savaisiais.

Kiekvienas dorybingas žmogus nuolatos kovoja su savo egoizmu. Jis puikiai supranta, kad rūpinimasis tik savo vaikais nėra jau toks savanaudiškas. Tėvų egoizmas persiduoda vaikams, ir tai neprisideda prie jų charakterio tobulinimo. Tačiau tėvų pareiga – išauklėti gerus vaikus, o tam reikalingas asmeninis savanaudiško gyvenimo pavyzdys. Todėl dorybingi žmonės savo vaikus stengiasi auklėti, o ne lepinti. Tai paprasta, jeigu šeimos gyvenimas grindžiamas dvasinio pažinimo principais.

Visa tai žinodami ir skatinami pareigos jausmo, dorybingi tėvai nedaro didelio skirtumo tarp savo ir kitų vaikų. Jie supranta, kad jeigu vaikų auklėjime dominuos savanaudiški interesai ir, tuo pačiu, aistros *guna*, tai nereikia tikėtis, kad jie užaugs padoriais žmonėmis ir suteiks tėvams daug džiaugsmo.

Skaitytojas: Aš kažkodėl nesuprantu tokios pozicijos. Kaip tie dorybingieji gali savo vaikų auklėjimą laikyti svarbiausiu gyvenimo tikslu, tuo pat metu būdami įsitikinę, kad toks gyvenimas perdėm savanaudiškas? Kažkoks absurdas.

Autorius: Todėl dorybingas žmogus ir nelaiko vaikų auklėjimo svarbiausiu tikslu. Jis supranta, kad tokia pozicija yra aistros *gunoje*, ir ji nepadarys jo laimingu. Jis taip pat žino, kad jeigu jo šeima orientuosis į dvasinio gyvenimo principus ir meilę Dievui, tai ir vaikai užaugs nesavanaudiškai ir mylintys ne save, o Dievą.

Jeigu svarbiausias mūsų gyvenimo tikslas vis dėl to bus vaikų auklėjimas, šeimos gyvenimo centre jie matys save, o ne Dievą, todėl užaugs egoistais. Tai žinodamas, dorybingas žmogus visas jėgas skiria Dievo tarnystei. Pajutęs potraukį tokiam gyvenimui, jis stengiasi dalintis savo laime su aplinkiniais žmonėmis. Vaikai, pamatę, kad savanaudiškas gyvenimas jų tėvams teikia daug laimės, patys pradeda gyventi kitų labui ir taip pat darosi laimingi. Visa tai vyksta dėl to, kad vaikai įtraukiami į tiesos pažinimo procesą.

Skaitytojas: Vadinas, anot Vedų, žmogus neturėtų orientuotis į dorybingą vaikų auklėjimą?

Autorius: Jūs neteisingai mane supratote, žmogus turi išauklėti gerus vaikus, tik reikia žinoti, kad yra dar svarbesnis tikslas – pasiekti dvasinį tobulumą pačiam ir padėti tai padaryti savo vaikams.

Skaitytojas: Jeigu mano tikslas – savanaudiškai rūpintis savo vaikais, tai nejaugi jie užaugs savanaudiškai?

Autorius: Jeigu jūs savo vaikais rūpinsitės savanaudiškai, tai jie neužaugs egoistais. Tik ne taip paprasta suvokti, kaip būti savanaudiškam vaiko atžvilgiu. Negalima jo laikyti savo kūnu ir krauju, atėjusiu į pasaulį tam, kad patenkintų tėvų tuštybę. Tėvai privalo suprasti, kad vaikas yra asmenybė, kurios atžvilgiu jie turi tam tikrą pareigą.

Jeigu jūsų tikslai vaikų atžvilgiu bus savanaudiški, tai užaugę jie bus dori žmonės. Tačiau dar kartą kartoju, kad noras gyventi tik dėl savo vaikų kyla vien iš egoistinių paskatų. Dėl to jie irgi bus egoistai, ir tėvai turės gerti nuodus. Tiesiog jūs dar gerai nesuprantate, kas tai yra savanaudiškas rūpinimasis savo vaikais.

Skaitytojas: Tai paaiškinkite, nes aš jau visai nieko nebesuvokiu. Kaip nesavanaudiškai rūpintis vaikais, ir kaip pasireiškia mylinčio tėčio egoizmas.

Autorius: Egoizmą sudaro du dalykai: pojūtis „aš“, kuris verčia mus rūpintis savo gerove, ir pojūtis „mano“, kuris verčia rūpintis savo artimaisiais. Kai pojūtis „mano“ būna stipresnis už savąjį „aš“, tėvai viską pasiruošę atiduoti vaikams. Taip jų sąmonę įtakoja egoizmas, arba savisaugos jausmas. Vaikai skiriasi nuo manęs, tai nesu aš, bet jie priklauso man, ir šis jausmas yra perdėm egoistiškas. Jeigu kenčia svetimi vaikai, tai paaukoti jų labai savo gyvenimą paprastai nesinori.

Skaitytojas: Jeigu noras atiduoti gyvenimą savo vaikams yra mano egoizmo pasireiškimas, tai aš tik sveikinu tokį egoizmą ir visada pasiruošęs juo vadovautis.

Autorius: Aš irgi sveikinu tokią egoizmo išraišką, bet vis tik reikia būti atsargesniam su tuo „mano“ pojūčiu, nes toks, atrodo, kilnus jausmas tik gadina vaiką.

Skaitytojas: Vadinas, jeigu tėvai galvoja tik apie savo vaikus, tai jie užaugs egoistais, ir tada nei tie, nei tie nebus laimingi?

Autorius: Deja, taip. Jeigu vaikai mato, kad visas tėvų dėmesys skiriamas tik jiems, jie pradeda galvoti, kad ir kiti žmonės jų atžvilgiu turi taip elgtis. Taip juose išsikeroja egoizmas. Kai seniems tėvams reikalinga parama, vaikai, pripratę, kad būtų tenkinami tik jų poreikiai, jiems nepadedą. Vaikų egoizmas pasireiškia kitaip nei tėvų, jie linkę tik imti ir nieko neduoti. Ir kai jau nebėra ką imti, jų elgesys tėvų atžvilgiu darosi negatyvus. Dažnai jie tik ir laukia, kad jų „protėviai“ greičiau pasimirtų.

Skaitytojas: Nejau vaikai gali taip elgtis su tėvais, kurie jiems pašventė visą savo gyvenimą?

Autorius: Kartoju: egoistas savo vaikais rūpinasi kaip savo paties dalele. Ar galima tokiu atveju sakyti, kad jis pašventė savo gyvenimą kažkam kitam, o ne sau? Žinoma, ne. Taigi ir jo vaikai užauga savanaudžiai. Jie sukuria šeimas, kur ir puoselėja savo egoizmą, o tėvus palieka už borto.

Žmonės aistros *gunoje* aukojasi tik savo šeimai ir visur ieško tik savo naudos. Būdami vaikais, jie atranda laimę tėvų meilėje, vėliau jų dėmesys nukrypsta į priešingos lyties atstovus, ir taip jie vis labiau pasineria į savo asmeninį gyvenimą, po truputį atitoldami nuo tėvų. O tėvai nuoširdžiai viliasi, kad jų pasiaukojimas vaikams kada nors bus atlygintas, ir nemažiau nuoširdžiai nustemba, kai nesusilaukia iš jų dėkingumo. Senatvėje šią nuostabą pakeičia didžiulis nusivylimas, ir tai veikia kaip nuodai.

Skaitytojas: Jūs tvirtinate, kad savanaudžiai vaikai savo tėvams jaus atvirą priešišumą?

Autorius: Ne, aiškiai išreikšto negatyvo jų elgesyje nebus, aistros *guna* pasireiškia per užmaskuotą antagonizmą. Vaikai atrodys malonūs bei rūpestingi, bet tikruosius jų jausmus parodys tai, kiek jiems artimos tėvų problemos. O tėvai lengvai pajunta vaikų priešišumą, ir daugelis tada pagaliau supranta, kad gyvenimas praslydo pro pirštus ir jiems nieko nebeliko. Jie pradeda jaudintis dėl savo turto, kurį kaupė visą gyvenimą, ir kuris dabar atiteks nedėkingiems vaikams. Tiems patiems, kurie išduoda tėvus tuo metu, kai jiems gyvenime telieka senatvė su visais jos vargais. Visą, dėl ko gyventa, teks atiduoti tiems, kurie tave išdavė. Argi tai laimė?

Skaitytojas: Taip, nepavydėtina baigtis. Tačiau tenka pripažinti, kad tai tipiškas atvejis. Bet aš narsiai netikiu, kad taip bus ir su manimi. Nejaugi toks likimas laukia visų žmonių, kurių svarbiausias gyvenimo tikslas – vaikai?

Autorius: Tikime ar ne, bet turime pripažinti, kad yra tam tikri gamtos dėsniai, kurių tikslas – išmokyti mus teisingai gyventi. Jie niekam nedaro išimčių, ir jiems neįmanoma pasipriešinti. Jeigu mes esame aistros *gunoje* ir galvojame, kad svarbiausias gyvenimo tikslas – pinigai, tai kančių neišvengsime ir vaikams laimingos ateities nesukursime.

Skaitytojas: Vadinas, vaikais nesirūpinkime, tegu gyvena, kaip išmano?

Autorius: Aistros *guna* jus verčia mąstyti kraštutinumais. Dorybingas žmogus nuolatos galvoja apie savo vaikų gerovę, bet, skirtingai nuo tėvų, kurie yra aistros *gunoje*, jis netarnauja vaikams. Jis mokina juos padėti žmonėms ir tarnauti Dievui. Jeigu svarbiausias žmogaus gyvenimo tikslas yra dvasinis progresas, tai, tarnaudamas Dievui, jis ir vaikus užaugins tokius pačius. Tėvų nesavanaudiškumas teikia vaikams didžiausią laimę ir globą.

Skaitytojas: Atrodo, supratau, ką norite pasakyti. Rūpindamasis savo vaikais, dorybingas žmogus nesikoncentruoja į juos, atvirkščiai, visą savo ir jų dėmesį stengiasi sutelkti į tarnystę Dievui ir žmonėms. Vaikai seka tėvo pavyzdžiu ir nejaučia jokios dėmesio stokos savo atžvilgiu, nes visa šeima įsitraukusi į dorybingą veiklą.

Autorius: Taip, dorybingi vaikai prašo, kad jiems leistų dirbuoti visų labai, priešingu atveju jie bus nelaimingi. Gerai, kad jūs tai išsiaiškinote. Šiaip jau nelengva suprasti, kaip žmonės, daugiau rūpindamiesi kitų gerove, o ne savo vaikais, vis tik įsigudrina juos gerai išauklėti. Bet tai paprasta – tereikia juos užimti nesavanaudiška veikla, tai yra, tarnyste Dievui.

Skaitytojas: Vadinas, dorybingi vaikai būna laimingi ne imdami, o dalindamiesi su kitais?

Autorius: Panašu į tai, kad šis klausimas jums jau aiškus.

Skaitytojas: Pradedu suprasti, kad aistros *guna* – gana pavojingas reikalas. Ar galėtumėte pateikti daugiau pavyzdžių, kaip žmogus, turintis potraukį į laimę aistros *gunoje*, pirmiausia išsigeria nektarą, o paskui nuodus?

Autorius: Taip, mielai, – sekančiame pokalbyje.

Išvada: *tokia tai rūsti tikrovė – jeigu mes turime neteisingą laimės supratimą ir gyvename tik sau, neišvengiamai ateis ašarų ir nusivylimų laikas. Šios taurės neišvengsime ir tada, kai mums atrodo, kad visą gyvenimą pašventėme aukštiesiems idealams, nors iš tikrųjų tik puoselėjome savąjį egoizmą.*

Todėl kiekvienas protingas žmogus turi suprasti, dėl ko jis gyvena, kokie jo siekiai. Juk niekada ne vėlu pakreipti gyvenimą kita, tiesesne vaga. Dorybingos veiklos rezultatus mes persinešame iš vieno gyvenimo į kitą. Netgi gilioje senatvėje, kupinoje nusivylimų, reikia mėginti suvokti tikrąjį gyvenimo tikslą. Atmetęs bereikalingą liūdesį, žmogus dar turi galimybę sutelkti savo mintis į Dievą ir pasiekti aukščiausią gyvenimo tobulumą.

[Turinys]

Skanūs gėrimai ne visada naudingi

Daugumą žmonių įtakoja aistros *guna*, todėl jie kupini entuziazmo tik tada, kai užuodžia pinigus, kurie siūlo išsvajotus malonumus. Visas jų gyvenimas sukasi apie pinigus, prestižą ir seksą. Jaunystėje jie eikvoja laiką kūniškai meilei ir panašioms malonumams, gyvena dabartiniams ir įsikvepia būsimais gyvuliškais džiaugsmams ir kitokios laimės neišsivaizduoja, nesuprasdami, kad ateityje toks maloniai svaiginantis gėrimas taps nuodais. Jų santykiai su kitais žmonėmis persunkti egoizmo ir todėl ilgainiui darosi vis blogesni, o kažkada buvęs sveikas kūnas tampa ligotas ir susidėvėjęs. Galiausiai jie supranta, kad jų svajonės apie materialią laimę yra tik graži, bet nevalgoma saldainio pakuotė.

Skaitytojas: O aš kažkaip nejaučiu, kad ateityje manęs laukia kokios nors kančios. Nesuprantu – argi tai įmanoma, jeigu esi visų gerbiamas ir pakankamai turtingas?

Autorius: Suprasite, kai ateis laikas. Aistros *guna* neleidžia savo globotiniams nusivilti anksčiau laiko, todėl jie gyvena viltimis apie šviesią ateitį. Tokios viltys – aistros *gunos* varomoji jėga, verčianti žmones įtemptai dirbti.

Viso to galima išvengti, patekus į dorybės *gunos* prieglobstį. Dorybingam žmogui nereikia laukti laimės, nes jis visada laimingas, netgi gyvendamas nepriteklėje.

Skaitytojas: Bet jeigu nėra reikiamo supratimo, tai kokia prasmė apsimesti laimingu, kai iš tikrųjų viskas blogai?

Autorius: Jūs teisus, kol sąmonė neapsivaliusi, reikės gerti nuodus, tai yra, kovoti su savo trūkumais, bet dorybingo žmogaus tai negašdina. Jis mato būsimą laimę ir dėl jos pasiruošęs atkentėti.

Skaitytojas: Aš vis dėl to nesuprantu, kodėl žmogui, turinčiam daug pinigų, reikia kentėti. Juk pinigai – tai visuotinė pagarba, gera visuomeninė padėtis ir puikus gerbūvis. Argi tai ne laimė?

Autorius: Tai galima pavadinti laime, bet labai trumpa, nes žmogus greitai prie visko pripranta. Esmė ta, kad mus aplanko ne tik laimė, bet ir nesėkmė, nors mūsų planuose ji visai nenumatyta.

Skaitytojas: Man sunku įsivaizduoti dorybingą žmogų, kuris būtų turtingas ir visų gerbiamas.

Autorius: Tačiau tokių žmonių yra daug.

Skaitytojas: Bet kaip galima pasiekti sėkmę, nededant pastangų?

Autorius: Sėkmės garantas – geras būdas ir pozityvi sąmonė. Dorybingas žmogus gali būti ir turtingas, ir visų gerbiamas, bet jis vertina visai kitus dalykus. Jam svarbu nuoširdumas, sąžiningumas, gerumas, paprastumas, nesavanaudiškumas, meilė darbui. Šias vertybes nenupirksi už jokių pinigų.

Skaitytojas: Kas būna su tais, kurie įsitikinę, kad laimė priklauso nuo turto ir prestižo?

Autorius: Anksčiau ar vėliau jie atranda, kad aplink juos – vien tik apgaulė. Jie gali turėti didžiausius turtus, bet jiems neprieinamos aukščiau paminėtos vertybės. Ir kai jie pagaliau supranta, kad aplink nėra nei vieno žmogaus, kuriuo būtų galima pasitikėti, štai tada ir prasideda nuodų gėrimas.

Skaitytojas: O jeigu žmogus vis dėl to užsidirbo pakankamai, kad galėtų ramiai gyventi?

Autorius: Žmogui aistros *gunoje* pinigai asocijuojasi su laime. Turėdamas į valias pinigų, jis dairosi – na, kurgi ta laimė? Tačiau jį supantys žmonės nelaiko jo veršeliu, kurį reikia maitinti laimės, švelnumo, rūpesčio ir meilės pienu. Net patys artimiausi turtingą žmogų laiko karve, kurią reikia be gailesčio melžti. Ir kai jam į tokius dalykus atsiveria akys, jis geria nuodus.

Skaitytojas: Jūs kalbate labai įtikinamai, bet man vis tiek nesinori tikėti, kad būdamas turtingas, aš būsiu nelaimingas. Todėl paaiškinkite, prašau, kaip atrodo tas pereinamasis momentas, kai visas nektaras jau išgertas ir dabar atėjo eilė nuodams?

Autorius: Ne taip paprasta suvokti, kad tikros laimės neįmanoma nusipirkti. Ji yra nesavanaudiškos meilės, globos ir draugystės sferoje. Bet ir tokios laimės negalima lyginti su ta, kuri patiriama meilėje Dievui. Norint suprasti šiuos slaptingus dalykus, reikia žinoti, kad laimė aistros *gunoje* iš esmės skiriasi nuo tikrosios laimės. Todėl pirmiausia pakalbėkime apie tai, kaip mus veikia aistros *guna*, o po to jūs pats suprasite, kada ateis kančios.

Orientuodamiesi į egoistinę laimę, mes patenkame į aistros *gunos* veiklos sferą. Ji įperša mums klaidingą įsitikinimą, kad vienintelė mus supančio pasaulio paskirtis – teikti mums džiaugsmą ir laimę. Mokydamasis institute, žmogus galvoja, kad diplomą atneš jam laimę ir sėkmę; ieškodamas žmonos, jis įsivaizduoja, kaip jiniai jį mylės ir puoselės.

Žmogui, esančiam aistros *gunoje*, atrodo, kad jeigu jis bus turtingas ir gerbiamas, tai visi jį kuo nuoširdžiausiai mylės. Jis nesupranta, kad ir kiti, net ir artimiausi žmonės, taip pat yra savanaudžiai, ir taip pat tikisi, kad jis juos globos ir mylės.

Visus juos valdo kvailas įsitikinimas, kad laimę galima nusipirkti už pinigus, vienok, anksčiau ar vėliau jiems prisieis susidurti su gudrumu ir abejingumu – taip jų atžvilgiu pasireikš artimųjų egoistinė sąmonė.

Skaitytojas: Kodėl tokia stipri ši iliuzija – kad laimė priklauso nuo turimų pinigų kiekio? Atvirai kalbant, net jūsų svarūs argumentai manęs neįkvepia keisti savo pasaulėžiūrą. Man vis tiek atrodo, kad be pinigų aš būsiu nelaimingas, nuo manęs visi nūsūs.

Autorius: Taip atrodo ne tik jums, tai daugelio nuomonė. Ir tai – tiesioginė, nors ir nepastebima, aistros *gunos* įtaka.

Kas jums pasakė, kad pinigų žmogus turi tik tada, kai jis jų trokšta? Atvirkščiai, jeigu žmogus nuoširdžiai rūpinasi kitais ir dirba iš meilės darbui, o ne dėl pinigų, jam niekada nieko netruks, nes žmonės tikrai įvertins tokias retas ir visiems reikalingas savybes.

Skaitytojas: Žinoma, įvertins. Jeigu žmogus visais rūpinasi ir mėgsta savo darbą, tai jam, be abejo, seksis. Pinigai visiems praverčia, netgi dorybingiems žmonėms. Jie irgi myli pinigėlius, kaip ir tie, kurie yra aistros *gunoje*.

Autorius: Būtų neteisinga galvoti, kad prisirišdamas prie pinigų, žmogus tampa laimingas. Supraskite, kad reikia kuo labiau pamilti darbą, nesavanaudiškai rūpintis kitais ir negalvoti apie kokį nors atlygį už tai. Tik tokiu atveju jus lydės sėkmė darbe ir namuose.

Skaitytojas: Bet paaiškinkite, kodėl visi taip įsitikinę, kad gyvenime reikia rūpintis ne kitais žmonėmis, o savo gerove?

Autorius: Aš vėl ir vėl kartoju – aistros *guna* suvedžioja kiekvieną, kuris pageidauja mėgautis savanaudiška laime. Ji atima galimybę net pagalvoti, kad yra dar didesnė laimė, kuri užsitarnaujama nesavanaudiška veikla dorybės *gunoje*. Aistros *guna*, įtakodama savo globotinių sąmonę, suveda juos su žmonėmis, kurių visas gyvenimas sukasi apie pinigus ir jų teikiamus malonumus. Tokia aplinka dar labiau sutvirtina jų įsitikinimą, kad gyvenimo prasmė – malonumuose, ir tada savaimė peršasi išvada, jog didžiausia laimė – piniguose. Štai taip daugumą žmonių įtakoja aistros *guna*.

Skaitytojas: Kur galima pamatyti ir kaip pajusti tokią masinę aistros *gunos* įtaką?

Autorius: *Gunos* subtiliame lygyje tiesiogiai įtakoja žmonių psichiką, ir tai pastebima visur. Pavyzdžiui, visos masinės informacijos priemonės propaguoja gyvenimą, kupiną materialios laimės, nuotykių ir malonumų. Tokio gyvenimo personažai, įkūnijantys aistros *guną*, nors ir susiduria su dideliais sunkumais, tačiau visada juos įveikia. Ir jeigu kokio nors televizinio filmo finale toks šaunuolis žūsta, tai dauguma žiūrovų filmo siužetą laiko neatitinkančiu tikrovės ir nevykusiu.

Skaitytojas: Nejaugi visi filmai, propaguojantys malonumus ir turintys laimingą pabaigą, sukurti aistros *gunos* įtakoje, ir vienintelis jų tikslas – įteigti žmonėms, kad ateityje jų laukia materialieji gerovė?

Autorius: Taip, toks jų tikslas. Bet jie parodo tik vieną medalio pusę, kuria akiai tiki nerūpestingi ir naivūs jaunuoliai.

Skaitytojas: Bet ne visi, siekiantys materialios laimės, taip nerūpestingai švaisto laiką. Sakyčiau, atvirkščiai, – dauguma sunkiai dirba ar mokinasi, siekdami gerovės ir nepriekaištingos reputacijos.

Autorius: Taip, dauguma žmonių vis dėl to nedykaduoniauja, aistros *guna* ne visada tai skatina. Savo globotinius ji mokina: mokinkis kuo geriau, dirbk kuo geriau, užsirekomenduok kuo geriau – taip tu tapsi laimingas. O kas iš tikrųjų laukia tokių žmonių? Tai – *gunų* paslaptis.

Skaitytojas: Man rodos, kad jūs sutirštinate spalvas, kai įrodinėjate dorybės *gunos* pranašumą. Nagi, pažiūrėkime tiesai į akis – jeigu žmogus gerbiamas, turtingas ir turi puikią žmoną, tai kokios problemos? Man atrodo, kad daug žmonių, siekdami materialios laimės, pasiekia tikslą ir gerai bei laimingai gyvena.

Autorius: Taip galvoja beveik visi žmonės. Jeigu aistros *guna* neviliotų būsima laime, nekurtų mūsų sąmonėje išorinės gerovės vaizdinių, žmonės ne taip jau labai į visa tai veržtųsi. Aistros *guna* verčia beveik visą kinematografinį konvejerinį būdą štampuoti visokias nesąmones, kuriose propaguojama laimė už

artimiausio kampo suteikia žmonėms jėgų iškęsti visus sunkumus ir nepriteklus, kurie neišvengiami, vaikantis pinigų ir sėkmės. Reikia pasakyti, kad ši propaganda tokia efektyvi, ji taip sušvelnina likimo smūgius, jog žmogus taip visą gyvenimą ir prabūna iliuzijoje, nepažinęs tikrosios laimės.

Skaitytojas: Bet vis dėl to, kodėl jūs teigiate, kad žmogus, siekiantis materialios laimės, jos neras? Kiek žinau, visi, kurie gyvenime prakuto, jaučiasi visai neblogai. Pasižiūrėkite į šio pasaulio galinguosius – jie atrodo tokie patenkinti savo gyvenimu.

Autorius: Įdomiausia, kad tiems galingiesiems, apie kuriuos jūs kalbate, irgi atrodo, kad jie tikrai laimingi. Sutinku, kad jie atrodo patenkinti savo gyvenimu, bet tai dar nereiškia, kad taip yra iš tikrųjų. Klounas irgi gali atrodyti laimingiausias žmogus pasaulyje, jo toks darbas, nors vidujai jis bus labai susigraužęs.

Skaitytojas: Vadinasi, aistros *guna* mus verčia prisiimti laimingo žmogaus rolę?

Autorius: Taip, ir čia pasireiškia aistros *gunos* klastingumas – žmonės, susikūrę materialią gerovę, nepaisant giliai juose slypinčio nepasitenkinimo, nuolatos apsimeta, kad jų gyvenimas – puikus ir visiems tai pasididžiuodami demonstruoja. Jie net neįtaria, kad jų vaidinamo spektaklio režisierius – aistros *guna*. Šitaip ji palaiko mūsų norą mėgautis materialia laime ir nuslepia dvasinės laimės egzistavimo faktą.

Skaitytojas: Aš galiu suprasti, kai jie nori pasirodyti prieš kitus, bet kokia prasmė apgaudinėti patį save?

Autorius: Ne taip lengva pripažinti, kad pati sėkmės sąvoka yra nereali, kai visa tavo supanti aplinka įrodinėja priešingai. Žmogus aistros *gunoje*, kuriam sekasi, kiekvieną dieną girdi jam skirtas liaupses ir, žinoma, negali atsispirti prieš tokį dėmesį jo asmeniui. Bet toks dėmesys reiškia tik viena – kad žmonės į jį žiūri ne kaip į savo meilės objektą, o kaip į gausybės ragą, kur galima rasti pinigų, šlovę ir gerą padėtį visuomenėje.

Skaitytojas: O kodėl jį visi liaupsina?

Autorius: Yra kelios priežastys. Pirma, žmonės tokiu būdu stengiasi būti arčiau jo pinigų ir reputacijos. Antra, visi, kurie nori pasiekti jo padėtį, nuoširdžiai tiki, kad jis ir yra tas laimingasis, į kurį visi turi lygiuotis. Ir kas jam tada belieka daryti? Demonstruoti amerikietiško tipo laimingą šypsena.

Veikiami aistros *gunos*, žmonės šitaip vaidina ne tik prieš aplinkinius. Dažnai jie bando apgauti ir patys save, įsivaizduodami, kad jų gyvenimas vos ne idealus. Bet ar gali būti laimingas žmogus, kurį supa savanaudžiai, pasirengę jį iščiulpti?

Skaitytojas: Nesuprantu. Jeigu žmogui tikrai sekasi, jeigu juo didžiuojasi, jį myli, tai kam apsimesti, kad laimės nėra? Kam vaidinti kvailą nevykėlio rolę, kai viskas – okei?

Autorius: Žinoma, jie jaučia tam tikrą laimę, bet lygiai tiek, kiek gali būti laimingas žmogus, kurį nuolatos ir atidžiai stebi publika. Aš dar kartą sakau, kad šiuo atveju negali būti jokios kalbos apie kokį nors nuoširdumą.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad žmonės, pasiekę visišką gyvenimo gerovę ir esantys aistros *gunoje*, yra nelaimingi ir tik prisimeta, kad pas juos viskas gerai?

Autorius: Supraskite pagaliau, kas yra tikra laimė, tikras nuoširdumas, rūpestis ir meilė. Visa tai atsiranda tik esant nesavanaudiškiems santykiams. Jūsų minimi žmonės, patikėję, kad atrado laimę, paprasčiausiai prisiima atitinkamą rolę. Kadangi visas jų gyvenimas priklauso nuo materialios sėkmės, jie bijo prisipažinti sau ir aplinkiniams, kad iš tikrųjų nėra labai laimingi. Jie tik žaidžia laimę.

Skaitytojas: Jūs kaip ir metate iššūkį daugeliui gerbiamų žmonių. Gal jiems geriau nežinoti savo tikrosios padėties, tegu sau džiaugiasi tuo, ką turi.

Autorius: Aš visai nesiruošiu poleminei dvikovai, o paprasčiausiai aptarinėju su jumis, kaip aistros *guna* įtakoja žmonių sąmonę. Galų gale jūs pats to prašėte, o dabar žiūrite į mane kaip į prokurorą.

Skaitytojas: Nepykite, prašau. Geriau paaiškinkite, kodėl jūs tvirtinate, kad žmogus aistros *gunoje*, pasiekęs materialinę gerovę, neturi širdingų santykių su aplinkiniais? Juk ir jie dažnai kuo nuoširdžiausiai rūpinasi vienas kitu.

Autorius: Iš šalies pažiūrėjus, galima pagalvoti, kad taip ir yra. Bet tikra laimė visada ateina tik ten, kur yra nesavanaudiški santykiai. Dalykiniai santykiai ir vartotojiška sąmonė nesukuria nei harmonijos, nei pasitikėjimo, nei laimės. Artimieji stengiasi padėti vienas kitam tik norėdami užsirekomenduoti, bet už viso to retai slypi pasiaukojimas. Kartais tokia pagalba grindžiama tik savanaudiškais išskaičiavimais.

Žmogus, esantis aistros *gunoje*, siekdamas laimės visada galvoja tik apie save. Tačiau, suprasdamas, kad jis toks ne vienas ir vargiai iš kitų sulauksi kilnesnių santykių, jis priverstas būti kuo nors naudingas jį supantiems žmonėms. Bet tai nėra nesavanaudiškumas.

Skaitytojas: Bet jeigu toks žmogus kiek galėdamas rūpinasi kitais, tai negi niekas jo už tai nemylės ir negerbs?

Autorius: Taip, bet ne daugiau, negu jis juos myli ir gerbia. Jeigu tokie jausmai – tik demonstracija ir už jų slypi egoistiniai išskaičiavimai, jis gaus tą patį. Tokių žmonių dėkingumo jausmas yra paviršutiniškas ir nenuoširdus, jame nieko nėra, išskyrus norą atkreipti į save dėmesį ir susilaukti aplinkinių paramos bei rūpesčio.

Kartais toks žmogus gali dėti dideles pastangas ir būti visiems naudingas, bet viso to varomoji jėga – atpildo už tai ir asmeninės materialios gerovės troškimas. Su tokia sąmone sunku būti jautriu bei rūpestingu, todėl jo širdis uždaryta kitiems. Tačiau bet koku atveju jis visada labai myli save.

Skaitytojas: Jeigu žmogus savo rankomis susikūrė savąją gerovę, tai argi visuomenė šito neįvertins?

Autorius: Natūralu, kad kiekvienas, esantis aistros *gunoje*, tikisi, kad visi jam bus dėkingi už jo veiklą ir visaip stengsis jam įsiteikti, ir tada jis bus laimingas. Bet kadangi jo rūpinimasis kitais yra tik tariamas, tai ir atsakomasis dėkingumas bus nenuoširdus ir paviršutiniškas.

Nuoširdžiai rūpintis egoistas gali tik savimi. Žmogus aistros *gunoje* dažnai demonstruoja didelį dėkingumą kitiems, bet toks spektaklis greitai visiems pabosta. Nesulaukęs taip trokštamų laimės, jis nusivilia, ir tai yra ta būklė, kai žmogus geria nuodus.

Skaitytojas: Ką toks žmogus turėtų daryti, norėdamas ištaisyti esamą padėtį?

Autorius: Iš pradžių jis bando apsimesti, kad viskas gerai. Bet kai tokia situacija sukuria per didelę įtampą, jis nusprendžia veikti: eina pas kokį nors garsų psichologą arba lanko seminarus, propaguojančius efektyvius žmonių tarpusavio santykių gerinimo būdus. Jeigu tokie apmokymai nesiremia autoritetingomis žiniomis, jie negali pakeisti įsigalėjusio laimės supratimo. Žmogus, baigęs tokius kursus, pasidaro išvada, jog vis tik kaip nors reikia paveikti aplinkinius, kad jie būtų jam nuoširdūs. Egoizmas jį tebeverčia galvoti, kad dėl jo problemų kalti kas tik nori, tik ne jis. Vadinasi, jeigu ir kiti susipažintų su efektyviomis psichologinėmis metodikomis, jie pradėtų jį mylėti, ir jis pagaliau būtų laimingas.

Įsisavinęs naujausias metodikas, įgalinančias priversti kitus mylėti save, prisidengdamas maloniais žodžiais ir dirbtine šypsena, žmogus bando imituoti rūpestį ir meilę aplinkiniams. Bet tai – tik fasadas, už kurio jis siekia pasinaudoti jais savo tikslų įgyvendinimui. Matydamas, kaip gerėja žmonių santykiai jo atžvilgiu, jis dar labiau įsikvepia vaidinti dorybės įsikūnijimą. O žmonės iš tikrųjų patenkinti jo elgesiu ir jaučiasi laimingi, bendraudami su juo.

Visoje šitoje idilėje vienas nemalonumas: visi žaidžia pagal jo paties taisykles. Juk visiems ganėtina įgriso konfliktai ir begalinės pretenzijos, atseit kai tu manimi pasirūpinsi, tai ir aš su tavimi būsiu švelnus ir malonus. Pajutę taip ilgai lauktą rūpestį savimi, žmonės aistros *gunoje* su malonumu įsitraukia į šį spektaklį, kur vaidinama pagarba vieni kitiems. Vienok, nieko nėra amžino, žaidimai vis tiek kada nors baigsis, ir nusivylimo nuodų taurę reikės išsigerti.

Skaitytojas: Bet kam tie žaidimai, argi negalima būti nuoširdesniems?

Autorius: Vaidyba nuoširdžių jausmų neišsiugdys net ir labai norėdamas. Jeigu žmogus neturi jokio potraukio nesavanaudiškiems santykiams, tai negali būti ir kalbos apie kokią nors šeimyninę harmoniją ar tikrą draugystę. Žmogus aistros *gunoje*, pripratęs prie išgalvotų rolių, jau ir užmiršo, kad egzistuoja tokie dalykai, kaip tikra draugystė ir tikra meilė. Iki tam tikro laiko jis būna įsitikinęs, kad iš principo viskas ne taip jau ir blogai.

Skaitytojas: Jūsų nupieštas paveikslas labai realus, bet juk jūs suprantate, kaip sunku sau prisipažinti, kad viskas netikra. Ant kortos pastatytas visas gyvenimas. Man dažnai norisi pabėgti nuo jūsų kalbų, nuo tokių sunkių klausimų, bet kažkokia jėga verčia mane ir toliau gilintis į visa tai.

Autorius: Tiesiog jūs nuoširdus ir sąžiningas žmogus, pasiruošęs rimtai kovai dėl savo laimės.

Skaitytojas: Ar norit, kad aš pradėčiau didžiutis? Betgi aš matau, kad visi jūsų žodžiai tarytum specialiai skirti man, tai kas tada manyje gero?

Autorius: Aš nesišaipau iš jūsų, aš tik kalbu apie realią padėtį. Bet jeigu prisirišite prie tokios minties, tai iš tikrųjų galite pradėti įsivaizdinti. Nors toks pavojus labiau gresia man, esančiam kaip ir kaltintojo rolėje. Bet, kaip sakoma, jeigu bijai vilko, neik į mišką. Laimingo gyvenimo dėsnius nelengva suprasti. Tai veikla dorybės *gunoje*, todėl iš pradžių mums teks atgailauti. Tai karti taurė, bet kai sunku mokintis – lengva gyventi.

Išvada: *aistros gūna visus savanaudžius vilioja būsima materialia laime. Gyvendami svajomis apie ateisiančią gerovę ir džiaugdamiesi jaunyste, tikėdami, kad viskas šiame pasaulyje skirta didesniams jų pasitenkinimui, jie geria materialios laimės nektarą. Tai tęsiasi tol, kol jie vieną kartą atranda, kad niekas nesiruošia šokti pagal jų dūdelę. Kiekvienas iš juos supančių žmonių pats nori būti pasaulio bamba ir reikalauja iš kitų nuoširdaus rūpesčio ir meilės sau.*

Tačiau tokie jausmai gimsta tikrai iš nesavanaudiško noro tarnauti kitiems. Egoistinis noras atkreipti į save kitų dėmesį niekaip nepadedą susikurti harmoningus santykius, todėl tokio pobūdžio lūkesčiai vienas kito atžvilgiu aistros *gunoje* yra visiškai nerealiūs.

Kai žmogus aistros *gunoje* pagaliau įsitikina, kad jis niekam nereikalingas, jis arba patiria skaudų nusivylimą, arba, dar kažko vildamasis, stengiasi kaip nors priversti aplinkinius deramai su juo elgtis. Ir viena, ir kita tik dar labiau padidina kančias. Taip nektarinis aistros gūnos gėrimas virsta tikrų tikriausiais nuodais.

[Turinys]

Košmariška laimė neišmanymo gunoje

Nusivylimas – tai dar ne atgaila. Tik atgaila suteikia žmogui galimybę atrasti dvasinę laimę. O nusivylimas dažnai pastūmėja ieškoti dar labiau iškrypusios laimės, nes žmogus ima galvoti, kad gyvenimas – tai išsivylimas balaganas, kuriame laimingas tik tas, kuris viską pasiima jėga.

Padaręs tokį atradimą, žmogus nedelsiant patenka į neišmanymo *guną*, kuri visiškai iškreipia jo laimingo gyvenimo supratimą. Aistros *gunoje* jis apsimitinėjo, dabar nusprendė, kad laimingas bus tik tada, kai gyvenime kelią skinsis alkūnėmis. Jo širdyje palaipsniui tvirtėja įsitikinimas, kad laimę galima susikurti tik prievarta.

Skaitytojas: Kaip gali būti laimingas žiaurus žmogus? Kas jį tokį mylės?

Autorius: Žmogus neišmanymo *gunoje* visiems pavydi ir piktas ant viso pasaulio, todėl jis būna laimingas, galėdamas nebaudžiamai kenkti jį supantiems žmonėms. Įsitikinęs savo pranašumu ir versdamas kitus kentėti, nelaimingasis galvoja, kad jis tai daro savo laisva valia. Matydamas, kad kiti negali atsakyti tuo pačiu, jis pradeda didžiutis ir galvoja, kad gyventi jam ne taip jau ir blogai. Jo laimė – tai tik gyvuliškas pergalės instinktas kovoje už būvį, o jo „žygdarbių“ varomoji jėga – pranašumo jausmas, pavydas, nepatenkintos ambicijos, nevaldomas lytinis potraukis, žiaurumas, pyktis, geismas, kerštas ir beprotybė. Jis visada jaučiasi pranašesnis už kitus ir netgi duoda jiems savo pamokymus, atseit kai būsite tokie kieti kaip aš, tada ir patirsite tikrąjį gyvenimo skonį, o kol kas kapstykitės tame purvyne, kuriame gyvenate. Tokiu būdu, žmogus aistros *gunoje* laiko save dideliu gyvenimo prasmės žinovu.

Skaitytojas: Tai jis visus laiko neišmanėliais?

Autorius: Kai kuriuos jis savotiškai gerbia. Pavyzdžiui, tuos, kurie dar „kietesni“ už jį. Bet širdies gilumoje jis galvoja: „Palaukit, ateis laikas, tada pažiūrėsime, kas ką“.

Skaitytojas: Vadinasi, jis atranda „laimę“, turėdamas galimybę nebaudžiamai naudoti prievartą kitų atžvilgiu. O seksualiniai iškrypimai, tokie, kaip sadizmas ir mazochizmas, irgi neišmanymo *gunos* atributika?

Autorius: Taip, tai tipiškas šios *gunos* pasireiškimas. Žmogus randa pasitenkinimą, vartodamas prievartą ir meilės santykiuose.

Skaitytojas: Aš dar galėčiau suprasti, kai tai daro vyras, bet kokią laimę čia randa moteris?

Autorius: Tokią pačią. Kęsdama savo partnerio išsidirbinėjimus, ji galvoja, kad tokia yra moters laimė – išmukti su tuo susitaikyti ir tuo pat metu atsiimti savo gyvuliškų džiaugsmų dalį. Kadangi nei viena iš jos pažįstamų neužsiima tokio pobūdžio seksu, ji nuoširdžiai didžiuojasi savimi. Be to, ji tariasi esanti dar „kietesnė“ už savo partnerį, nes ką jis bedarytų su ja, jai vis vien gerai, todėl ji, žinoma, visais atžvilgiais jį pranoksta.

Visi tokie malonumai neišmanymo *gunoje* labai ryškiai išreikšti gyvūnijos pasaulyje. Pavyzdžiui, vabzdžio maldininko patelė poravimosi metu ima ryti savo partnerį. Tą patį daro dauguma vorų. Katės irgi geros – kai jų intymūs santykiai pasiekia apogėjų, katinas skaudžiai kandžioja patelę.

Skaitytojas: Panašu, kad ateityje tokie žmonės, mėgstantys gyvulišką laimę, gaus gyvūnų kūnus?

Autorius: Taip, jeigu žmogus siekia laimės neišmanymo *gunoje*, būsimuose gyvenimuose jis atsidurs gyvūno, augalo ar vabalo kūne. Viskas priklauso nuo to, kuris iš jų tinkamiausias patirti tai „laimę“, kurią jis pasirinko.

Skaitytojas: Bet mes matome, kad ir žmogaus kūne galima patirti laimę, būdingą gyvūnams.

Autorius: Taip, bet žmogaus kūnas tam nepritaikytas. Gyvūnų kūnuose toks laimės tipas pasireiškia šimtus kartų stipriau. O žmogaus kūnas pritaikytas savęs pažinimo laimei, ir būtent tam tikslui mums duotas intelektas.

Skaitytojas: Ar ilgai žmogus neišmanymo *gunoje* gali džiaugtis tokiu baisiu gyvenimu?

Autorius: Kartais labai ilgai, tol, kol neatsiras atgailos jausmas. Pradžioje keletą gyvenimų jis džiaugiasi tokia laime. Jeigu jis turi pakankamai užsispyrimo ir jėgų išsilaikyti šioje padėtyje, nesugebėdamas gailėtis savo nuodėmių, tai tolesnė degradacija neišvengiama. Jam teks dešimtis, šimtus ar net milijonus gyvenimų džiaugtis neišmanymo laime įvairių gyvūnų ar augalų kūnuose.

Skaitytojas: Štai tau ir laimingo gyvenimo dėsniai. Tai tiesiog pasityčiojimas – taip ilgai laikyti žmogų tokioje kankinančioje būklėje. Mano visa esybė protestuoja prieš tokią neteisębę, viešpataujančią mūsų gyvenime.

Autorius: Ne tik jūs, bet ir visi dori žmonės su Pačiu Dievu priešakyje nesutinka su šiuo beatodairišku gyvų būtybių polinkiu į tokią egzistenciją.

Skaitytojas: Nepainiokite manęs, prašau. Kaip Dievui gali nepatikti tas košmaras, kurį Jis Pats ir sukūrė?

Autorius: Jam nepatinka mūsų kvaili norai.

Skaitytojas: Dar kartą prašau manęs neklaidinti. Juk mes kalbame apie Dievo sukurtą košmarišką pasaulį, o ne apie mūsų norus.

Autorius: Dievas ir nekūrė jokių košmarų. Jis tik sukūrė pačią visatą ir tokiu būdu suteikė mums galimybę įgyvendinti joje visus savo norus. Norėdamas pasitarnauti visoms gyvoms būtybėms, Jis sudarė joms sąlygas pačioms susikurti norimą laimę. Kadangi daugelis jų nori gyventi neišmanymo *gunoje*, tai Dievas pildo ir tokius norus.

Skaitytojas: Nejaugi Dievas šiuo klausimu neturi savo nuomonės, kad vykdo neišmanėlių valią?

Autorius: Atvirkščiai, Jis netgi neslepia Savo nepasitenkinimo tokiais žmonių polinkiais. Vedose Dievas ne kartą juos smerkia – Pats ir didžiųjų išminčių lūpomis. Štai pavyzdys iš *Bhagavadgytos*:

Tiktai nenaudėliai – didžiausi kvailiai, žemiausi žmonės, tie, kurių išmanymą pasiglemžė iliuzija, ir ateistiški demonai – Man neatsiduoda (Bg. 7.15).

Srimadbhagavatam yra epizodas, kai Viešpats, įsikūnijęs kaip Rišabhadeva, duoda pamokymus Savo sūnams, ir Jo žodžiuose taip pat matosi nepasitenkinimas tais, kurie gyvena neišmanyme:

Kreipdamasis į Savo sūnus, Viešpats Rišabhadeva tarė: „Mano vaikai, šitame pasaulyje visos gyvos būtybės gauna materialius kūnus, bet tiems, kuriems pasiseka gimti žmonėmis, nepridera dieną ir naktį dirbuotis dėl juslinių malonumų, kurie prieinami net šunims ir kiaulėms. Žmogus turi kultivuoti askezes, ir tada jis galės žengti dieviškuoju atsidavimo tarnystės keliu. Askezės apvalys jo širdį, ir jam atsivers amžinasis gyvenimas, kupinas nesibaigiančios dvasinės palaimos, kuri nepalyginamai pranoksta bet kokią materialią laimę (ŠB 5.5.1).

Skaitytojas: Ar galima jiems kaip nors parodyti, kad tokiame gyvenime nėra jokios laimės? Juk nebūtina laukti milijonus gyvenimų, kol jie atsidurs visiškoje neviltyje ir atsiras noras užsitikrinti dieviškojo žinojimo globą.

Autorius: Dievas tuo ir užsiima – viskuo, kas tik su mumis atsitinka, Jis duoda suprasti, prie ko priveda noras džiaugtis laime aistros ir neišmanymo *gunose*. Jis nuolatos ir įvairiausiais būdais mus mokina, kad tokiame gyvenime nėra nieko gero. Pagaliau visas pasaulis tam ir sukurtas – parodyti, kad savanaudiški norai neatneša laimės. Bet mes turime pasirinkimo laisvę, kurios iš mūsų negali atimti net Pats Dievas, ir elgiamės taip, kaip norime. Todėl, jeigu žmogų užvaldęs noras mėgautis laime neišmanymo *gunoje*, tai kiek beįrodinėtum, koks tai blogis, jis vis tiek norės būtent tokios laimės.

Skaitytojas: Negi alkoholikas nemes savo įpročių, jeigu jam daug kartų kuo suprantamiau išaiškinti, kad ateityje jo neišvengiamai laukia degradacija?

Autorius: Jis kiekvieną dieną susitinka su savo sugėrovais ir turi progą stebėti, kas jo laukia artimiausioje ateityje. Kiekvieną rytą jis kankinasi pagiriomis ir supranta savo padėtį, tačiau potraukis spirituotai laimei jį taip pavergia, kad kitą dieną vėl viskas kartojasi. Bendrai paėmus, tas potraukis pas visus skirtingas: vienam užtenka paskaityti šventraščius ar paklausti protingo žmogaus, kaip reikia teisingai gyventi, kitas mokina iš savo klaidų.

Skaitytojas: Vadinas, norai – rimtas dalykas. Reikia skubiai mokintis būti su jais atsargesniam.

Autorius: Jūs teisus. Sugebėjimas valdyti savo norus vadinamas savikontrolė, ir be šios savybės neįmanoma pasiekti tikrą laimę. Todėl tas, kuris nenori būti įtakojamas aistros ir neišmanymo *gunų*, neišvengiamai prieina išvados, kad reikia skubiai mokintis kontroliuoti savo norus.

Skaitytojas: Ir kaip tai daroma?

Autorius: Mes jau kalbėjome, kad pradžiai reikia išmokti laikytis dienos režimo, tai yra, susitvarkyti poilsį, darbą ir mitybą. Tai prislopins netikusius įpročius ir atsiras daugiau laisvo laiko, kurį reikia stengtis skirti bendravimui su šventais žmonėmis ir šventraščių skaitymui. Toks pozityvus laiko leidimas duoda įkvėpimą iš pagrindų keisti savo gyvenimą.

Skaitytojas: Taip lengva pasakyti – reikia laikytis dienos režimo, bet aš jau patyriau, kaip tai sunku.

Autorius: Tai todėl, kad jūs dar neturite tvirto tikėjimo, jog tokia veikla atneš neįkainojamą naudą. O tikėjimas taip greitai neatsiranda, tam reikia nuosekliai ir labai rimtai studijuoti praktinę ir teorinę šio klausimo puses. Tai liečia ir šio pokalbio temą, būtent, laimę neišmanymo *gunoje*.

Skaitytojas: Pateikite, prašau, konkrečių pavyzdžių, kaip dar pasireiškia potraukis tokiai laimei.

Autorius: Visas nusikaltėlių pasaulis laikosi ant vieno banginio – tai bendravimas neišmanymo *gunoje*. Jeigu žmogų užvaldo mintis, kad jis bus laimingas tik tada, kai pamins kitus, tai reiškia, kad jį palaipsniui užvaldo neišmanymo *guna*. Jis ir nepastebi, kaip keičiasi jo aplinka, kalba, santykiai šeimoje, veiklos kryptis, požiūris į pinigus ir t. t. Jis pradeda bendrauti su nusikaltėliais ir apgavikais, perimdamas jų gyvenimo būdą. Šių žmonių pasaulyje visai kitos vertybės, nei ten, kur viešpatauja aistros *guna*.

Aistros *gunoje* mums atrodo, kad sėkmė priklauso nuo to, kiek tu sugebi palaikyti savo reputaciją ir didinti turtus. Neišmanymo *gunoje* viskas kitaip. Ten labiausiai gerbiamas tas žmogus, kuris sugeba elgtis žiauriai („kietai“) ir tuo pat metu palaikyti santūraus ir elegantiško džentelmeno imidžą. Jie irgi turi savo gerbėjus, kurie bando perimti jų gyvenimo stilių. Tokių žmonių elgesys neprognozuojamas, jie nesiskaito su bendražmogiškais visuomenės normomis. Todėl su jais susidūrę žmonės jaučia nepaaiškinamą arba ir visiškai sąmoningą baimę.

Tokioje aplinkoje žiaurumas yra varomoji jėga, o tarpusavio santykius reguliuoja baimė. Kuo žiauriau žmogus elgiasi, tuo labiau jį gerbia (bijo).

Skaitytojas: O ar tokie žmonės patys ko nors bijo?

Autorius: Jie stengiasi susikurti bebaimių žmonių įvaizdį, ir kai kurie tiek įsigyvena į šitą vaidmenį, kad bebaimiškumas tampa jų antrąja natūra. Tačiau kažkur sielos gelmėse jie mirtinai bijosi vienas kito. Jiems baisiausia – prarasti gerus santykius su savo vienminčiais. Netgi teisėsauga nėra tokia baisi, kaip tie negailestingi draugužiai. Todėl nusikalstamo pasaulio autoritetų gyvenimas – tai rūsti ir kupina pavojų kasdienybė. Mažiausia klaidelė jiems gali kainuoti gyvybę. Ir jeigu jie bijo net artimiausių draugų, tai ką kalbėti apie tikrus priešus iš kitų grupuočių, pretenduojančius į jų valdomą teritoriją.

Skaitytojas: Panašu, kad visi žmonės, patekę į neišmanymo *guna*, tampa nusikaltėliais.

Autorius: Taip, jiems panorėjus, neišmanymo *guna* visiškai nuslopina sąžinės balsą, ir žmogus praranda sugebėjimą matyti, kas galima ir kas negalima. Jam atrodo, kad jis gali elgtis kaip nori. Taip atsitinka, kai žmogus atkakliai nori nesilaikyti jokių įstatymų. Į „pagalbą“ tuoj ateina neišmanymo *guna* ir patalpina jo sąžinę už devynių užraktų, kad ji daugiau negrauztų jos globotinio.

Atsikratęs gėdos jausmo, žmogus pradeda mėgautis padėtimi, kurioje jis leidžia sau elgtis kaip nori, klaidingai laikydamas tai laisve. Jis nuoširdžiai tiki, kad atlikęs gerai suplanuotą nusikaltimą ir numatęs visas atsargumo priemones, lengvai išvengs bausmės. Taip žmogus, patekęs į neišmanymo *guna*, tampa prisiekusiu nusikaltėliu.

Skaitytojas: Vadinas, neišmanymo *gunos* įtakoje daugiausia tokių žmonių, kurie gyvena pagal nusikaltėlių pasaulio dėsnius?

Autorius: Taip, ignoruodami Vedų ir kitų šventraščių nurodymus, jie neišvengiamai tampa nusikaltėliais.

Skaitytojas: Peršasi išvada, kad visi tie, kurie nepaiso šventraščių, yra nusikaltėliai, taip?

Autorius: Taip, visi.

Skaitytojas: Panašu, kad dabartinė teisėsaugininkų nuomonė, kodėl reikia vengti nusikalstamos veiklos, iš esmės skiriasi nuo to, ką kalbate jūs.

Autorius: Jūs teisus, dabar paplitęs supratimas apie nusikalstamos veiklos priežastis ne visada atitinka vedinę išmintį. Juk žmogus gali nusikalsti ne tik prieš valstybę ir žmones, bet ir prieš Dievą, o nusikaltimo auka, kad ir kaip tai bebūtų keista, gali tapti ir pats žmogus, padaręs tą nusikaltimą.

Skaitytojas: Man daugiau ar mažiau aišku, kas yra nusikaltimas prieš Dievą, tik aš nesuprantu, kodėl žmogus turėtų pats sau kenkti?

Autorius: Jeigu gyva būtybė, gavusi tokią dovaną – žmogaus kūną, veda niekingą gyvenimo būdą, tai jau savaime yra nusikaltimas prieš patį save. Dažnai nusikalstami, tokie žmonės prieina iki visiškos beprotybės ir neretai gyvenimą baigia savižudybe. Bet reikia suprasti, kad jeigu ne mes patys save pasigimdėme, tai mes neturime ir teisės sunaikinti savo kūną, tegu ir labai to norėdami. Štai kodėl likimas visada nubaudžia savižudžius.

Skaitytojas: Kaip dar galima nubausti tuos, kurie jau numirė?

Autorius: Bausmė tokia, kad savižudžiai tam tikrą laiką negauna jokio kūno. Sunaikinę savo grubųjį kūną, jie priversti toliau egzistuoti tik subtiliame kūne. Kitaip sakant, tampa vaiduokliais.

Skaitytojas: Siaubo filmas! Tad kokie gi charakterio bruožai daugiausia skatina sąmonės degradaciją, pasibaigiančią taip liūdnei?

Autorius: Žmogus turi šešis priešus. Tai geismas (troškimai, norai), pyktis, godumas, iliuzija, pavydas ir beprotybė. Viskas prasideda nuo geismo, nuo mūsų norų. Kai jie lieka nepatenkinti, atsiranda „teisėtas“ pyktis. Nepatenkinti norai, skatinami pykčio, dar labiau sustiprėja ir atsiranda godumas, kuris sukelia iliuziją, kad visi jį supantys žmonės yra jo skolininkai. Ir jeigu jie nekreipia dėmesio į jo problemas ir džiaugiasi savo laime, atsiranda pavydas. Galiausiai žmogaus psichika neatsilaiko prieš tokią sunkią, ligotą būklę ir anksčiau ar vėliau jis tampa žiauruoliu ar paprasčiausiai išeina iš proto.

Visi šitie šeši priešai vienodai pavojingi mūsų sąmonei. Bet kuris iš jų, atskirai paimtas, gali atvesti žmogų į visišką degradaciją. Tokiu būdu, yra kaip ir šešios pagrindinės sąmonės nuosmukio kryptys, kurios ir sudaro visą neišmanymo *gunos* arsenalą.

Skaitytojas: Papasakokite apie jas smulkiau.

Autorius: Smulkiau bus tada, kai kalbėsime apie neišmanymo *gunos* poveikio ypatybes. Dabar tik apibrėšime tas degradacijos kryptis.

1. Nevaldomas geismas atveda į ištvirtumą, lytinius iškrypimus, homoseksualizmą ir žiaurumą, kuris atsiranda dėl nekontroliuojamo lytinio potraukio.

2. Nevaldomas pyktis žmogų verčia amoraliai elgtis ir dažnai tampa priežastimi, dėl kurios atsiranda psichiniai susirgimai, kaip epilepsija. Moterims pyktis pasireiškia kaip nuoskaudos, ir tai gali tapti dažnų isterikų priežastimi.

3. Godumas verčia vogti, plėšikauti ir būti despotu šeimoje ir darbe. Visa tai irgi iššaukia įvairias ligas ir, galiausiai, didelį psichinį išsekimą. Taip atsiranda kai kurios psichinės ligos, pavyzdžiui, maniakinė-depresinė psichozę.

4. Jeigu žmogus vartoja intoksikacijas arba yra didelis egoistas, jam atsiranda iškreiptas supratimas apie džiaugsmą ir laimę, ir tai gresia šizofrenija, alkoholizmu ir narkomanija. O tai, savo ruožtu, skatina vystytis sunkias psichines ir fizines ligas, kurios baigiasi sąmonės degradacija ir sveikatos netektimi.

5. Pyktis išprovokuoja žiaurumą ir nusikalstamą veiklą. Būtent jis priverčia žmogų tapti šaltakrauju žudiku. Perspektyvoje – labai rūstus likimas.

6. Beprotybė – tai rezultatas tų dienų, kai žmogus kiek įmanydamas tenkinosi visomis neišmanymo laimės rūšimis. Ji pasireiškia tuo, kad žmogus nuo pat gimimo neturi jokio intelekto, tokiu būdu mažai kuo besiskirdamas nuo gyvūnų.

Skaitytojas: Ar per vieną gyvenimą galima nusiristi iki beprotybės?

Autorius: Laisvai. Jeigu taip labai norisi degraduoti, tai su protu, tiksliau, su intelektu galime atsiveikinti jau šiame gyvenime.

Visų išvardintų degradacijos krypčių rezultatas – tai visiškas netikėjimas progresu ir kosminiais dėsniais. Dėl degradacijos Žemėje atsiranda keturių tipų žmonės, kurie nepripažįsta dieviškosios pasaulio tvarkos ir yra pasmerkti gyventi neišmanyme. Tai kaip tik tie žmonės, kurie išvardinti anksčiau pateiktame *Bhagavadgytos* (7.15) tekste:

1. Beviltiški kvailiai.
2. Labiausiai puolę žmonės.
3. Tie, kurių žinojimą pasiglemžė iliuzija.
4. Bedieviai demonai.

Skaitytojas: Kas yra demonai?

Autorius: Vedose nurodyta, kad demonizmas – tai tokia sąmonės būklė, kai žmogus ne tik pats netiki į Dievą, bet ir atvirai nekenčia tų, kurie Juo tiki.

Skaitytojas: Ačiū Dievui, aš iki to dar nenusiritau.

Autorius: Jeigu jūs būtumėte tokioje būklėje, šitas mūsų pokalbis būtų neįmanomas. Demonai su neapykanta atmeta netgi galimybę diskutuoti tokiais klausimais.

Skaitytojas: Ar paminėtų keturių tipų žmonės turi bent kokią galimybę išsivaduoti iš savo nepavydėtinos būklės?

Autorius: Kiekviena gyva būtybė, mėgindama būti laiminga materialiaame pasaulyje, anksčiau ar vėliau patiria, kad čia nėra tos laimės, kurios ji ieško. Tada ji ima atgailauti, užsiima dvasine praktika ir po daugelio gyvenimų grįžta į dvasinį pasaulį, kur nėra materialių kančių.

Skaitytojas: Ar mudu galime palengvinti neišmanėlių dalį ir paskubinti jų dvasinio atgimimo procesą?

Autorius: Tas, kuris nori tokiems žmonėms padėti, pirmiausia turi pats sėkmingai žengti dvasinio progreso keliu. Skęstančiojo negali išgelbėti kitas skęstantysis. Tik turėdamas gilią dvasinę žinias ir išsiugdęs gailingumą, žmogus gali padėti tam, kuris vargsta neišmanyme.

Skaitytojas: Kiek reikia apvalyti savo sąmonę, norint padėti kitiems?

Autorius: Gailingumo žmogaus dorybingumas turi būti didesnis už neišmanėlių nuodėmingumą. Tik tada bus galima jiems padėti.

Skaitytojas: Vadinas, aš galiu daug metų kaupti savo dorybingumo atsargas, o paskui susigraudinęs atiduosiu jas kokiam nors degeneratui. Jam nuo to palengvės, o aš prarasiu visus savo dievobaimingo gyvenimo rezultatus. Lyg ir neteisinga...

Autorius: Nesuprantu, jūs tikrai norite padėti tiems nelaimėliams ar ne?

Skaitytojas: Jeigu įmanoma padėti, neprarandant savo laimės, tada taip, aš noriu padėti. O jūsų nurodytas būdas manęs netenkina.

Autorius: Ėh, jūsų supratimas, kaip reikia padėti žmogui, vargu ar atneš jam naudą. Nuoširdūs ir gailingi žmonės neišmanėliams pasiruošę paaukoti viską, netgi savo gyvybę. Pavyzdžiui, taip pasielgė Jėzus Kristus. Reiktų pridurti, kad esant absoliučiai nesavanaudiškiems santykiams, visas dorybingumas, kurį žmogus atiduoda kitam, sugrįžta jam šimteriopai, ypač, jei tokio pasiaukojimo rezultatai būna geri.

Tokiu būdu, jūs nieko neprarandate. Todėl geriausia pasirinkti kelią, kuris veda į gailingumą visiems, esantiems neišmanymo *gunoje*.

Skaitytojas: Aš nelabai suprantu, ką jūs čia pasakėte. Jeigu aš atiduosiu litą, tai pas mane jo tikrai nebus. Kaip galima sakyti, kad aš nieko nepraradau? Negi tuščioje kišenėje nei iš šio, nei iš to atsiras dešimtlitis?

Autorius: Nelyginkite dvasinės aritmetikos su materialia. Jeigu jūs kam nors nusišypsosite, tai argi prarasite bent kruopelę džiaugsmo? Nejaugi visi, kuriems jūs šypsojate, atsakydami susiraukia?

Skaitytojas: Jūs manęs neįvertinate. Jeigu aš kam nors šypsau, tai man atsako tuo pačiu.

Autorius: O po to jums dar norisi šypsotis ar jau ne?

Skaitytojas: Žinoma, norisi, aš juk ne akmuo.

Autorius: Štai matote, dvasiniuose santykiuose visai kita aritmetika: viena jūsų šypsena minus viena, kurią padovanojote tuzinui žmonių, lygu dešimteriopai šypsenai. Lygiai tas pats būna, kai savo dorybingumą jūs aukojate kokia nors kita forma. Vienintelė, bet būtina sąlyga – tai daryti reikia visiškai nesavanaudiškai. Tam, savo ruožtu, reikalinga dvasinė stiprybė ir gailestingumas.

Skaitytojas: Kokia stebinanti informacija! Apie tai reikia susimąstyti.

Autorius: Mąstykit, mąstykit. Tokių temų apmąstymas savaime yra didelis gėris.

Išvada: *taip vadinama laimė neišmanymo gunoje turi baises pasekmes ir tiems, kurie ja džiaugiasi, ir tiems, kurie susidūrė su tokiais žmonėmis, kas rodo jų blogius poelgius praeityje. Kai tokioje situacijoje atsiduria artimas žmogus, atsiranda natūralus noras jam padėti. Tačiau tai nėra taip paprasta. Reikia, kad mes patys turėtume dorybingą laimės supratimą, sustvirtintą tyro dvasinio žinojimo energija.*

Tad kas gali realiai padėti žmonėms, praradusiems žmogiškojo gyvenimo prasmę? Tai gali padaryti tik labai gailestingas žmogus, turintis dvasinį žinojimą ir tvirtą tikėjimą dvasine laime.

Skaitytojas: Vadinasi, dvasinio žinojimo energija gali padaryti laimingais netgi visiškai neišmanėlius. O kaip suprasti, koks žinojimas dvasinis, ir koks ne?

Autorius: Tai sekančio pokalbio tema.

[Turinys]

ŽINOJIMAS – PATI GALINGIAUSIA JĖGA

Žinojimo, nešančio laimę, kriterijai

Bhagavadgytoje labai tiksliai apibrėžti tikrojo žinojimo kriterijai:

Šis žinojimas – mokslų valdovas, paslapčių paslaptis. Jis – tyriausias, o kadangi per patyrimą leidžia tiesiogiai suvokti savąjį „aš“, jis yra religijos tobulybė. Jis amžinas ir įgyjamas su džiaugsmu (Bg. 9.2).

Taigi čia kalbama, kad tikrasis žinojimas yra tobulybė. Visose religijose ir filosofinėse sistemose tobulumas traktuojamas vienodai, kaip aukščiausios laimės pasiekimas. Todėl Vedų išvada vienareikšmė – religijos ir filosofijos veda į tobulybę tik tada, kai jos remiasi žinojimu, vedančiu į aukščiausią laimę. Ir štai tokio žinojimo kriterijai:

1. Jo ištakos – Aukščiausias Dievo Asmuo. Pavyzdžiui, *Bhagavadgytoje* jį pateikia Pats Viešpats.
2. Tikrasis žinojimas turi būti pats tyriausias.
3. Jis suteikia gyvai būtybei galimybę užsiimti dvasine praktika ir per ją pažinti savo tikrąją, dvasinę prigimtį.
4. Tikrasis žinojimas yra amžinas.
5. Jo pažinimas yra džiaugsmingas.

Pirmasis punktas nedviprasmiškai tvirtina, kad žinojimas negali atsirasti iš niekur, kad už jo visada yra asmenybė, kuri jį perteikia kitiems. Savaime suprantama, kad patį tobuliausią, be jokių iškreipimų žinojimą žmonės gali gauti tikrai iš pačios tobuliausios asmenybės – Aukščiausio Dievo Asmens.

Antras punktas: tas, kuris naudojasi bent kiek iškreipytu žinojimu ir turi neteisingą supratimą apie tiesą, negalės apsisvalyti. Jis bus paženklintas neišmanymo antspaudu, kol negaus tikrojo žinojimo. Yra daug žmonių, perteikiančių vienas ar kitas žinias, bet neturinčių supratimo apie savo amžinąją dvasinę prigimtį. Bet jeigu mums pasisekė susidurti su žinojimu, kurio dėka milijonai žmonių pasiekė tobulumą (suvokė savo dvasinę prigimtį, atmesdami kūniškąją koncepciją), tai jį reikia kuo nuodugniausiai studijuoti, stengiantis įsisąmoninti tų žmonių didybę ir žinojimą, kuriuo jie naudojosi.

Trečias punktas sako, kad jeigu žmogus pažinimo procese pradeda suvokti save kaip sielą, tai reiškia, kad jis naudojasi tyru ir nenuodėmingu žinojimu. Pamačius tokius rezultatus, galima drąsiai tvirtinti, kad tos žinios pasitvirtina gyvenime. Priešingu atveju, kai žmogus deda dideles pastangas, tačiau neprogresuoja, jis greičiausiai susidūrė su nepakankami tyru žinojimu, kuris neperteikia tikrosios laimės supratimo.

Ketvirtas punktas: mums bus sunku nustatyti, kuris žinojimas amžinas, o kuris ne. Bet mes galime peržvelgti jo vystymosi istoriją ir pamatyti, kada jis atsirado. Materialiame pasaulyje pati galingiausia jėga – laikas, todėl išbandymas laiku yra pats patikimiausias. Vadovaudamiesi tokia logika, mes galime pasidaryti išvadą, kad jeigu koks nors žinojimas teikia žmonėms gėrį ne vieną tūkstantį metų, tai jis pretenduoja į tikrojo žinojimo statusą. Priešingu atveju, tai yra, laiko nepatvirtintą žinojimą rizikinga traktuoti kaip tikrąjį ir vienintelį.

Patyrus tikrąjį žinojimą, galintį mus padaryti laimingais, mes tuoj pat tai pajuntame, nes atsiranda didelis entuziazmas iš pagrindų keisti savo gyvenimą.

Taigi pirmiausia reikia išsiaiškinti, koku žinojimu naudotis, ir tik įsitikinus, kad susiradai tą vienintelį ir tikrąjį, reikia stengtis jį perprasti.

Skaitytojas: O kas nustatė, kad Vedoms jau penki tūkstančiai metų?

Autorius: Vedoms daug daugiau, negu penki tūkstančiai metų. Prieš tiek metų jas pirmą kartą užrašė Šryla Vjasadeva. Šį faktą patvirtina daugybė istorinių kronikų. Be to, reikia atkreipti dėmesį, kad Vedose pasakojami įvykiai atsitiko prieš šimtus tūkstančių ir net prieš milijonus metų. Dar daugiau, pateikdamos tokius senus įvykius, Vedos dažnai daro nuorodas į tuo metu buvusius vedinius tekstus. Pavyzdžiui, *Bhagavadgytoje* Pats Viešpats sako, kad keturios Vedos atsirado iš visatos kūrejo lūpų, kai tik ji buvo sukurta. Tokiu būdu, nepaprastą vedinės išminties senumą įrodyti ne taip jau ir sunku.

Skaitytojas: Jūsų paklausius, peršasi išvada, kad Vedos buvo sudarinėjamos daugelį tūkstantmečių.

Autorius: Taip, Vedose sudėta visa išmintis, kurią žmonėms perdavė Pats Dievas ir praeities išminčiai. Todėl vedinės žinios yra daugiaplanės ir surašytos į šimtus tomų. Kiekvienas vedinis kūrinys tiesiogiai arba netiesiogiai nurodo laiką, kada jis buvo sudarytas. Antruoju atveju laiką galima nustatyti, išanalizavus aprašomų įvykių chronologiją.

Skaitytojas: Sakykim, kad šitas klausimas aiškus. O kaip suprasti, kad tai tyras žinojimas?

Autorius: Jeigu per daugelį amžių kokio nors žinojimo dėka tūkstančiai žmonių pasiekė tobulumą, tai toks žinojimas, be jokių abejonių, yra tyras. Daugiau sužinoti apie tokius žmones galima iš jų autobiografijų, kurių labai daug pateikta Vedose.

Skaitytojas: Man istorinių faktų nepakanka, aš noriu sugebėti pats nustatyti, ar žinojimas yra tikras, ar ne.

Autorius: Tam reikalinga, kad jūs su tuo žinojimu turėtumėt nematomą, spontaniškai atsiradusį kontaktą.

Skaitytojas: Kaip tai atrodo praktiškai?

Autorius: Stiprėjant tikėjimui į tikrąjį žinojimą, automatiškai stiprėja ir kontaktas su juo. Tai, savo ruožtu, teisinga kryptimi orientuoja mūsų intelektą, kuris darosi švarus, stiprus ir stabilus. Toks intelektas įgalina ugdyti savyje teisingus norus ir atitinkamai elgtis.

Skaitytojas: Bet aš nesuprantu, kam visa tai reikalinga ir kaip tai pakeis mano gyvenimą?

Autorius: Toks žinojimas greitai apvalo žmogų nuo susikaupusių nuodėmių ir gyvenimas prašviesėja. Tyras žinojimas ryžtingai pakreipia visą gyvenimą tikros laimės link, ir tuo pačiu žmogui neprireikia taikyti sau jokios prievartos. O tie, kurie naudojami daugiau ar mažiau suterštu žinojimu, dažnai negali greitai ir lengvai pakeisti savo likimą. Tai susiję su tuo, kad toks žinojimas neduoda mums laimės tiek, kiek jos reikia, norint kardinaliai pakeisti savo intelektą, tuo pačiu ir charakterį.

Skaitytojas: O kodėl užterštas žinojimas negali mūsų apvalyti? Koks jis bebūtų, vis tiek turėtų duoti kažkokią naudą.

Autorius: Bet kuris netobulus žinojimas yra materialių *gunų* įtakoje ir todėl negali padėti žmogui iš jų išsivaduoti. Jis negali atsikratyti savo kvailų įpročių, todėl nėra ir garantijos, kad jis nedegraduos. O tyras žinojimas be vargo padeda išsivaduoti iš pačių bjauriausių įpročių.

Skaitytojas: Vadinasi, jeigu žinojimas padeda lengvai atsikratyti žalingų įpročių, tai jis yra tyras?

Autorius: Teisingai. Tikrai didžiausias pastangas žmogus turi skirti ne kovai su jį kamuojančiais įpročiais, o tyro žinojimo įsisavinimui.

Skaitytojas: Dabar atsakykite: ar vedinė išmintis gali išgydyti narkomaną?

Autorius: Narkomanija – tai intelekto liga. Todėl tokiu atveju padėti gali tik dvasinis žinojimas. Jis pasiūlo intelektui daug didesnę laimės pojūtį, kuris traukia daug stipriau, negu narkotikai, ir tai padeda narkomanams atsikratyti pražūtingos priklausomybės.

Skaitytojas: Aš asmeniškai kol kas nejaučiu, kad dvasinis žinojimas labai mane trauktų ir viliotų.

Autorius: Vadinasi, jūsų kontaktas su juo dar labai silpnas.

Skaitytojas: Ir kaipgi jį sustiprinti?

Autorius: Tikrai kiekvieną dieną nuolankiai ir su giliu tikėjimu kartojant šventus Dievo vardus. Jų dėka net labiausiai puolę žmonės tampa šventaisiais.

Skaitytojas: Būtų gerai, kad tokias keistas tiesas jūs pailiustruotumėt pavyzdžiais.

Autorius: Amerikoje ir Europoje dešimtys tūkstančių žmonių metė narkotikus tik dėl to, kad pradėjo kartoti šventus Dievo vardus. Apie tai daug rašė septynišiasdešimtųjų metų spauda. A.C.Bhaktivedanta Svami Prabhupada atnešė iš Rytų Vedų mokymą, kurį priėmė daug jaunuolių, radę savyje jėgų atsisakyti kvaišalų ir eiti savęs pažinimo keliu. Anksčiau tokių dalykų nebuvo, nors Vedos ir prieš tai buvo pristatytos ir amerikiečiams, ir europiečiams. Reikalas tame, kad Prabhupada supažindino vakariečius su tikrąja šių šventraščių prasme.

Man pačiam teko stebėti, kaip narkomanai, labai rimtai atsidėję dvasinei praktikai, atsikratė pomėgio narkotikams, net nepajutę tų kančių, kurios paprastai lydi taip vadinamą abstinencijos sindromą, pasireiškiantį, kai narkotikai kurį laiką nevartojami. Žmonėms, kurie jau buvo praradę viltį sugrįžti į normalų gyvenimą, tokia

jiems atsivėrusi perspektyva buvo kaip stebuklas. Dvasinis žinojimas, keisdamas intelekto orientaciją, greitai išvaduoja iš prisirišimo prie žalingų įpročių, ir aš tai ne kartą įsitikinau savo praktikoje.

Skaitytojas: Man vis tiek sunku patikėti jūsų žodžiais. Aš pats ne kartą susidūriau su tuo, kad narkomanui praktiškai neįmanoma padėti visiškai mesti narkotikus. Gal paaiškintumėt, kaip veikia tas dvasinio pažinimo mechanizmas, kodėl jis toks galingas.

Autorius: Taip, mano žodžiai gali būti ne visai įtikinami. Paskutiniu metu dauguma žmonių daugiau pasikliauna materialiuoju progresu, ir tik retas gali reikiamai įvertinti dvasinių žinių galią. Šiaip jau dvasinės žinios dabar prieinamos visiems, bet daugumai žmonių jas dengia paslapties skraistė. Taip yra todėl, kad mažai kas tiki, jog su jų pagalba galima ką nors pasiekti. Kita priežastis – daug žmonių tiesiog negali užsiimti dvasine praktika dėl to, kad jų sąmonė per daug užteršta pavydo Dievui.

Skaitytojas: Aš, sakykim, visai nepavydžiu Dievui, bet šventų vardų kartoti nenoriu dėl kitos priežasties. Tiesiog tai neatitinka mano skonio.

Autorius: Daugelis irgi taip galvoja, bet pasiteisinimui galima sugalvoti ką tik nori. Ir vis tik priežastis, dėl kurios nesinori kartoti šventus vardus, yra būtent pavydas Viešpačiui.

Skaitytojas: Nieko panašaus savyje aš nematau. Man tik įdomu sužinoti, kuo pranašesni dvasiniai metodai, gydant narkomaniją.

Autorius: Pirmą pasižiūrėkime, kokiais metodais gydomi dauguma narkomanų.

1. Pradeda vartoti silpnesnius narkotikus, tai yra, didelį malonumą keičia į mažesnį. Problemos toks gudravimas neišsprendžia, nes potraukis išlieka, ir anksčiau ar vėliau žmogus pradės ilgtis stipresnio poveikio. Dažniausiai jis neatsilaiko, ir viskas prasideda iš naujo.

2. Kartais jie izoliuojasi nuo įprastos gyvenimo aplinkos. Šis metodas efektyvesnis, bet ir čia išlieka potraukis ankstesniam gyvenimo būdai. Taigi vėl nėra jokios garantijos.

3. Dabar labai populiarius narkomanų gąsdinimas visokiais kodavimais ir nuodingų kapsulių įsiuvinimais. Gydytojai, taikantys šį metodą, gražina į gyvenimą degradavusį intelektą ir taip pasiekia tam tikrų rezultatų.

Žinoma, žmoną irgi galima įbauginti, kad ji nesivalgiotų pašaliais. Bet jeigu vyras su ja nesielgs švelniai ir rūpestingai, tai argi ji užmirš savo meilužius? Tas pat ir su tais gydymo metodais, kai narkomaną nuo buvusio „laimės“ šaltinio saugo tik baimė. Tai tik laikina priemonė, nes intelektas negauna jokios alternatyvos, jokio pakaitalo. Jeigu narkomanas pats nepradės ieškoti stipresnių, negu narkotikai, išgyvenimų, tai su laiku jis paprasčiausiai atkris.

Kartais narkomanams siūloma pakentėti ir nevartoti narkotikų, bet į tokį patarimą net nėra prasmės gilintis. Argi kantrybės pagalba galima atsikratyti laimės potraukio?

Taigi matome, kad visi dabar naudojami narkomanų gydymo metodai yra mažai efektingi. Tai susiję su tuo, kad jie žmogui nepasiūlo kokios nors kitos, labiau viliojančios laimės.

Skaitytojas: Jūs atmetate šiuos metodus, bet aš žinau, kad jie nors ir nelabai, bet vis tik efektingi. Argi tai blogai, jeigu nėra nieko geresnio?

Autorius: Aš tikrai nesmerkiu tokius kilnius norus – padėti įveikti šį blogį. Tiesiog aš atkreipiu dėmesį, kad pasiekti šioje srityje didesnių laimėjimų nepavyko.

Skaitytojas: Kam tada iš viso kalbėti šia tema? Galbūt jūs pats naudojate efektyvesniais metodais?

Autorius: Aš negaliu tvirtinti, kad jais naudojuosi, bet Vedose šis dalykas išaiškintas gana suprantamai. Aš jau sakiau, kad šventų vardų kartojimas gali visiškai išvaduoti žmogų nuo bet kokios narkotikų priklausomybės.

Skaitytojas: Gerai, tada smulkiai išaiškinkite vedinę šio metodo koncepciją.

Autorius: Pasistengsiu. Potraukis narkotikų sukeltai euforijai lokalizuotas žmogaus intelekto, kurio laimės supratimas yra neišmanymo *gunos* poveikyje. Kiekvieno individo intelektas gyvena vienu tikslu – siekti laimės. Jeigu tokio tikslo nėra, žmogui dingsta bet koks entuziazmas ką nors daryti, ir tada intelekto funkcijos palaipsniui sunyksta.

Intelektas kontroliuoja proto bei juslių veiklą, o taip pat atsakingas už tai, kad į mūsų kūną patektų gyvybinė energija. Kitaip sakant, jis kontroliuoja visą organizmo veiklą. Pajutęs, kad yra dar didesnė laimė, negu jis jautė iki šiol, intelektas nedelsiant mus verčia jos siekti. Kadangi visi seni įpročiai taip pat yra intelekto, tai atsiradus naujam, stipresniam potraukiui, jiems paprasčiausiai nebelieka vietos.

Pakeitęs savo orientaciją ir siekdamas aukštesnio tipo laimės, intelektas keičia mūsų požiūrį į gyvenimą ir įpročius. Palaipsniui gerėja charakteris, kitaip sakant, keičiasi proto darbas. Žmogus pradeda užsiimti kita veikla, tai yra, savo gyvybinę energiją panaudoja kita kryptimi. Nurimsta protas, kas labai pagerina psichinę ir fizinę sveikatą. Kai žmogus pasijunta laimingesnis ir sveikesnis, jis lengvai išsivaduoja iš narkotikų priklausomybės.

Tokiu būdu, kai intelektas pradeda jausti potraukį šventiems Dievo vardams, žmogus pasijunta laimingesnis ir sveikesnis. Jeigu jis narkomanas, tai sulig kiekviena diena jaučia vis mažesnį potraukį kvaišalams.

Skaitytojas: Jeigu narkomaną išgydo šventi vardai, ar jis gali vėl pradėti vartoti narkotikus?

Autorius: Viskas priklauso nuo žmogaus ryžto ir jo karmos. Jeigu dėl jo nuodėmingos praeities bei nepakankamai rimtos dvasinės praktikos žmogų vėl patrauks laimė neišmanyme, pablogės jo kūno ir proto būklė, ir tada vėl gali atsirasti potraukis narkotikams. Tačiau, turėdamas dvasinės laimės patirtį, žmogus neišvengiamai grįš į atgimimo kelią.

Skaitytojas: Nesuprantu. Kaip intelektas gali atsisakyti aukščiausios laimės vardan jos surogato, kuris, be to, dar kenkia sveikatai?

Autorius: Sutinku – šie mano žodžiai gali atrodyti nevykę, deja, taip vis dėl to būna. Taip atsitinka tada, kai žmogų pasiveja jo bloga karma, kurios jis dar nespėjo atidirbti. Kartais dvasinės praktikos metu žmogus gali nesąmoningai padaryti ką nors blogo, pavyzdžiui, savo kalbomis ar nepasitikėjimu įžeisti šventus žmones. Dėl to jis degraduoja, bet tik laikinai.

Dėl savo nuodėmingų poelgių žmogus automatiškai patenka į žemutinių *gunų* veiklos sferą, kuri atima iš jo potraukį aukštesnio lygio laimei. Taip jis praranda sugebėjimą teisingai vertinti tai, kas su juo vyksta ir palaipsniui degraduoja. Tai labai skausmingas procesas, ir patiriamos kančios vėl iššaukia dvasinės laimės potraukį.

Skaitytojas: Ar būna kokios nors išimtys šiuo atveju?

Autorius: Svarbu žinoti, kad žmogus, apleidęs dvasinį kelią, anksčiau ar vėliau grįžta į jį. Einantiems dvasiniu keliu galimi tik laikini nuopuoliai, bet pralaimėjimo šitame kelyje negali būti. Taip sako *Bhagavadgyta*.

Skaitytojas: Vadinas, niekas nėra apdraustas nuo degradacijos, tegu ir laikinos?

Autorius: Taip, su mumis gali atsitikti kas tik nori. Bet tie žmonės, kurie ieško šventųjų prieglobsčio, vis dėl to yra apdrausti. Šventieji vien tik savo buvimu palaiko mumyse potraukį dvasinei laimei. Todėl bendravimas su jais mus gelbsti ir nuo degradacijos, ir net nuo blogos karmos.

Žmogų išmintingu galima laikyti tik tada, kai jis supranta šią gilią tiesą. Atkakliai siekdami bendrauti su šventaisiais, mes, veikiami jų spinduliuojamos laimės ir malonės, sugebame išlaikyti savo intelektą neužterštą. Žmogus, kuris neįsivaizduoja savęs be tokio bendravimo, turi visas garantijas iškilniam gyvenimui, jis bus apsaugotas nuo bet kokio nuopuolio.

Skaitytojas: Jūs įdomiai apibrėžėte intelekto funkcijas. Jis kontroliuoja visą mūsų gyvenimą, o jį patį kontroliuoja laimė.

Autorius: Teisingai, tik čia dar yra kai kurių subtilumų. Pavyzdžiui, vien tik pokalbiai apie dvasinę laimę gali nuostabiai pakeisti žmogų, nes ji pradeda kontroliuoti intelektą. Bet taip bus tik tuo atveju, jeigu jau mes turime žinojimą apie aukščiausią dvasinį skonį, kitaip jis mums sužadins tik nieko neįpareigojantį smalsumą. Norint, kad susidomėjimas virstų potraukiu, reikia sistemingai, prižiūrint autoritetingam mokytojui, gilintis į dvasines žinias. Jų įsisavinimas priklauso nuo to, kaip intelektas suvokia dvasinę laimę. Kai tik intelektas prisipildo dvasinių žinių, jis savaime linksta į dvasinius dalykus ir atsiriboja nuo visko, kas materialu. Tokioje sąmonės būklėje žmogus be vargo susitvarko su bet kokia jam pasireiškusia bloga karma. O intelektas, iki kraštų užpildytas materialios laimės poreikio, orientuoja žmogų į pernelyg aktyvią materialią veiklą, kurią nuolatos lydi vienokios ar kitokios kančios.

Skaitytojas: Vadinas, intelektą ir trokštamą laimę jungia žinojimas apie tos laimės skonį. Neturint tokio žinojimo, yra didelė galimybė patekti į aistros ir neišmanymo *gunas*.

Autorius: Teisingai, todėl pats didžiausias turtas yra žinojimas apie dvasinį skonį. Niekas negali suteikti tokios laimės, kaip dvasinis pažinimas.

Skaitytojas: Jeigu narkomano intelektas jau degradavęs, tai kaip jame gali atsirasti potraukis dvasinėms žinioms? Juk tam reikia turėti pakankamai dorybingumo ir vidinės švaros. Anot jūsų, tikrasis žinojimas gali užgimti tiktai intelektualėje (net ne prote), tačiau jeigu jis neturės potraukio toms žinioms, tai nepajus jokios laimės. Taigi, kaip narkomanui, turinčiam didelį potraukį narkotikams ir nusilpusį intelektą, atsiranda potraukis dvasingumui, pakankamai stiprus, kad prasidėtų pozityvūs pokyčiai jo sąmonėje? Manau, kad tokiam žmogui dvasinės žinios turėtų per vieną ausį įeiti, per kitą – išeiti, niekuo jam nepagelbėdamos.

Autorius: Jūsų žodžiuose jaučiasi sveika nuovoka. Taip, savo jėgomis narkomanas neišsivaduos iš žalingo įpročio, bet galų gale viskas ne taip jau blogai, kaip jums atrodo. Kažkokiais atvejais, sakykim, kai ateina geros karmos laikotarpis, narkomano intelektas savaime sustiprėja ir pradeda progresuoti.

Skaitytojas: O ką daryti tiems bėdžiams, kuriems artimiausiu metu nenusimato jokie karmos pagerėjimai?

Autorius: Jūsų žiniai, gamtoje yra tokios jėgos, kurios gali apvalyti net paties nuodėmingiausio žmogaus intelektą, bet tik tuo atveju, kai jis pats panorės pakeisti savo gyvenimą.

Skaitytojas: Kaip narkomanui gali atsirasti toks noras – turėti nesuterštą intelektą?

Autorius: Mes apie tai jau kalbėjome, aiškindamiesi, kas tai yra laimė neišmanymo *gunoje*. Tik nuoširdi atgaila padeda atsirasti norui keisti gyvenimą.

Skaitytojas: O kaip žinoti, ar ta jo atgaila nuoširdi?

Autorius: Labai paprastai. Reikia tik pažiūrėti, ar po atgailos jis bando kaip nors keisti savo gyvenimą. Pagal tai, kiek jėgų narkomanas įdės šiam tikslui pasiekti, galima spręsti apie atgailos nuoširdumą. Tačiau daugeliu atveju vien atgailos nepakanka, reikalinga papildoma pagalba.

Skaitytojas: Ir vis dėl to, kokia ta jėga, kuri gali apvalyti net labai degradavusio ir pesimistiškai nusiteikusio žmogaus intelektą?

Autorius: Dar kartą pabrėžiu, kad tai – nuoširdi atgaila. Būtent ji parodo, kad žmogus pasirinko aktyvią poziciją ir pasiruošęs eiti atgimimo keliu.

Skaitytojas: Gerai, tegu jis atgailauja, bet su savuoju, nuodėmingos veiklos išsekintu intelektu jis nieko negalės pakeisti – jūs pats tik ką tai pareiškėte. Tad kokia papildoma pagalba jam gali padėti?

Autorius: Švento žmogaus gailėstingumas. Pats savaime jis negali paveikti narkomano intelekto, jis tik nutiesia tiltelį, kuriuo šventojo dorybingumas persiduoda narkomanui, bet tik tuo atveju, kai pastarasis nuoširdžiai atgailauja.

Skaitytojas: Jūs vėl propaguojate metodą, kai reikia dalintis tuo, kas tau reikalingiausia – dvasinėmis žiniomis. O ar šventasis, perduodamas savo žinias ir dorybingumą narkomanui, nepraras savo skaistumo?

Autorius: Pati gailėstingumo sąvoka reiškia, kad puolusio žmogaus sąmonės valymas šventam žmogui yra svarbiau netgi už jo pačio vidinę švarą.

Skaitytojas: Nejaugi mūsų laikais dar yra tokių žmonių?

Autorius: Įsivaizduokite, mažai, bet yra.

Skaitytojas: O ar gali toks šventasis, atidavęs savo dorybingumą kitiems, pats pradėti degraduoti, jeigu susiklosto kokios nors nepalankios aplinkybės?

Autorius: Ne, *Bhagavadgytoje* pasakyta, kad blogis niekada neįveiks to, kuris kuria gėrį. Nors jums gal ir keista bus girdėti, bet žmogus, dalindamasis savo dorybingumu, jo ne tik nepraranda, bet darosi dar labiau dorybingesnis.

Bet būna atveju, kai žmogus, su kuriuo šventasis pasidalino savo dorybingumu, jį panaudoja neteisingai. Tada nukenčia ir pats šventasis. Bet jam tai būna pamoka – kam galima padėti nedelsiant, o kam tik reikiamai jį paruošus – ir neužilgo šventasis greitai atsistato savo dvasinės jėgas.

Skaitytojas: Ar yra kokie nors metodai, kurių pagalba šventasis gali įsitikinti, kad savo dvasinę energiją jis perduos tinkamam žmogui?

Autorius: Taip, vedinė išmintis numato ir tam tikrus metodus, kurių pagalba galima įsitikinti, ar labai žmogus trokšta dvasinių žinių. Svarbiausias kriterijus – tvirtas žmogaus nusistatymas dvasiškai atgimti. Vėdos rekomenduoja savo dvasine energija dalintis tik su tais žmonėmis, kurie praėjo tam tikrą patikrinimą. Todėl šventasis kiekvienam, trokštančiam jo malonės, duoda specialias užduotis, kuriomis patikrina jų ketinimų rimtumą. Esant teigiamiems rezultatams, žmonės, norintys pakeisti savo gyvenimą, tampa jo mokiniais.

Skaitytojas: Nesupratau, kuriuo metu šventasis jiems perduoda savo dvasinę energiją?

Autorius: Dvasinių įšventinimų, taip vadinamos iniciacijos metu.

Skaitytojas: Tai tikriausiai koks nors religinis ritualas?

Autorius: Taip, tai ritualas, kurio paskirtis – perduoti dvasines žinias. Jo metu dvasinis mokytojas taip apvalo mokinio intelektą, kad jis darosi tinkamas vesti žmogų dvasinio atgimimo keliu.

Skaitytojas: Įdomi tema. Gal būtų galima smulkiau apie tai?

Autorius: Ne dabar. Tai pernelyg rimta tema, ir jums prieš tai reikia dar daug ką sužinoti.

Skaitytojas: Na, ir pokalbis, vienos intrigos. Tada aš paklausiu. Kiek supratau, gailėstingumas – tai kelias į atgailaujančio žmogaus intelektą?

Autorius: Teisingai, be gailėstingumo neįmanoma perduoti dvasinio žinojimo. Todėl, norėdamas mokyti kitus, žmogus turi išsiugdyti gailėstingumo jausmą. Bet vien gailėstingumu, be dvasinių žinių niekam negalima padėti. Kaip gailėsčio apimtas narkomanas padeda savo draugui, besigalaujančiam abstinencijos sindromo metu? Jis jam duoda narkotikų, tokiu būdu suteikdamas jam meškos paslaugą.

Skaitytojas: Vadinas, narkomanams gali padėti tik tai šventi žmonės, turintys dvasinių žinių?

Autorius: Taip. Kol mes neturime dvasinių žinių, tol neturime jokių galimybių padėti kam nors išsivaduoti iš blogos karmos.

Skaitytojas: Tai daugelis žmonių, norintys padėti kitiems, tik be reikalo gaišta laiką?

Autorius: Ne, jeigu jų tikslai tikrai nesavanaudiški, tai jie palaipsniui progresuos ir ilgainiui taps šventaisiais. Kiekvienas žmogus gali padėti kitam. Ir kuo labiau jis persiima dvasine energija, tuo efektyvesnė jo pagalba. Tai žinodamas, žmogus daug rimčiau žiūri į ketinimą užsiimti dvasine praktika. Jeigu už nugaros siena, tai nori nenori turi eiti pirmyn. Reikalinga informacija, akivaizdžiai demonstruojanti, kad be dvasinių žinių tu niekam nepadėsi.

Skaitytojas: Atrodo, kad jūs teisus, vienok labai nesinori pripažinti, kad tu esi absoliučiai niekam nereikalingas.

Autorius: Toks prisipažinimas parodo, kad jūs nesate nereikalingas. Neabejoju, kad jūs galite pasidalinti su kitais pačiu svarbiausiu charakterio bruožu, kuris vadinamas nuolankumu.

Skaitytojas: Turiu dar vieną svarbų klausimą. Jūs paminėjote, kad kai kurie nuodėmingi poelgiai gali kuriam laikui atriboti žmogų nuo dvasinio pažinimo ir duoti jam neteisingą laimės supratimą. Taigi kokiomis aplinkybėmis žmogus linkęs užsiimti tokia nuodėminga veikla?

Autorius: Paskui, paskui, dabar reziumuokime mūsų pokalbį.

Išvada: *dvasinis žinojimas žmogui suteikia begalinę laimę. Pažinimo metu sunaikinamos visos per daugelį gyvenimų susikaupusios nuodėmės, ir žmogus pasijunta be galo laimingas. Tokioje būklėje jis mato savo dvasinę prigimtį, tai yra, suvokia save kaip sielą, ir supranta, kad didžiausia laimė – tai niekuo nesuteršta, visiškai nesavanaudiška tarnystė Dievui.*

Tokį žinojimą galima gauti tikrai iš Aukščiausio Dievo Asmens ir Jo atsidavusių tarnų. Jų malonės dėka žmogus gauna retą progą pažinti savo dvasinę prigimtį ir savo amžinus santykius su Viešpačiu.

Kad visa tai taptų realybe, reikia žinoti vieną sąlygą, kurią būtina išpildyti, norint gauti dvasinį žinojimą – tai pasiaukojanti tarnystė šventam žmogui, kuris turi ir pilną dvasinį žinojimą, ir gailestingumą.

[Turinys]

Apie nuodėmingą veiklą

Nuodėminga veikla skirstoma į keturias kategorijas:

1. Klaidos, kurias mes darome, įtakojami buvusios nuodėmingos veiklos.
2. Klaidos, daromos neteisingai panaudojant savo dorybingumo atsargas.
3. Dabartinės klaidos.
4. Įžeidimai žodžiu ir veiksmais.

Skaitytojas: Jūs jau pasakojote, kaip mūsų likimą įtakoja kažkada padarytos nuodėmės. Bet ne visai aišku, kokias problemas gali sukelti dorybingi praėjusių dienų poelgiai. Jeigu jau ir dėl jų prisieina kentėti, tai kuo tada apamai užsiimti?

Autorius: Dorybingus darbus, aišku, reikia daryti. Bėda ta, kad mes ne visada teisingai eikvojame savašias dorybingumo atsargas. Pavyzdžiui, dėl to, kad praeitame gyvenime žmogus buvo labai dorybingas, dabar jis tampa labai turtingu. Bet jeigu savo turtus jis panaudoja nedoriems tikslams, tai kažkada turės už tai atkentėti.

Iš vienos pusės atrodo, kad dorybingos veiklos rezultatai turi mums teikti tik džiaugsmą. Bet jeigu mes neteisingai naudojame savo dorybingumo resursus, tai ateityje reikia laukti didelių nemalonumų.

Skaitytojas: Ir kas per gyvenimas? Netgi dorybingi poelgiai neapsaugo mūsų nuo problemų. Vadinasi, reikia absoliučiai nieko neveikti, tada bent jau nepadarysi nieko blogo.

Autorius: Jūs neteisis, nes jeigu dykinėsite, vadinasi, neatlikinėsite jums priklausančių pareigų, ir tai jau yra nuodėmingas poelgis. Su visomis iš to išplaukiančiomis pasekmėmis.

Skaitytojas: Dabar aišku, kad vienintelė išeitis iš tokios situacijos – nesikankinti ir užbaigti gyvenimą savižudybe.

Autorius: Nieko nebus – tai irgi nuodėmė.

Skaitytojas: Na, ką gi, mano fantazija išseko. Kaip gi tada elgtis, kad nebūtų jokios rizikos degraduoti, jeigu tai iš viso įmanoma.

Autorius: Užsiimant dvasine praktika, nekuriama nei teigiama karma, kuri gali sukelti mummyse pasididžiavimo jausmą, nei bloga, kuri mus verčia degraduoti. Ji duoda tik dvasinius rezultatus, todėl niekaip negali pabloginti mūsų karmos. Vadinasi, visišką sėkmę garantuoja tik dvasinė praktika.

Skaitytojas: Išskyrus tarnystę Dievui, visa kita veikla tik žalinga. Ar aš teisingai supratau?

Autorius: Neblogai, tik formuluotė neteisinga. Nežiūrint to, kad yra pavojus pradėti didžiulis savo materialiais rezultatais, Vėdos vis tik rekomenduoja žmonėms, apart dvasinės praktikos, atlikti savo pareigas ir užsiimti dorybinga veikla, kuri ne tik pagerins mūsų padėtį, bet ir apvalys širdį nuo susikaupusių nuodėmių.

Net ir labai norėdami elgtis teisingai, žmonės nėra apsaugoti nuo klaidų ir kartais pasineria į nuodėmingą veiklą. To priežastis – senos mūsų nuodėmės, kurios visada užklumpa mus netikėtai. Nuo tokių netikėtumų yra tik vienas vaistas – dvasinė praktika. Ji kaip ugnis degina visas mūsų nuodėmes. Norint sėkmingai tobulėti, reikia žinoti, kaip keičiasi likimas žmogaus, kuris visą savo laiką skiria dvasinei praktikai. Tegu jis turi labai daug blogos karmos, bet dvasinės praktikos metu nuodėmės jo nesuteršia. Kaip vanduo nesušlapina plaukiančios gulbės, taip ir žmogų, visiškai atsižadėjusį egoistinės veiklos, nustoja įtakoti karma.

Skaitytojas: Betgi jūs anksčiau sakėte, kad net ir užsiimdamas dvasine praktika, žmogus kai kuriais atvejais dėl blogos karmos gali pradėti degraduoti!

Autorius: Pačios dvasinės praktikos metu degraduoti neįmanoma. Bet jeigu mes kuriam laikui nuo jos nusišaliname, atsiranda pavojus, kad tuo metu mus gali užklupti bloga karma.

Skaitytojas: Kaip nustatyti, ką mums žada sąmonės pokyčiai: vargus ar laimę?

Autorius: Tai būna aišku tik tada, kai dvasinė praktika yra stabili. Pavyzdžiui, žmogus kiekvieną rytą kartoja šventus Dievo vardus, ir todėl visa per naktį susikaupusi bloga karma sunaikinama. Žmogui darosi aišku, kokius savo norus įgyvendinti, o kokius – ne. Taip jis supranta, kokias jo mintis iššaukia dorybinga karma, ir kokias – bloga. Kai žmogus suvokia, kokie sąmonės pokyčiai vyksta dėl blogos karmos, jis lengviau susidoroja su situacija, kai atsiranda potraukis nuodėmingai veiklai, ir taip išvengia degradacijos.

Skaitytojas: O ar tam tikslui užtenka tiesiog klausytis dvasinės muzikos ar skaityti dvasinę literatūrą?

Autorius: Deja, to per maža. Jeigu žmogaus intelektas dar nesutvirtėjęs, tai dvasinė literatūra įtakoja tik protą. To aiškiai nepakanka, nes norint susikauti su likimu ir jį įveikti, reikia sutvirtinti intelektą. Tam labai padeda, kai mes klausomės, kaip Dievui atsidavę žmonės kartoja šventus Jo vardus. Toks klausymasis ne tik išgrūnina intelektą, bet ir įkvepia norą pačiam kartoti Dievo vardus. Kol žmogus nepradės tai daryti, jis ne visada galės įveikti savo likimą.

Aplamai, sąmonės reabilitacija galima tik tuo atveju, kai mes mokysimės teisingos gyvensenos, sistemingai kartosime šventus vardus ir bendrausime su šventomis asmenybėmis. Visiškai nuo degradacijos apsaugo tik du paskutiniai atvejai, nes būtent jie formuoja intelektu potraukį dvasiniams dalykams.

Skaitytojas: Aš norėčiau detaliau panagrinėti tuos sąmonės pokyčius, kurie atsiranda dėl nuodėmingų praeities poelgių. Būtų gerai kuo anksčiau pajusti ir išspręsti savo problemas, kol jos dar nepakankamai įsisiautėjo.

Autorius: Sutinku, ši tema reikalauja didesnio dėmesio. Gal pirmiausia apžvelkime sąmonės pokyčius, atsirandančius dėl nuodėmingų praeities darbų. Jie suformuoja keturių rūšių problemas:

1. Blogą likimą.
2. Fizinės kančias.
3. Psichinės kančias.
4. Iškreiptą tikrovės ir laimingo gyvenimo supratimą.

Žmogus gali įveikti jam pasitaikančius sunkumus, jeigu supranta, kad jo problemos – ne atsitiktinės, kad jas sąlygoja jo paties netikusi praeitis. Tai žinodamas, jis sugeba blaiviai vertinti realią padėtį ir ramiai kovoti su iškilusiais sunkumais.

Skaitytojas: Aš suprantu, kad dėl visko kalta mano karma. Bet ar tikrai nekaltas tas žmogus, kuris man kiša pagalius į ratus?

Autorius: Žinoma, kaltas, nes dėl jo veiksmų jūs kenčiate, bet supraskite, kad jis – tik marionetė, įrankis likimo rankose.

Skaitytojas: O jeigu kaltas, tai kodėl aš būtinai turiu apie jį galvoti gerai?

Autorius: Blogos mintys aplamai yra nuodėmė, ir už tai savo laiku prisieis atsakyti. O pozityvios mintys netrukdo bausti nusidėjėlius. Jeigu jūsų veiklos sritis ar visuomeninė padėtis suteikia jums atitinkamus įgaliojimus, jūs galite bausti žmones, tik neturite jausti jiems jokio neprielankumo, pykčio ar net neapykantos, nes tai tik pablogins jūsų karma.

Skaitytojas: Aš negaliu bausti, spinduliuodamas meilę. Bet ar tai, ką jūs pasakėte, reiškia, kad gavus per vieną žandą, reikia atsukti kitą?

Autorius: Na, kam? Likimas pats nubaus žmogų, kuris blogai elgiasi. Bet jeigu tai jūsų pareiga – bausti, jūs būtinai turite ją vykdyti, tik be kokių nors pykčio apraiškų.

Negatyvi sąmonė jau savaime yra nuodėmė, kuri bumerangu mums užtvos ateityje. Jeigu jūs bausite žmogų būtent su tokia sąmone, jis neturės galimybės suvokti savo kaltę, o jūs tik dar labiau pabloginsite savo karma.

Skaitytojas: Vadinas, bausti galima ir netgi reikia, bet tik su teisinga sąmone.

Autorius: Taip, tik nebūtina visais atvejais bausti pačiam arba užimti kaltintojo poziciją. Tam yra teismai ir, kraštutiniu atveju, karma – teisingiausias ir bešališkiausias teisėjas.

Skaitytojas: Bet jeigu kaltojo nubausti nei teismai, nei likimas, tada kur teisingumas?

Autorius: Neteisybės šiame pasaulyje nėra, todėl karma, arba likimas teisėsaugos, priešų ar kokių nors kitų aplinkybių dėka būtinai kaltąjį nubaus. Bet jūs dar netikite, kad teisingumas ir laimė yra, todėl jums atrodo, kad reikia, apsiginklavus pykčiu, pačiam bausti kaltuosius.

Skaitytojas: O jūs pats kaip – ar visada jaučiate prielankumą tiems, kurie su jumis elgiasi neteisingai?

Autorius: Aiman, negaliu tuo pasigirti, kartais jausmai užgožia blaivų protą. Tačiau po tokių klaidų aš visada viliojusi gerai išanalizuoti buvusią situaciją ir pasidaryti reikiamas išvadas. Tokiam darbui reikia skirti kuo daugiau dėmesio.

Skaitytojas: Jeigu ir jūs kartais pykstate, vadinas, irgi nepakankamai tikite į laimę ir teisingumą?

Autorius: Jūs teisus, man dar reikia daug dirbti su savimi. Toks tikėjimas neateina per vieną dieną.

Skaitytojas: Dirbkime kartu, todėl pradžia paaiškinkite, kaip senos nuodėmės nuslopina potraukį dvasinei laimei ir įtraukia mus į naujų nuodėmingų darbų verpetą?

Autorius: Senos nuodėmės mus verčia mėgautis laime neišmanymo *gunoje*, ir dar taip, kad, nepriklausomai nuo įsitikinimų, nuodėmingi norai mums gali pasirodyti daug žavesni, nei dorybinga ar net dvasinė laimė. Sakau – verčia, nors iš tikro nėra jokios prievartos, mes patys kažkada to norėjom ir štai dabar gavom.

Skaitytojas: O jeigu aš dabar jau nebeoriu tokios nuodėmingos laimės?

Autorius: Tada mūsų potraukis dvasinei laimei turi būti stipresnis už senuosius norus.

Skaitytojas: Bet jeigu aš niekaip negaliu atsikratyti to praeities багаžo?

Autorius: Tai tik reiškia, kad jūsų potraukis dvasinei laimei silpnas.

Skaitytojas: Kaip jį sustiprinti?

Autorius: Visada, kai jūs imatės kokių nors priemonių (laikotės dienos režimo, atliekate dvasines pareigas, tęgu ir be ypatingo noro) įveikti savo nuodėmingus norus, kad ir pačius nekalčiausius, tai tokie veiksmai didina jūsų dvasinį potencialą. Šiuo atžvilgiu efektyviausias metodas yra šventų vardų kartojimas.

Skaitytojas: Vadinasi, paprasčiausiai laikydamasis dienos režimo ir nuolatos melddamasis, aš sustiprinsiu savo potraukį dvasinei laimei?

Autorius: Taip, ir tokia veikla vadinama askeze dorybės *gunoje*, o jeigu mes tai darome dar ir su teisinga sąmone, tai ją galima pavadinti ir dvasine praktika. Galų gale, kaip ją bepavadintum, ji bet kokiu atveju didina dvasinį žmogaus potencialą.

Skaitytojas: Jeigu aš duodu sau įžadus kiekvieną dieną atlikti kažkokius veiksmus, susijusius su dvasine praktika, tai ar aš galėsiu ateityje atsilaikyti prieš įvairius sunkumus?

Autorius: Žinoma, tai jau kaip taisyklė. Tačiau reikia atlikti tiek dorybingų askezių, kad susidarytų pakankamas dvasinis potencialas, kurio užtektų įveikti visiems sunkumams.

Skaitytojas: Jeigu jo neužteks, tai aš palūšiu ir pradėsiu degraduoti?

Autorius: Taip, tik ši degradacija bus laikina, nes dvasinis potraukis stipresnis už bet kurį materialų potraukį. Blogis niekada neveikia to, kuris kuria gėrį.

Skaitytojas: Šie šventraščių žodžiai, žinoma, įkvepia. Gerai, sakykim, dorybingų askezių pagalba aš sugebėsiu atsispirti likimo smūgiams, bet ką daryti su fizinėmis kančiomis, kurios minimos jūsų klasifikacijoje, ir kurias aš užsitarnavau praeityje?

Autorius: Dorybingos askezės duoda pakankamai jėgų susidoroti ir su sveikatos bei psichikos problemomis.

Skaitytojas: O ar padės vien tik askezės, jeigu aš neturiu supratimo, kaip reikia gydytis?

Autorius: Dorybingos askezės duoda mums stiprybės siekti žinių, reikalingų grubaus ir subtilaus kūno gydymui.

Skaitytojas: Ir kaip tai atrodo praktiškai?

Autorius: Laikydamasis dienos režimo, žmogus įgyja laiko ir aukščiausių jėgų malonę, kuri pasireiškia tuo, kad jis, turėdamas pakankamai teisingą sąmonę, sugeba suprasti, kaip stipriai tokia veikla įtakoja jo sveikatą. Dar labiau apsivalius sąmonei, žmogus intuityviai jaučia, koks būtent gydytojas gali jį išgydyti.

Skaitytojas: Tai ką, gal jam pats laikas maloningai sufleruoja?

Autorius: Tas, kuris gyvena sutinkamai su gamtos dėsniais, pradeda geriau suprasti žmones ir gydymo metodus. Jis palaipsniui supranta, kad geriausias gydymas – tai žinios, kaip padėti sau pačiam atrasti dvasinę laimę. Žmogus, kuris išminties semiasi iš Vedų, jau nesikreips į tuos, kurie jam sako: „Mokėk gerus pinigus, ir mes tau garantuojame sveikatą, nes pas mus patys geriausi vaistai“.

Skaitytojas: Jūs pasisakote prieš vaistus?

Autorius: Vaistai irgi reikalingi, bet gydymo procese ne jie svarbiausia. Protingas žmogus vaistų neatsisako, bet jis supranta, kad visos ligos – tai mūsų nuodėmių rezultatas, ir visiškai pagyti galima, tik tai pakeitus savo sąmone.

Skaitytojas: Argi neįmanoma suprasti tokių dalykų, nesilaikant dienos režimo ir neužsiimant dvasine praktika?

Autorius: Taip, tas žmogus, kuris nekartoja šventų vardų ir nesilaiko dienos režimo, negali įveikti savo fizinių ir psichinių negalių. Susirgęs jis pasikliauna tik pinigų ir gydytojų galia. Taip elgiasi visi, kurie nepuoselėja savo intelekto, todėl jiems būdinga silpna valia, netvirtas tikėjimas ir neteisingas pasaulio supratimas.

Skaitytojas: Bet juk yra labai efektyvių vaistų, kurie tikrai padeda.

Autorius: Taip, jie pašalina išorinius ligų požymius, tačiau giluminės priežastys – nuodėmės – išlieka, ir kai tik žmogus nustoja vartoti vaistus, ligos vėl pasireiškia.

Bet koks gydymas, išskyrus dvasinę praktiką, tik laikinai pašalina kūno negalias. Tačiau tas, kuris ne tik gydosi, bet ir užsiima dvasine praktika, pasveiksta galutinai, nes vaistai sunaikina ligą, o dvasinė praktika – karma, dėl kurios buvo atsiradusi liga. Nelieka jokios priežasties vėl pasireikšti tai ligai.

Skaitytojas: Vadinasi, tie, kurie tik gydosi ir neužsiima dvasine praktika, anksčiau ar vėliau vėl susirgs ta pačia liga?

Autorius: Taip, ir neišmanantiems žmonėms labai sunku suprasti, kaip ta liga pasireiškė sekantį kartą.

Skaitytojas: Tačiau šiuolaikinė medicina ir šiuo atveju turi ką patarti, pavyzdžiui, vaistus vartoti ilgesnį laiką.

Autorius: Deja, ilgai vartojant stipriai veikiančius vaistus atsiranda komplikacijos, o silpni vaistai iš viso nepadės.

Skaitytojas: Vadinas, geriausia vaistų visai nevertoti?

Autorius: Kartoju – gydytis reikia jums prieinamais ir suprantamais būdais, o kritiniais atvejais galima vartoti net cheminius preparatus. Tik niekada nereikia užmiršti, jog veiksmingiausias gydymo būdas – keisti savo sąmonę. Tarp kitko, dar yra vaistai, kurie gaminami iš natūralių medžiagų, ir jie daug efektyvesni už cheminius preparatus.

Skaitytojas: O psichinės negalios taip pat galima įveikti, laikantis dienos režimo?

Autorius: Galima, bet dažniausiai nėra jokios prasmės kovoti su jomis vaistų pagalba. Dienos režimo laikymosi irgi neužtenka. Psichinės problemos rodo, kad serga žmogaus protas ir intelektas, ir šiuo atveju be dvasinės praktikos taip pat neapsieisime.

Reikia pažymėti, kad *chatcha-jogos* ir *pranajamos* pratimai puikiai gydo praktiškai visus fizinius ir psichinius susirgimus. Maža to, jie padidina žmogaus galimybes apvalyti savo sąmonę. Pratimų metu reikia mintyse linkėti visiems laimės, o dar geriau – galvoti apie Dievą. Nesant tokios meditacijos, *chatcha-joga* ir *pranajama* pašalins tik išorines ligos apraiškas. Išskyrus dvasinę praktiką, nėra kitų metodų, kurie visiškai anuliuotų blogą karma.

Skaitytojas: Ką gero galite pasakyti apie ketvirtą punktą, kuris žada pakeisti mūsų pasaulio supratimą dėl kažkada buvusios nuodėmingos veiklos?

Autorius: Žinoma, čia nėra nieko gero. Svarbiausia suprasti, kad žmogui praktiškai neįmanoma stebėti jo sąmonėje vykstančius pokyčius. Daugiausia, ką galima padaryti – įprasti bet kokiomis aplinkybėmis daryti tai, kas teikia dvasinę laimę ir sukelia norą kuo dažniau bendrauti su dorybingais žmonėmis, siekiančiais dvasinio tobulumo.

Skaitytojas: Neįmanoma suprasti, kas vyksta, kai tave apnyksta nuodėmingos mintys ir norai?

Autorius: Reikalas toks, kad tos mintys dažniausiai pastebimos per vėlai. Nuodėmingi norai gali pasirodyti stipresni už mūsų valią ir blaviai galvoseną, nes jie pažeidžia ne tik protą, bet ir intelektą. Be to, kalbama ne apie nuodėmingų minčių atsiradimą, o apie tai, kad labai sunku pamatyti tuos mažičius sąmonės pokyčius, kurie, palapsniui sumuodamiesi, ir iššaukia tas mintis. O jas pastebėti jau nesunku, žinoma, jeigu intelektas dar pakankamai stiprus.

Skaitytojas: Ką konkrečiai reikia daryti, kai *gunos* sąmonę pakeičia tiek, kad jau norisi užvaidinti?

Autorius: Vadovaukitės pareigos jausmu, kovokite su negatyvia sąmone ir darykite tai, kas reikalinga. Jeigu vis dėl to kartais suklupsite, jokių būdu neteisinkite savęs, nes tai gadina santykius su draugais ir artimaisiais.

Skaitytojas: Santykius ir taip sugadins netikę poelgiai.

Autorius: Taip, bet jeigu laiku susigriebsite atgailauti, juos bus galima kažkiek atstatyti. O jeigu atgailos nebus, jūs risitės vis žemyn ir žemyn, į kančių vandenyną.

Skaitytojas: Dažnai neužtenka stiprybės atgailauti.

Autorius: Todėl ir reikia nedelsiant užsitikrinti pastovų bendravimą su žmonėmis, turinčiais pakankamai dvasinės potencijos įveikti visus sunkumus.

Skaitytojas: Ką daryti, jeigu ne visada yra galimybė gauti tokį bendravimą?

Autorius: Tokiu atveju namuose reikia turėti knygas ir paskaitų bei maldų garso įrašus. Klausydamasis, kaip kalba ar meldžiasi šventi išminčiai, kurie jau seniai negyvena Žemėje, žmogus pasikrauna dvasine energija ir gali sėkmingai kovoti su netikusiais norais ir paklydimais.

Skaitytojas: Įdomu, nors ir sunku tuo patikėti. O kokių būdu žmogus atsiduria neišmanyme, kai jis neteislingai naudojasi savo dorybingumu?

Autorius: Jam gali pakišti koją dar ne visai užmirštas potraukis materialiai laimei. Turėdamas didelę dorybingų poelgių atsargą ir jausdamasis visai laimingas (materialiai), bet būdamas dvasiškai nesutvirtėjęs, žmogus pradeda galvoti, kad jis tikriausiai yra labai išaukštinta asmenybė, kuriai visi turi rodyti deramą pagarbą. Jis galvoja, kad praktiškai jau pasiekė visas aukštumas, todėl nėra reikalo labai jau pasišvęsti dvasinei praktikai, tuo labiau klausytis kažkieno nurodymų.

Daug žmonių, užsiimančių dvasine praktika, gyvena tokiomis nuotaikomis. Taip yra todėl, kad jie turi dar labai didelį potraukį materialiai laimei. Jų seni nuodėmingi norai gali apsireikšti bet kada ir persverti dvasinius dalykus. Iš šalies pažiūrėjus, atrodo, kad tokie žmonės ir toliau užsiima dvasine praktika. Jiems patiems irgi taip atrodo, nors nesąmoningai prioritetą suteikia ne dvasiniams dalykams, o materialiams.

Skaitytojas: Ir kokie šios iliuzijos rezultatai?

Autorius: Jie vis labiau pasineria į materialią veiklą ir galiausiai visiškai praranda potraukį dvasinei praktikai. Tačiau dvasinio entuziazmo stoka sukelia pavydą tiems, kurie jį turi, ir tokios palaipsniui degraduojančios asmenybės visada bus nepatenkintos tais, kurie iš tikrųjų užsiima dvasine praktika. Atseit tai nedėkingi žmonės ir neverti jų bendravimo. Tokiu būdu įžeidinėdami dvasingus žmones, pavyduoliai degraduoja vis labiau ir labiau.

Skaitytojas: Anksčiau jūs sakėte, kad tie, kurie eina tobulėjimo keliu, niekada nepatirs visiškos degradacijos. Dabar kalbate atvirkščiai. Gal pasiaiškinsite?

Autorius: Nėra jokių prieštaravimų. Jeigu žmogus, einantis tobulėjimo keliu, dėl klaidų ar blogos karmos laikinai nuklydo į šoną, tai po kurio laiko jo potraukis dvasiniams dalykams persvers materialius potraukius. Degradacija verčia kentėti, ir tai žadina atmintį apie buvusią dvasinę veiklą, kuri kvies sugrįžti į ją. Pasekmėje žmogus palaipsniui pradeda keisti savo gyvenimo kursą, siekdamas grįžti prie tikrų dvasinių vertybių.

Skaitytojas: Kokie pirmieji požymiai pasireiškia, kai jis vėl imasi dvasinės praktikos?

Autorius: Jam atsiranda didelis noras prašyti atleidimo visų tų, kuriuos jis užgauliojo, ir jis gailisi veltui praleisto laiko.

Skaitytojas: Kaip ilgai trunka sugrįžimas iš tokio laikino nuopuolio?

Autorius: Tai priklauso nuo to, kiek buvo stiprus pirmasis dvasinis potraukis. Vieniems toks sugrįžimas gali užtrukti vos kelias dienas ar net minutes, kitiems gali prisireikti šimtų ir tūkstančių gyvenimų.

Skaitytojas: Na, ir užlenkėte. Vadinasi, jeigu aš neužilgo patirsiu nuopuolį, tai dvasiniu gyvenimu vėl galiu susidomėti tik po kokių 50 tūkstančių metų? Puiki, nuostabi perspektyva! Kokie nuostabūs laimingo gyvenimo dėsniai!

Autorius: Man irgi tokia perspektyva nelabai patinka. Todėl protingi žmonės rekomenduoja negaišti veltui laiko ir kiekvieną laisvą minutę užsiima dvasine praktika. Tokiu būdu jie stiprina savo potraukį dvasinei laimei. Kuo ryžtingiau mes eisime šiuo keliu, tuo mažiau rizikuosime degraduoti.

Skaitytojas: O kaip prarandamas dvasinis skonis dėl mūsų dabartinių veiksmų? Aš kalbu apie trečią nuodėmingų poelgių klasifikacijos punktą.

Autorius: Kiekvieną kartą, kai mes padarom eilinę kvailystę, mums gresia nuopuolis. Kad tai neįvyktų, reikia nuolatos skaityti šventraščius, kurie aiškina, ką galima ir ko negalima daryti. Pokalbiai su žmonėmis, siekiančiais dvasinių žinių, padės susigaudyti visuose subtilumuose, kurie šventraščiuose tiesiogiai nenurodyti.

Skaitytojas: O šventi žmonės irgi gali kuriam laikui degraduoti?

Autorius: Taip, jeigu įžeidinėja kitus šventus žmones, nesuprasdami, kad toks jų elgesys yra tiesiog pasibaisėtinas. Jie nuoširdžiai galvoja, kad bando nurodyti jiems tikrąjį kelią, bet iš tikrųjų tik paniekina religinius tų žmonių jausmus.

Ne visi tikintieji žino, kad yra labai daug kelių į tiesą, į santykius su Dievu. Kai kurie iš jų, nuoširdžiai laikydami savąjį kelią vieninteliu teisingu ir būdami aistros *gunoje*, niekina tuos, kurie siekia tos pačios laimės, tik kitais keliais. Kurį laiką jie dar gali progresuoti, bet kai tik nepagarbiai atsiliepia apie kokį nors labai dvasingą žmogų, priklausantį kitam tikėjimui, jų širdyse nedelsiant atsiranda stiprus potraukis materialiai laimei. Taip prasideda degradacija.

Skaitytojas: Kaip jos išvengti?

Autorius: Pradžiai reikia suprasti, kad Dievas su kiekvienu žmogumi turi individualius santykius, ir kiekvienam Jis pasireiškia vis kitaip. Tačiau kartais išdidumas mus verčia galvoti, kad mes ir mūsų dvasiniai pirmtakai esame Dievo išrinktieji, todėl suprantame Jį geriau už kitus. Kita vertus, mums atrodo, kad žmonės, turintys kitonišką Dievo supratimą, yra tiesiog baisingi nedorėliai, neverti dvasinio tobulėjimo.

Skaitytojas: Ar toks nepakantumas būdingas tik religingiems žmonėms?

Autorius: Deja, jis paplitęs visose žmonių bendravimo srityse. Pavyzdžiui, dukra į tėvą žiūri visai kitomis akimis, negu sūnus. Jeigu ji yra egoistė ir vyresnė už brolių, tai bandys priversti, kad ir jis su tėvu elgtųsi taip, kaip ji. Aišku, nieko gero iš to neišeis, nes nei tėvui, nei, tuo labiau, jos broliui tai nepatiks. Tėvas nori su dukra palaikyti vienokius santykius, su sūnumi – kitokius. Taigi matome, kad netgi tarp žmonių yra kuo įvairiausi santykiai, o mes kažkodėl norime sumenkinti Dievo sugebėjimus ir galimybes, nors Jis visais atžvilgiais yra nepalyginamai tobulesnis už mus. Dievas mums kaip tėvas, ir su kiekvienu iš mūsų Jis turi asmeninius santykius. Mes turime atmesti savo egoistinį tikėjimą Juo ir liautis įsivaizduoti, kad teisingas tik manasis Dievo supratimas, o visi kiti – bedieviai.

Skaitytojas: Ir kaip išvengti tokio egoistinio religinio kriticismo?

Autorius: Tai ne taip paprasta, nes visuomenėje tvirtai įsigalėjusi nuomonė, kurią įtakoja aistros *guna*, kad tik mūsų (mano tautos, mano šalies, mano draugų, mano šeimos) Dievo supratimas yra teisingas. Bet kai žmogus nuolatos kovoja su savo išdidumu, jis palaipsniui praranda egoistinį Dievo supratimą ir neteisingą savo tikėjimo išskirtinumo jausmą.

Skaitytojas: Tačiau kiekvienoje religinėje tradicijoje žmonės turi būtent tokį – egoistinį – Dievo supratimą.

Autorius: Nieko nuostabaus. Mes gyvename planetoje, kur vyrauja aistros *guna*, todėl ir mūsų galvosena atitinkama.

Skaitytojas: Kaip reikia bendrauti su tokiais potencialiais religinių jausmų niekintojais?

Autorius: Pagarbiai, aišku, kaip ir su visais tikinčiais žmonėmis, bet didesnio bendravimo geriau vengti. Egoistinis tiesos supratimas nepalankus atvirai ir garbingai diskusijai. Jie visada ką nors kritikuos ir įrodinės, kad tik jų tiesos supratimas yra teisingas.

Skaitytojas: Kas čia blogo, jeigu kažkas įrodinėja, kaip reikia suvokti tiesą?

Autorius: Jeigu dispute apie tiesą ginčų nekyla, tai reiškia, kad nei pas vieną iš pašnekovų nėra egoistinės sąmonės, ir šiuo atveju nebus jokių įžeidimų. Kažką išsiaiškinti galima tik tokiame pokalbyje. Bet jeigu žmogus „svetimos“ religijos atžvilgiu nusiteikęs kritiškai, tai ką nors jam išsiaiškinti yra neįmanoma. Todėl su jais geriau kuo mažiau bendrauti.

Skaitytojas: Tai kaip jiems padėti išvengti nuopuolio?

Autorius: Ne taip lengva padėti žmogui, kuris nenori klausyti. Čia daugiau Dievo prerogatyva. O mes galime melstis, kas Jis kada nors suteiktų jiems galimybę pažinti įvairius dvasinės laimės aspektus.

Skaitytojas: Šis pokalbis man padėjo suprasti, kodėl aš nesąmoningai nemėgau religingų žmonių. Pasirodo, jie irgi dar ne visai išsivadavo iš *gunų* įtakos, todėl nėra jokios prasmės juos pernelyg aukštinti ar kritikuoti.

Autorius: Teisinga mintis. Tikrai nereikia aukštinti tų, kuriems tai gali pakenkti. Tačiau visus religingus žmones, nepriklausomai nuo jų sąmonės lygio, visada reikia labai gerbti.

Skaitytojas: Jeigu kitų religijų kritika yra didelė nuodėmė, tai kaip galima demaskuoti tuos, kurie širdyje garbina ne Dievą, o kažką kita?

Autorius: Jus demaskuoja patys šventraščiai. Pavyzdžiui, Vedose aprašomos nepakartojamos Viešpaties savybės, o šventraščiuose visada būna nurodomas Jo atėjimas, kurį patvirtina astrologija. Ant Jo kūno yra visi dieviškieji ženklai, kurie taip pat nurodyti Vedose. Kai Dievas ateina į Žemę, Jis atlieka antžmogiškus darbus, kurių mūsų visatoje niekas nėra iš tolo negali pakartoti. Jie taip pat aprašyti Vedose. Tarnaudami Dievui, daugelis žmonių jau Jo buvimo metu pasiekė dvasinį tobulumą. Vedose nurodyta labai daug požymių, bylojančių, kad į Žemę atėjo Pats Dievas. Mokslui, tiriančiam Aukščiausio Dievo Asmens savybes ir poelgius, skiriama labai daug dėmesio, todėl tikrai mokytas žmogus niekada nesuklys, ir matydamas, kad žmonės eina klaidingu keliu ir jau pradeda patirti neigiamas pasekmes, jis geranoriškai ir be pykčio pasistengs jiems paaiškinti jų klaidas.

Skaitytojas: Tikrai, kelias į dvasinę laimę erškėčiuotas. Palinkėkite man šiame kelyje niekada nepavydėti šventiems žmonėms ir išvengti įžeidimų.

Autorius: Linkiu, ko prašote ir galvoju, kad ir man jūsų palaiminimai nepakenks.

Skaitytojas: Jeigu aš turiu tokią galimybę – ką nors palaiminti, tai duodu jums savo palaiminimus, kad niekada neižeidinėtumėte šventų žmonių, kokie bebūtų jų santykiai su Viešpačiu.

Autorius: Ačiū, dabar gal reziumuojame pokalbį.

Skaitytojas: O ką daryti, jeigu aš jau suspėjau įžeisti kokį nors šventąjį?

Autorius: Aš galvojau apie tai pakalbėti sekančiame mūsų susitikime, bet jūs, kaip visada, užbėgote man už akių.

Išvada: netgi eidami keliu, vedančiu į dvasinę laimę, mes turime galimybę iš jo išklysti. Priežastis – mūsų nedorybingi poelgiai praeityje. Norint išvengti didelių nesėkmių, reikia pasisaugoti įžeidžiamo elgesio kitų žmonių, ypatingai šventųjų, atžvilgiu ir atkakliai laikytis dvasinės praktikos, miego, maitinimosi ir darbo režimo.

Tačiau sėkmė lydės tikrai tą, kuris supras, kaip svarbu bendrauti su išaukštiniais žmonėmis ir su Viešpačiu, nuolankiai ir su meile kartojant Jo šventus vardus. Bendravimas su šventaisiais ir šventų vardų kartojimas tuoj pat pradeda šalinti nuodėmingus norus ir įkvepia toliau eiti į tiesą. Todėl tiems, kurie siekia dvasinės laimės, svarbiausia – rasti mokytojus ir bendražygius, einančius tuo pačiu keliu, kurie galėtų išsiaiškinti, kaip teisingai kurti savo santykius su Dievu.

[Turinys]

Įžeidimai

Nuodėmingų praeities poelgių rezultatai pasireiškia trejopai:

1. Jie pasirodo tuoj pat;
2. Pasirodo po tam tikro laiko;
3. Virsta potraukiu, o vėliau ir įpročiu užsiimti konkrečia nuodėminga veikla.

Įžeidimai – ypatinga nuodėmingų poelgių kategorija. Jų išskirtinumas susijęs su tuo, kad dėl įžeidimų mes gauname pačias blogiausias karmines reakcijas. Jie nepastebimai transformuoja sąmonę tokiu būdu, kad tarp dviejų konfliktuojančių žmonių atsiranda neigiamas ryšys. Kadangi jis būna pastovus, tai ir reakcijos ant mūsų

pilasi viena po kitos. Kitaip sakant, vieną kartą kažką rimtai įžeidęs, žmogus gali daug metų dėl to kentėti. Šiuo atveju labai svarbu nedelsiant atgailauti, vos tik suvokus savo kaltę. Bet jeigu atgaila ne visai sąmoninga, neigiamas ryšys vis tiek atsiranda ir yra pati baisiausia griaunamoji jėga, tiesiog nusiviedžianti sąmonę į degradacijos gelmes.

Skaitytojas: Ar tas neigiamas ryšys būna tik abipusis, ar jis gali būti ir vienpusis?

Autorius: Jeigu nebuvo jokio ginčo, o tik įžeidimas, tai kai kuriais atvejais (ypač, kai būna įžeistas šventas žmogus) neigiamą poveikį patiria tik įžeidėjas. Kartais būna taip, kad žmogus įžeidžiamas dėl savybių, kurių jis faktiškai neturi, bet kurias jam priskiria įžeidėjas. Neigiamai vertindamas kitą žmogų, jis nesupranta jo charakterio ypatybių ir net pats sau negali atsakyti, kas būtent jį erzina. Visą dėmesį sutelkdamas į savo aukos charakterio trūkumus, įžeidėjas praranda galimybę pamatyti jo privalumus, todėl negali net įsivaizduoti, kaip jis galėtų būti tam žmogui bent kiek palankesnis.

Žmogus su tokia neigytvia sąmone daro vis naujus ir naujus įžeidimus, kurie, savo ruožtu, dar labiau iškreipia jo realybės įsivaizdavimą ir išprovokuoja begalinius ginčus. Taip jis tiesia sau greitkelį į degradaciją.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad ilgalaikis neprielankumas kažkokiam žmogui reiškia, kad praeityje aš jį labai įžeidžiau, ir ilgai man tai taps mano degradacijos priežastimi, taip?

Autorius: Teisingai, ir netgi jūsų bloga nuotaika rodo, kad su kažkuo turite neigiamą emocinį ryšį, atsiradusį dėl kažkada jam padaryto įžeidimo. Maža to, ji ardo jūsų santykius ir su kitais žmonėmis, kokie geri jie bebūtų.

Skaitytojas: Ir taip vyksta, net jeigu įžeidimas padarytas praeitame gyvenime?

Autorius: Žinoma, dažniausiai taip ir būna – mes kažką įžeidžiame, ir santykiai su tuo žmogum ilgam pablogėja, nuodydami mūsų gyvenimą.

Skaitytojas: Vadinasi, įžeistas žmogus savo nuotaika ilgą laiką neigiamai įtakoja įžeidėją.

Autorius: Žinokite, kad žmogus, kurio atžvilgiu buvo įžeidžiamai pasielgta, ne visada jaučiasi įžeistas, ir tada jis nėra įžeidėjo degradacijos priežastis. Būtent įžeidėjas sąmoningai arba ne galvoja apie savo aukos charakterio trūkumus, o žmogus, tapęs tokio neigytvaus ryšio objektu, gali visai nieko neįtarti. Dar daugiau, kartais mes tiesiog mėgaujamės kito žmogaus trūkumais, nors iš tikrųjų pirmiausia jie yra mumyse. Taip vyksta, kai mes blogai galvojame apie šventus žmones.

Skaitytojas: Kaip išvengti tokio pavojingo neigiamo ryšio?

Autorius: Norint, kad toks ryšys nutrūktų, reikia sugebėti prašyti atleidimo ir pačiam mokėti atleisti.

Skaitytojas: O kas bus, jeigu neprašai atleidimo?

Autorius: Materialios gamtos *gunos* sudarys mums tokias gyvenimo sąlygas, kai turėsime nuolatos bendrauti su neigytvia sąmonės žmonėmis, ir tai tęsis tol, kol mes nepamatysime savo charakterio trūkumų, kurie mus ir įstūmė į tokią padėtį.

Skaitytojas: Vadinasi, neišmanymo *guna* pradeda mus įtakoti tuo metu, kai mes ruošiamės ką nors įžeisti?

Autorius: Taip, *gunos* ne tik pildo mūsų norus, bet ir mokina elgtis su aplinkiniais. Jos pildo norus ir tų, kuriuos mes įžeidžiame, ir tokiu būdu mus nubaudžia.

Skaitytojas: Taigi ką nors įžeisdamas ir neatsiprašydamas, aš pats pasmerkiu save kančioms.

Autorius: Į žvaigždes – per kančias. Argi kitaip suprasi, jog nusidėjai?

Skaitytojas: Bet gali būti, jog aš net neįtarsiu, kad savo elgesiu ką nors įžeidžiau. Negi ir šiuo atveju man reikės kentėti?

Autorius: Tai dažna situacija, ir kada tau sugenda nuotaika, tu negali suprasti, kodėl. Vediniai šventraščiai tokiu atveju rekomenduoja ryte ir vakare prašyti atleidimo iš karto visų tų žmonių, su kuriais tą dieną teko bendrauti. Taip mes išvengiame bausmės už netyčia padarytas klaidas. Įdomu, kad reguliariai praktikuojant šį metodą, atgailos metu prisimenamas būtent tas žmogus, kuris nuo mūsų nukentėjo.

Skaitytojas: Ar tai dėsningumas?

Autorius: Ne, kartais prisimenami žmonės, su kuriais mus jungia geri santykiai. Tačiau mes nieko neprarasime, paprašę ir jų atleidimo.

Skaitytojas: Ačiū už patarimą. Pasirodo, aš neturiu daugiau ką veikti, kaip tik visą dieną atsiprašinėti kiekvieną sutiktą žmogų.

Autorius: Na, kam visą dieną, užteks penkių minučių ryte ir dar tiek vakare.

Skaitytojas: O jeigu tik ryte?

Autorius: Neatsiprašę vakare, mes neatsijungsime nuo per dieną susikaupusių neigiamų ryšių, ir galime sapnuoti negerus sapnus. O jeigu neatsiprašinėsime ryte, tai dieną mus gali pasiekti bloga karma, atėjusi į protą miego metu.

Skaitytojas: Ar atsiprašinėjant reikia prisiminti kiekvieną žmogų atskirai?

Autorius: Užtenka paprašyti atleidimo pas visus iš karto. Atgailaudami mes nesąmoningai šaukiame savo sąžinės (Supersielos), o ji jau pati mūsų atsiprašymą pristato reikiamam adresatui. Bet jeigu mes žinome, kad įžeidėme konkretų žmogų, prašant atleidimo, reikia kreiptis būtent į jį.

Skaitytojas: Ar visada reikia prašyti atleidimo, kreipiantis asmeniškai, ar galima tai padaryti mintyse? Pavyzdžiui, jeigu aš imsiu asmeniškai atsiprašinėti savo kaimyno, jis man gali tokių dalykų prikalbėti, kad oi-joj. Negi aš visa tai turiu išklausti?

Autorius: Geras klausimas. Jeigu žmogaus sąmonė normali, atsiprašyti jo reikia būtinai asmeniškai. Dorybingas žmogus visada nusiteikęs draugiškai, todėl niekada nepasinaudos savo padėties pranašumu, kad galėtų jus apkaltinti. Jis greitai dovanoja arba iš viso nemato, kad būtų kažkas atsitikę, dėl ko reikia atsiprašinėti. Jeigu įžeistasis yra žemesnėse *gunose* ir turi kažkokių savanaudiškų motyvų, užtenka jo atsiprašyti mintyse, o susitikus maloniai ir pirmutiniam pasisveikinti.

Skaitytojas: O jeigu vis tik pabandžius asmeniškai atsiprašyti savanaudiško žmogaus?

Autorius: Būtinai reikia pabandyti. Tokiu atveju jis dažniausiai pasako: „Nieko tokio, bet...“ ir išdeda viską, ko jis nori iš jūsų, kaltininko, už atleidimą. Arba pradeda skųstis gyvenimu, stengdamasis iššaukti jūmyse gailėstį tokiam „vargšui“. Pasekmėje blogi santykiai dar labiau pablogėja, be to, mažta tikėjimas pačia atgaila. Taigi vieną kartą atsiprašęs tokio žmogaus, antrą kartą jūs jau nenorėsite to daryti, nebent nuspręsite ugdyti savyje kantrumą, klausydamasis pašnekovo tauškiamų kvailysčių.

Skaitytojas: Supratau, o dabar paaiškinkite, kaip prašyti atleidimo pas žmogų, esantį neišmanymo *gunoje*?

Autorius: Brangusis, darykite tai mintyse, tuo pat metu iš visos širdies linkėdami jam laimės. Susitikus elkitės pagarbiai ir, reikalui esant, padėkite jam kuo nors. Nepirškite jam savo nuomonės apie galimą pagalbą, darykite tai tik esant atitinkamoms aplinkybėms. Bet koku atveju venkite artimesnio bendravimo su juo, nes tai tik dar labiau pakenks ir taip jau blogiems santykiams.

Skaitytojas: Bet jeigu aš surizikuosiu asmeniškai jo atsiprašyti?

Autorius: Jūs tapsite pajuokos objektu arba net būsite gerai iškeiktas, o tai jau gali pasibaigti net peštynėmis.

Skaitytojas: Iš kurgi pas juos tiek nedėkingumo?

Autorius: Išsiugdęs potraukį laimei neišmanymo *gunoje*, toks žmogus nuolatos ko nors nekenčia ir naudojasi bet kokia galimybe pademonstruoti savo negatyvizmą. Jis taip įprato būti nedėkingas, kad net nemato savo elgesyje jokios prievartos aplinkinių žmonių atžvilgiu.

Skaitytojas: Bet taip elgdamasis, jis daro įžeidimus, ir tada neaišku, kodėl kentėti turi būtent aš. Juk jis man labiau sugadina nuotaiką, negu aš jam. Argi nėra ko nors, kas palygintų mūsų įžeidimus ir kaltu pripažintų tą, kuris labiau neteisis?

Autorius: Taip galvoja daug žmonių. Todėl, gerai su kuo nors išsikolioję, jie laiko save nekaltais, nes „jis man irgi negailėjo „gražių“ žodžių“. Bet tai neteisingas supratimas. Mes atsakome už savo įžeidimus, oponentas – už savo. Kiekvienas atsako už savo netikusius poelgius, ir atpildas būna tiesiog proporcingas pastangoms, kurias mes įdėjom į tuos veiksmus.

Skaitytojas: Vadinasi, į karmos gniaužtus patenka visi, kurie pykosi, nepriklausomai nuo to, kuris pradėjo konfliktą?

Autorius: Ir ne tik jie. Jeigu į ginčą įsivelia pašalinis žmogus ir persiima negatyvia pašnekovų sąmone bei palaiko kieno nors pusę, jis irgi už tai atsiims.

Skaitytojas: Net jeigu jis norėjo sutaisyti besipykstančius?

Autorius: Taip, jeigu jis kuriam nors pajuto neprielankumą.

Skaitytojas: Tai kaip tada elgtis, kai pykstasi artimi žmonės ir norisi juos nuraminti?

Autorius: Šiuo atveju Vedos rekomenduoja užimti neutralią poziciją ir širdingai, su meile stengtis juos sutaisyti. Bet jeigu ginčiniškai užima aukštesnę padėtį už mus, pavyzdžiui, yra mūsų tėvai ar amžiumi vyresni giminės, tai geriau nesikišti, žinoma, jeigu ginčas nėra labai liepsningas ir negresia peraugti į muštynes.

Skaitytojas: O jeigu įsikišęs vis tik supykši?

Autorius: Pyktis savo tėvams bet koku atveju yra nepateisinamas, tai visada nuodėmė.

Skaitytojas: Kokiais atvejais įsikišimas į konfliktinę situaciją yra pateisinamas?

Autorius: Visais atvejais yra kažkokia rizika susigadinti santykius su ginčo dalyviais. Ypač pavojinga kištis į situacinių ginčą. Šimtaprocentinė garantija, kad jie anksčiau ar vėliau susitaisyti, o kaltas liksite jūs, nors jūsų ketinimai buvo kuo geriausi.

Skaitytojas: Suprantu. Labai pažįstama situacija.

Autorius: Bet jeigu kivirčijasi jūsų pavaldiniai, ar vaikai, ar nusikaltėliai (šiuo atveju jūs privalote turėti atitinkamus įgaliojimus), tada reikia nedelsiant imtis reikiamų veiksmų ir slopinti sukilusias aistras.

Skaitytojas: Kokios *gunos* įtakoja žmogų, kuris įžeidinėja kitus?

Autorius: Bet koks įžaidimas tuoj pat sustiprina neišmanymo *gunos* įtaką, ir tai neigiamai atsiliepia sąmonei. Todėl įžaidimai ir juos lydintys veiksmai yra patys pavojingiausi dalykai.

Skaitytojas: Tai pavojingiau, negu kūno sužalojimai?

Autorius: Žinoma, atsakomybė už fizinius sužalojimus yra didesnė, nes čia pasireiškia atvira agresija. Bet šiuo atveju nusikaltėlis aiškiai supranta savo poelgio neteislingumą, todėl turi galimybę atgailauti ir bent kiek ištaisyti situaciją.

Įžaidimo atveju situacija kitokia. Mes dažnai visai net neįtariame, kad padarėme kažką baisaus, ir tik po kurio laiko, pastebėję savo sąmonėje degradacijos požymius, pradėdame suprasti, kas atsitiko. Bet ne kiekvienas žmogus gali suvokti, kad bloga nuotaika ir netikęs elgesys, vis dažniau pasireiškiantys jo gyvenime, atsirado vien tik dėl jo padarytų klaidų.

Skaitytojas: Koks pats ženkliausias sąmonės degradacijos požymis, kai mes darome įžaidimus?

Autorius: Tokių požymių yra du:

1. Netikėtai, be jokių aiškių priežasčių dingsta potraukis dvasinei praktikai. Tai pasireiškia kaip nuovargis ir noras truputį pailsėti nuo dvasinio gyvenimo. Bet kokia veikla, nukreipta į savęs pažinimą, tampa juoda askeze.

2. Tolydžio didėja potraukis pasaulietiniam gyvenimui. Tai pasireiškia nenumaldomu noru visą savo laiką skirti įvairioms materialioms problemoms. Įdomu, kad žmogus tokioje būklėje yra visiškai įsitikinęs, kad tai būtinybė, ir dvasinė praktika palauks.

Skaitytojas: Ačiū už tokią vertingą informaciją. Panašios mintys ir mane gana dažnai aplanko.

Autorius: Gerai, kad jūs tai pastebite, nes dauguma žmonių panašioms sąmonės pokyčiams aplamai neteikia ypatingos reikšmės.

Skaitytojas: O kaip žmogui nustatyti, kad po padaryto įžaidimo prasidėjo sąmonės degradacija, jeigu jis dar neužsiima dvasine praktika?

Autorius: Tokiu atveju pastebėti savo sąmonės pokyčius praktiškai neįmanoma. O jeigu žmogus ką nors ir pastebi, tai jis visada randa, kaip tuos pokyčius pateisinti ir nemato jokio pavojaus. Kalbant tiesiai šviesiai, apie kokią sąmonės degradacijos pradžią galima kalbėti, kai ji yra pačiame apogėjuje.

Skaitytojas: Ką norite pasakyti? Kad visi žmonės, kurie neužsiima sisteminga dvasine praktika, yra degeneratai?

Autorius: Jūs dažnai, tyčia ar ne, bet iškraipote mano žodžių prasmę. Aš tik perteikiau jums vedinę sampratą, kad visi, kurie nesiekia savęs pažinimo, eina sąmonės degradacijos keliu. O ar jie prieis liepto galą, ar ne, jų pasirinkimo reikalas. Kiekvienas turi pasirinkimo laisvę ir galimybę viską pakeisti.

Skaitytojas: Vadinas, dauguma Žemės gyventojų, nekultivuojančys dvasinių vertenybių, paprasčiausiai degraduoja?

Autorius: Plačiau atverkite akis, ir jūs pamatysite, kur eina žmonės – tai ištvirkimas, mėsos vartojimas, girtuokliavimas, rūkymas, narkomanija ir homoseksualizmas. O gal tai progresas?

Skaitytojas: Ar tie, kurie neužsiima dvasine praktika, kažkada ką nors įžaidė?

Autorius: Panašu į tai. Arba įžaidė, arba padarė kokią nors kitą didelę nuodėmę, ir tai dabar neleidžia jiems progresuoti. Jiems atsiranda netgi kažkoks antagonizmas dvasinei veiklai.

Skaitytojas: Kokiu būdu po padaryto įžaidimo atsiranda atsainus požiūris į dvasinę praktiką?

Autorius: Žmonės su negatyvia sąmone, pradėję degraduoti, mielai pasiduoda norui pakritikuoti kitus, ir dažniausiai tai pasireiškia tada, kai kas nors pasielgia truputį nekaip. Jie puola vargšę auką kaip vanagai: „O, koks jis netikęs! Tik pažiūrėkite!..“

Skaitytojas: Jeigu aš su pasibjaurėjimu pažiūrėsiu į kokį nors valkātą, tai degradacijos jau neišvengsiu?

Autorius: Galbūt ypatingos degradacijos ir nebus, bet už pasibjaurėjimo jausmą turėsite atkentėti. Bet jeigu įžaidžiamas šventas žmogus, kuris laikinai paslydo savo dvasiniame kelyje, neišmanymo *guna* pradeda taip stipriai įtakoti įžaidėjo sąmonę, kad ne visada galima suprasti, kas su juo darosi.

Skaitytojas: O kokie dar įžaidimai iššaukia tokią greitą degradaciją?

Autorius: Kai įžaidžiamas Aukščiausias Dievo Asmuo, dvasiškis apeigų metu, šventraščiai, šventos vietos (nors tai tebutų, atrodo, paprastas šaltinis) ir netgi garbinimo atributika ar objektai.

Skaitytojas: Tikriausiai norite pasakyti, kad įžaidęs lampadą, aš nedelsiant būsiu pasmerktas ilgalaikiai degradacijai?

Autorius: O jūs tikriausiai galvojate, kad nepagarbiai elgdamasis su šventu daiktu, pradėsite nedelsiant progresuoti?

Skaitytojas: Aš suprantu, kad už tai bus kažkoks atpildas, bet negi dėl kokios nors religinės atributikos aš galiu susigadinti visą gyvenimą?

Autorius: Taip, tai visai įmanoma, viskas priklauso nuo to, kiek šventas yra minimas daiktas ir nuo įžaidimo sunkumo.

Skaitytojas: Dabar aš suprantu, kodėl man kartais nesinori užėiti į kokią nors šventyklą ar aplankyti piligrimystės vietas. Tikriausiai nėra skirtumo tarp jų ir minomis nusėto lauko.

Autorius: Jeigu taip kalbate, greičiausiai viename iš praeitų gyvenimų jūs užsirioglinote ant minos ir dėl to patyrėte didžiulę laimę.

Skaitytojas: Kokie čia juokeliai?! Ar galima būti laimingam tokiose vietose, kur kiekvienas neatsargus žingsnelis gresia neišvengiama degradacija?

Autorius: Jūs teisingai, lankydami šventas vietas su netikusia sąmone, mes tikrai labai rizikuojame. Bet jeigu mes jausime pagarbą viskam, kas susiję su tomis vietomis, tai netyčia padarytos klaidos neužtrauks mums rimtesnių problemų.

Bet jeigu žmogus kartoja šventus vardus, bendrauja su šventais žmonėmis ar lanko šventas vietas, ir daro tai su teisinga sąmone, jis gauna didelį gėrį ir galimybę kartais tiesiog per keletą minučių anuliuoti visas savo nuodėmes, susikaupusias per daugelį gyvenimų. Tai daug kartų patvirtina pačios Vedos. Tačiau, norint suprasti, kaip teisingai elgtis su šventais žmonėmis, reikia daug dirbti su savimi. Todėl dvasiniame gyvenime atsitiktinamų nebūna, viskam galima rasti paaiškinimus. Kiekvienas gauna tai, ką užsidirbo.

Skaitytojas: O aš jau norėjau eiti ieškoti kokio nors šventojo, kuris greitai pašalintų visas mano nuodėmes.

Autorius: Ir su tokia sąmone elgtumėtės įžeidžiamai. Viešpats ir šventi žmonės – tai ne šiukšlynas, į kurį mes galime suversti savo netikusius poelgius. Tokiame bendravimo lygyje reikia apeliuoti ne į dovanas, o į galimybę mokytis ir tarnauti. Šventieji mums perduoda žinias, kaip būti laimingu, o mes neturėtume tikėtis išsivaduoti iš nuodėmių vien tik savo jėgomis. Švento žmogaus palaikymas tiesiog būtinas kiekvienam iš mūsų, todėl į jį reikia kreiptis su didžiausiu nuolankumu ir pagarba, siekiant tik vieno – žinių. Bendraudami tokioje nuotaikoje, mes pagaliau suprasime, kaip susitvarkyti su savąja karma. O familiarumas su šventu žmogumi taps sąmonės degradacijos priežastimi.

Deja, dauguma žmonių bendravimo su šventuoju ieško ne tam, kad jam tarnautų, o siekdami kažkokių savanaudiškų tikslų. Bet šventieji, nors ir mato tuos kėslus, vis tiek visada pasirodo ištiesti jiems pagalbos ranką. Tačiau Dievas irgi mato tokį „bendradarbiavimą“ ir gali už tai nubausti.

Skaitytojas: Jūs sakote, kad šventas žmogus niekada neišžeidžia. Tai kodėl, kreipdamiesi į jį be deramos pagarbos ar su savanaudiškais motyvais, mes rizikuojame susikurti dideles problemas?

Autorius: Visas karmines reakcijas dėl įžeidimų mes gauname dėl to, kad įžeidžiama Supersiela, esanti žmogaus, kurį mes užgavome, širdyje. Ji globoja ir saugo kiekvieną gyvą būtybę šiame pasaulyje, būdama jos kūne visai šalia sielos. Kai mes užgauname žmogų, tuo pačiu užgauname ir Supersielą, esančią jo kūne. Šiaip jau mes gauname už tai atpildą vien todėl, kad tai numatyta karmos dėsnyje. O pats šventasis išlieka abejingas mūsų netikusiam elgesiui, nes jį palaiko jo skaistumas ir nuolankumas.

Taigi atrodytų, kad netinkamai elgiantis su šventu žmogumi, nieko tokio neatsitinka ir blogos karmos už tai neturėtų būti. Bet kadangi įžeidžiama Supersiela, esanti šventojo kūne, tai mes baudžiami tik Jos valia. Šventųjų įžeidinėjimas labai nepatinka Dievui, ir mums už tai prisieina kentėti.

Skaitytojas: Man tai sunku suprasti – Supersiela, kuri yra šalia sielos ir kurią galima įžeisti. Ar galite tai paaiškinti paprasčiau?

Autorius: Netinkamai elgdamiesi su šventaisiais, mes nuslopiname sąžinės balsą ir tokiu būdu prarandame jos palaikymą. Kaip laivas rūke ir dar be kompasu yra pasmerktas pražūčiai, taip ir žmogus be sąžinės, neturėdamas supratimo apie teisingą gyvenseną, sunkioje situacijoje yra pasmerktas nesėkmei. Jis jau negali, kaip anksčiau, skirti gėrį nuo blogio, ir todėl neišvengiamai degraduoja.

Mūsų pokalbis jau beveik baigiasi, todėl norėčiau pažymėti vieną labai svarbų momentą. Tai būtina žinoti, norint ištaisyti bet kurią, kad ir sunkiausią situaciją.

Kiekvienas žmogus turi galimybę pakeisti savo gyvenimą, tik ją labai varžo kažkada padarytos klaidos. Todėl visų pirma reikia apsiginkluoti kantrybe, nes bet kokioms permainingoms reikalingas laikas. Atgailaujant reikia išlaukti, kada blogą karmą pakeis geresnė, o tai, anksčiau ar vėliau, vis tiek atsitiks.

Skaitytojas: O jeigu neatgailausime, ar ilgai reikės kentėti?

Autorius: Taip, jeigu mes nesuprasime, dėl kokių klaidų mūsų karma tokia bloga. Bet atgailauti niekada nevēlu, po to ateina palengvėjimas ir grįžta potraukis dvasiniam gyvenimui.

Skaitytojas: Sunku, kai reikia ilgai kentėti dėl savo nuodėmių. Ar galima kaip nors pelnyti mus baudžiančio laiko malonę?

Autorius: Mes apie tai jau kalbėjome – reikia atgailauti ir viską daryti laiku – tiek dvasinėje praktikoje, tiek materialiam gyvenime.

Skaitytojas: Ar gali, apart laiko, mus dar kas nors bausti?

Autorius: Yra ir daugiau faktorių, kurie neleidžia mums būti laimingais. Vietovė, kurioje gyvename, mus supančios aplinkybės... bet apie tai vėliau.

Skaitytojas: O man dar daug kas neaišku dėl įžeidimų.

Autorius: Nesijaudinkite, sugrįšime ir prie šitos temos.

Išvada: *Įžeidimai ir netikusi sąmonė – tai didžiulė kliūtis kelyje į laimę. Ypatingai pavojingas įžeidžiamas elgesys su Dievu, šventais žmonėmis, šventraščiais, garbinimo atributika bei šventose vietose. Taip*

elgdamasis, žmogus pradeda nepastebimai degraduoti. Norint to išvengti, reikia žinoti, kaip elgtis vienoje ar kitoje situacijoje, ir taip išvengti susidūrimo su minėtais laimingo gyvenimo priešais.

Nuo įžeidimų iššauktos degradacijos mus gali išgelbėti tik atgaila, ir čia svarbiausia žinoti, kad įžeidus šventą žmogų, atleidimo reikia prašyti, kreipiantis į jį asmeniškai.

Niekas nėra apdraustas nuo klaidų, todėl mes turime ugdytis savyje sugebėjimą atgailauti, ir koncentruotis į tai reikia mažiausia du kartus per dieną. Tai mums padės kovoti su polinkiu į užgaulų elges ir garantuos sėkmingą dvasinį gyvenimą.

[\[Turinys\]](#)

